

42476

EGE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI
ANABİLİM DALI

LUTFİ'NİN GÜL Ü NEVRUZ'U
GRAMER İNDEKSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BAYRAM ORAK

DANIŞMAN

Prof. Dr. Günay KARAAĞAÇ

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

İZMİR - 1995

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	I
GİRİŞ.....	II-VII
İNDEKS.....	1-253
İNDEKS SIRASI.....	254-258
KİTAPİYAT.....	259

ÖN SÖZ

Üzerinde çalıştığımız Gül ü Nevrûz, İran'da hüküm süren Muzafferiler zamanında yaşamış şair Celaleddin Tabib tarafından milâdî 1333(h. 734) senesinde farsça olarak yazılan mesneviden Çağatay şairi Lutfi'nin m. 1411(h. 814) tarihinde, Timur'un büyük oğlu Celâlû'd-dîn ve'd-dünyâ Ebu'l-Muzaffer İskender Sultan bin Ömer Şeyh Mirzâ'nın emriyle tercüme ettiği bir eserdir. Eser, mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün vezniyle yazılmıştır.

Lutfi'nin Gül ü Nevrûz terçümesinin bilinen dokuz nüshası vardır:

1. İstanbul Millet Kütüphanesi nüshası
2. İstanbul Lâleli Kütüphanesi nüshası
3. İstanbul Kütüphanesi nüshası
4. Viyana Kütüphanesi nüshası
5. Budapeşte Akademi Kütüphanesi nüshası
6. Paris Bibl. Nat. nüshası (998 nolu mecmua)
7. Londra British Museum nüshası (Rien Add. 7912, var. 50/114.
8. Oxford Bodleien Kütüphanesi nüshası
9. Cambridge nüshası

Bizim üzerinde çalıştığımız metin, Leman Dinçer tarafından 1970 yılında, İstanbul Üniversitesinde Prof. Dr. Muharrem Ergin yönetiminde Lâleli ve British Museum nüshalarının karşılaştırılmasıyla oluşturulmuş bir lisans tezidir.

Çalışmamızın esasını eserin gramatikal indeksi oluşturmaktadır. İndekste, Türkiye'deki dil çalışmalarında kullanılan sırayı esas aldık.

Bu ana kısımdan önce yer alan giriş kısmında eserin dil özellikleri üzerinde durup -bütün bu dönem eserlerini ve tabii Gül ü Nevrûz'u Nevâi'yle başlayan klasik Çağataycadan ayıran- bu özellikleri kısa fakat toplu bir halde, eserden aldığımız örneklerden yola çıkarak tasvir etmeye çalıştık.

Bu çalışmam sırasında, beni, daha iyiyi ve güzeli bulma yolundaki yapıcı eleştirileri ve yol göstermeleriyle devamlı teşvik eden ve bu çalışmaya gerçekten büyük emeği geçen hocam Prof. Dr. Günay Karaağaç'a sonsuz şükran ve teşekkür borcum vardır. Teşekkür borçlu olduğum bir diğer kişi, elindeki Gül ü Nevrûz mesnevisinin Özbekistan neşrini, Çağatayca ve modern Özbekçe lugatlerini istifademe sunan hocam Doç. Dr. Yavuz Akpınar'dır.

Bayram Orak
Bornova - 1995

GİRİŞ

XI. yüzyıldan başlayarak Oğuz, Kıpçak, Kañlı vs. gibi bazı türk boyları ana yurtlarını terk ederek batıya doğru göç etmiş ve buralarda yerleşmişlerdir. Ana yurttan müşterek bir yazı dilinin çevresinde toplanan bu göçmen boyların kendi şive özelliklerini zamanla müşterek yazı diline sokmalarıyla bu yeni coğrafyalarda başlayan mahallileşme eğilimleri müşterek yazı dilinden yeni yeni yazı dillerinin doğmasına sebep olmuştur.

Birbirlerinden çok farklı coğrafyalarda ortaya çıkan bu yeni yazı dilleri, gerçekte Eski Türkçe'nin tabii birer gelişim çizgisinden ibarettirler. Birbirlerinden, sadece bazı ses değişiklikleri, her hangi bir dil unsurunu daha az veya çok kullanmaları ve bu dil unsurlarını unumileştirmeleri veya terk etmeleriyle ayrılırlar. Bunun sebebi, Türk boylarının tarihin hiç bir döneminde birbirine kapalı topluluklar haline gelmemesidir.¹ Gerçekten de türk boyları, batıya göç eden boyların karışık halde yerleşmeleriyle olsun, Cengiz'in yaptığı gibi parçalara bölünüp değişik boylar arasında zorunlu iskâna tâbi tutulmaları sûretiyle olsun sürekli içiçe yaşamışlardır. Bu da, şive özelliklerinin en küçük topluluklarda bile saf bir halde bulunmasını imkânsızlaştırmıştır. Moğol istilasının ve göçlerin yol açtığı bu kavimler kargaşası, sadece Anadolu'da değil, Kıpçak ve Çağatay muhitlerinde de yaşanmıştır.² Bu sebeptendir ki türkçenin üç büyük yazı dili olan Oğuz, Kıpçak ve Çağatay yazı dillerinde birbirlerine ait bazı unsurları bulmak mümkündür.

Eski Türkçe devresinden hemen sonra teşekkül eden Çağatay yazı dilinde, yukarıda bahs ettiğimiz sebepten dolayı, Oğuz ve Kıpçak unsurlarının bulunması yanında, diğer şivelere göre Eski Türkçenin daha yakın bir takipçisi olduğu için, Eski Türkçeye ait bazı özelliklerin ve daha o dönemde ortaya çıkmış olan bazı değişikliklerin de uzun bir süre yaşaması gayet tabiidir.

¹ Reşid Rahmeti Arat, Anadolu yazı dilinin tarihini inkişafına dair, V. Türk Tarih Kongresi, 1956, Ankara, 1960, s. 225-232.

² A. K. Borovkov, Alişer Navoi kak osnovopolojnik uzbekskogo literaturnogo yazıka, Alişer Navoi, Sbornik statey. Akademiya Nauk SSSR, Moskva-Leningrad, 1946, s. 92-120. (Çev. Rasime Uygun, Özbek Yazı Dilinin Kurucusu Ali Şir Nevayi, TDAYB, Ankara, 1954, s. 59-96).

Bu yazı dilinin ilk döneminin en önemli şahsiyetlerinden biri olan Lutfi'nin eserlerinde de bütün bu özelliklerin bulunması normaldir. Prof. Dr. Günay Karaağaç, Lutfi'nin Divan'ı üzerinde yaptığı doktora çalışmasında "Lutfi ve çağdaşlarının dilini, Nevâî ile başlayan Klasik Çağatayca'dan ayıran başlıca hususiyetler" in "1. Oğuz, Kıpçak unsurlarının bolca yer alması, 2. Eski Türkçenin dil hususiyetlerindeki gelişmelerin devamı"³ olduğunu söylemektedir. Biz de Lutfi'nin, gramatikal indeksini yaptığımız Gül ü Nevrûz mesnevisinde, benzer şekilde, aşağıdaki özellikleri tespit ettik.

OĞUZ VE KIPÇAK UNSURLARI

1. bol-/ ol- meselesi: Türk şivelerinin tasnifinde önemli bir ölçü olan bol-/ol- fiillerinden Çağataycanın tercihi bol-'dan yanadır; ama Nevâî öncesi Çağataycasında bol- yanında ol-'a da sık sık rastlanır. Prof. Dr. Günay Karaağaç, Lutfi Divanında bol- fiilinin 608, ol- fiilinin 83 defa kullanıldığını tespit etmiştir.⁴ Biz Gül ü Nevrûz mesnevisinde 204 bol- fiiline karşılık ol- fiilinin 1 defa kullanıldığını tespit ettik.

2. t-/ d- meselesi: Bir t-/ d- değişikliğinin hiç yaşanmadığı Çağatayca'da görülen d-'li kelimeler Oğuzca'nın tesirinden başka bir şey değildir. Gül ü Nevrûz'da d-'li şekilleriyle kullanılan kelimeler şunlardır:

di-(50 defa) / ti-(4 defa)
dik(4 defa) / tik(87 defa)
dikte(1 defa) / tikte(1 defa)
/ tikler(2 defa)
/ tik-lik(1 defa)
/ tek(6 defa)
durur(3 defa) / turur(3 defa)
/ tig-(3 defa)
/ tigışlik(1 defa)
/ tigre(2 defa)
/ tigür(1 defa)
/ tigrü(1 defa)
/ tilbe(3 defa)
dağı(6 defa) / tağı(1 defa)
/ tağı(2 defa)

³Günay Karaağaç, Lutfi Divanı, Basılmamış doktora tezi, İstanbul, 1983.

⁴A. g. e.

3. -am/-em, -n şahıs eki: Geniş zaman ve öğrenilen geçmiş zamanın olumlu ve olumsuz çekimlerinde, I. teklik şahısta Eski Türkçenin zamir menşeli şahıs ekini kullanmakta devam eden Çağatayca, bu şeklin yanı sıra Oğuzcadaki şekilleri de kullanmaktadır. Bilhassa -n şekli, olumsuz fiil gövdelerinden sonra bugüne kadar canlılığını devam ettirmiştir. Bu Oğuzca eklerin Gül ü Nevruz mesnevisinde rastladığımız örnekleri şunlardır:

(inana) alman-am 40/2

(diyü) bilme-m 40/3

ayıtma-n 50/6

çivürme-n 60/3

bilme-n 21/9

kılma-n 21/9

sivme-n 13/10

urma-n 60/3

Lutfi Divanı üzerinde yapılan bir araştırmada⁵ bu ekin öğrenilen geçmiş zamana getirilen örnekleri tespit edildiği halde, biz Gül ü Nevruz'da bu zamanla ilgili örnekler göremedik.

4. -lı/-li/-lu/-lü < -lığ/-lig/-luğ/lüğ: Eski Türkçenin sıfat eki -lığ/-lig/-luğ/-lüğ'ü son sesini sedasızlaştırarak kullanan Çağatayca'da, aynı eki son sesini düşürerek kullanan Oğuzca'daki şekle de rastlanır. Yalnız Oğuzca'da son sesin düşmesinin bir izi olarak uzun süre yuvarlak vokalli olarak kullanılan bu ek, Çağataycada ekseriya düz vokallidir. Gül ü Nevruz'da da bu Oğuzca unsurun iki örneğine rastlanmaktadır. Bunlardan biri Oğuzca'da olduğu gibi yuvarlak vokalli, diğeri düz vokallidir: atlu 16/3; örtügli 17/8

5. -ay/ -ey < -ğay/ -gey istek eki: Eski Türkçenin, Oğuzcaya -a/ -e şeklinde ve daha çok istek ifadesiyle geçmiş olan gelecek zaman eki -ğay/ -gey, Çağataycada hem gelecek zaman hem de istek ifadesiyle kullanılmaya devam etmiştir. Çağatayca, bu eski ve aslı ekin yanında Oğuzca'nın -a/ -e şeklini de kullanmıştır. Nevâi'ye kadar, gittikçe azalan bir sıklıkta görülen bu Oğuzca unsur, Nevâi'den sonra tamamen terk edilmiştir. G. Karaağaç'ın çalışmasında bu Oğuzca unsurun Lutfi Divanındaki örnekleri bir liste halinde verilmiştir.⁶ Biz Gül ü Nevruz mesnevisinde bu Oğuzca unsurun -a/ -e şekline rastlamadık,

⁵ A. g. e., s. XIX.

⁶ A. g. e., s. XXII-XXII.

ama g-'sı düşmüş olarak -ay şeklinde sadece bir yerde görülmektedir: aytay men 53/12.

6. İsim hal eklerinde Oğuzcalaşma: İsim hal eklerinden bazılarının, Lutfi Divanında olduğu gibi, ama ondan daha az nisbette Gül ü Nevruz'da da kullanıldığını tespit ettik. Bunların bir listesi aşağıdadır:

I. -iñ genitifi: biz-iñ (tik) 91/9
 ayagıñ-iñ (izi) 59/11
 haşud-iñ (bahtı) 59/1
 mekân-iñ (rehberi) 3/4

II. -ı akkuzatifi: kadd-i (körgeç) 82/9

III. -e datifi: kenâr-e 71/3
 meclis-e 83/6
 Sûsen-e 41/6
 zarîf-e 50/8
 (berg-i) çenâr-e 56/10
 Nevruz-a 58/7
 yolıñ-a 60/10

7. Yuvarlaklaşma: Çağataycanın bu devri için karakteristik olan "b", "p", "m", "v" seslerinin yol açtığı yuvarlaklaşma hadisesine biz Gül ü Nevruz'da sadece "v" çevresinde rastladık:

çivür- 6/6, 60/3
 ivür- 32/4, 60/3, 66/4
 sivün- 9/4, 10/4, 34/10, 51/3, 79/8
 sivük 23/9
 süvüklügidin 3/12

8. k>h değişikliği: Batı Türkçesinin ilk dönemlerinde ortaya çıkan ve Azerî ve Osmanlı sahalarını (Doğu Oğuzcası ve Batı Oğuzcasını) birbirinden

ayıran⁷ ve Doğu Oğuzcasının bir karakteristiği olan k>h değişikliğine az da olsa Gül ü Nevruz'da da rastlanmaktadır:

ohşa- (1 defa)
ohşan- (2 defa)
ohşat- (1 defa)
sahla- (2 defa)
yahşi (11 defa)

ESKİ TÜRKÇE HUSUSİYETLERİNDEKİ GELİŞMELERİN İZLERİ

1. -d-, -z-, -y- değişikliğinin izleri: Daha XI. yüzyılda Türkçenin şivelerinin tasnifinde belirleyici bir unsur durumuna geldiği anlaşılan⁸ bu ses değişmesinin izlerine Gül ü Nevruz mesnevisinde de rastlıyoruz. R. R. Arat, bu durumu izah için iki ihtimal öne sürmektedir: "Eski yazı dilinin daha uzun bir süre devam etmiş" olması ve "istinsahlarda bu sesin imlâsında eski an'nenin daha birçok asırlar muhafaza edilmiş" olması.

Bu ses değişikliğinin Gül ü Nevruz'daki örnekleri şunlardır:

-d-	-z-	-y-	(-g-)
adağ(2 defa)	-	ayağ(38 defa)	-
id(2 defa)	-	-	-
-	-	iyeye(1 defa)	ige(1 defa)
		iyeye-(1 defa)	
adruk(1 defa)	-	ayruk(1 defa)	-
		ayru(1 defa)	
-	-	kiyin(1 defa)	-
		keyin(2 defa)	

2. Hece sonunda -b>-f, -v, -y, ø değişikliği: Gül ü Nevruz'da daha Eski Türkçe döneminde meydana gelmiş olan bu değişikliğin izlerine de rastlıyoruz. G. Karaağaç, "bu ses değişmelerinin izlerine XV. asrın ortalarında bile rastlamamızın sebebi"ni "Çağataycanın coğrafi ve tarihî şartlar

⁷ Prof Dr. Muharrem Ergin, Azeri Türkçesi, İstanbul, 1971, s. 92.

⁸ Prof. Dr. Reşid R. Arat, Atabetü'l-Hakâyık, İstanbul, 1951.

bakımından Uygur ve Karahanlı türkçelerinin tabii bir mirasçısı olması” ile açıklamaktadır.⁹ Bu ses değışmesinin Gül ü Nevruz’daki örnekleri şunlardır:

-	-	-	-	-	su(12 defa)
-	-	iv(12 defa)	öy(6 defa)	-	susağ(1 defa)

SONUÇ

Lutfi’nin dili bu saydığımız özelliklerin dışında tam bir Çağataycadır. İlk hecelerdeki “e”leri ısrarla “i” yapması, sondaki sadalı konsonantları sadasızlaştırması, Arapça ve Farsça kelimelere -ince sıradan olsalar bile- ekseriya kalın ek getirmesi, yardımcı “n” sesini düşürmesi, akkuzatif eki olarak -ni’yi umumileştirmesi, keza genitif eklerinden -niñ/-niñ/-nuñ/-nüñ’ü umumileştirmesi gibi istisnalar dışında Gül ü Nevruz’un dilinin tam bir Çağatay yazı dili yapısında olduğu görülür. Eski Türkçede görülmeyen şimdiki zaman çekimini -a/-e turur/ -durur şeklinde -a/ -e gerundiumu ve tur-/ dur-yardımcı fiiliyle yapmaya başlaması, daha sonra da bu kullanıstan -adur/ -edür şimdiki zaman ekini ortaya çıkarması; öğrenilen geçmiş zaman için -muş/ -miş/ -muş/ -müş eki yanında -p turur/ durur > -ptur/ptür şekillerini de kullanması; Eski Türkçenin -madın/ -medin gerundiumunu -mayın/ -meyin ve -may/ -mey şekillerinde inkişaf ettirmesi ve nihayet müsbet ve menfi iktidarı çekiminde al- fiilini yaygınlaştırması Çağataycanın diğer karakteristik hususiyetleridir.

⁹ A. g. e., XXIX.

İNDEKS

A

āb	su a. 56/3
ābād	mamur, bayındır a. bol- 7/12
ābānī	a. 81/4
abdāl	kalender, divane, derviş a. 33/5
‘abir-efşān	‘a. kıl- 98/1, 100/13
āc	a. 94/8
‘acāyib	‘a. 84/3
‘aceb	tuhaf, garip, şaşılacak şey ‘a. 22/8, 102/5 ‘a.kıl- 75/2 ‘a. (yoktur) 69/7, 86/8
acıġ	acı a. 77/11
acun	dünya, evren a. (‘ayşını) 33/2
aç	aç a. 98/3, 26/11 a. yalangaç 81/3
aç-	açmak ararlar 55/3 a-tı 10/4, 25/5, 29/6, 43/12, 44/5, 45/11, 63/10 64/8 a.-tılar 70/11 a.-ıban 103/3 a.-kunça 57/6, 70/8 a.-madı 43/7 a.-maktun 63/5

açığ	acı, keder, elem a.-dın 21/4, 91/11, 92/7 a.-ındun 90/6
açığla-	a.-ğan 90/6
açığlan-	gücenmek, öfkelenmek a.-dı 30/1, 91/3 a.-sa 91/7
açıklan-	bkz. açığlan- a.-ıp 41/5
açıl-	açılmak. a.-dı 10/2, 17/1, 98/6 a.-ğay 81/8
açın-	a.-ıp 80/5
açuk	açık a.(koy-) 84/1
ad	ad, isim a.-ing 83/10 a.ı (Nevrüz a.) 26/5
adağlıg	nişanlı, adaklı a.-ing (durur) 23/5
adak	ayak a.tun (tüş-) 76/5 a.-ing (adağing) 60/9
ādem	insan, adam : Hz. Adem ā. (genc-i ibn-i ā.) irdi 3/7 Ā. (Beni Ā.) -ğa 1/7
ādemī	insan, adam ā. irmes 91/0 ā.-ler 13/11
‘adem	‘a.(tūṭiyası) 3/10
ādemī-h ^v ār	insan yiyici, yamyam ā.(div-i ā.) 64/9

‘Aden	Aden ‘A. 72/12, 78/11, 99/6, 100/7 ‘A. (Bihışt-i ‘A.) tik 19/8 ‘A. (bigleri) 91/5 ‘A. (hanı) 87/9 ‘A. (mülkine) 75/2, 87/10 ‘A. (sultānı) 71/11, 76/7, 94/12 ‘A. (şāhı). 93/10 ‘A. (tik 100/8 ‘A.-ni 88/10 ‘A. (şāh-ı ‘A.)-ni 76/4 ‘A.-ğa 73/9, 73/10, 75/3, 100/11 ‘A.-lığlar 100/11 ‘A.-lığlarla 92/2 ‘A.-lıktın 91/2
‘ādēt	adet, gelenek ‘ā. 86/9 ‘ā. bile 102/2
‘adīmü'l-miṣl	benzersiz, eşi, benzeri yok ‘a. irür 17/2
‘adl	adalet ‘a. (‘a.üdādı) 9/8, 17/11 ‘a.-ı (meşhūr bol-) 8/1 ‘a.-ıdun 6/11
adruk	yabancı, el a. 97/9
āfāk	ufuklar, cihan, dünya, alem ā. (mahdūm-ı ā.) 73/11 ā. (rūsvā-yı ā.) bol- 36/13
āferin	bravo, aferin ā. kıl- 92/11 ā. (a.yād kıl-) 64/10
āgāh	haberli, haberdar ā. 9/6, 71/8 ā.bol- 17/9, 36/6, 53/8, 60/1 ā. bolup irdi 26/13 ā. irdi 71/8

āgāz	ā. kıl- 18/6, 53/3 başlama, işe koyulma ā. 96/9
āğırla-	ā. kıl- 6/7, 17/2, 40/8, 49/7, 61/1, 75/6, 84/10, 85/4 āğırlamak, ikramda bulunmak a.-dı 73/3 a.-p 2/12, 53/1
āğırsı	a. kıl- 53/2
āğız	āğız a.-ımğa (āğzımğa) 54/1 a.-ı (āgzı) 55/2, 98/6 a.-ı (āgzı) kuruş- 78/4 a.-ını (āgzını) 54/3 a.-ın (āgzın) aç- 29/6 a.-ında (āgzında) 43/1 a.-ındın (āgzındın) 49/10 a.-larını 98/12
āğna-	yuvarlanmak, debelenmek a.-dı 27/10
āğrı-	āğrımak, acımak a.-ğança 54/6
āğrık	āğrı, acı a.-ka 68/9
āğu	zehir a.-nı 66/10
āgyar	yabancı, el a. 58/8
āh	ah, ā. 4/11, 5/5 ā.-ı seher-gāh 36/6 ā.-ı serdī 26/2 ā.-ı şubh-gāhī 36/12 ā. u nāliš birle 96/6 ā. kıl- 78/2 ā. ur- 21/3, 26/3, 42/10, 44/1, 44/11 ā.-ı ciger-süz ur- 14/2, 39/1

	ā. ü feryad (çıkar-) 73/7
	ā.-i oiger-süz (çıkar-) 18/11, 56/8
	ā.-i dil-süz (haddin aşurdu ā.-i dil-süz) 26/8
	ā.-u nāledin 22/4
‘ahd	ahit, yemin, söz
	‘a.-ını 62/6
	‘a.-ın (sundur-) 78/9
āheng	uygun, uygunluk, düzen
	ā. birle 35/7
	ā. (tüz-) 37/9
	ā.-i ‘ibadet kıl- 99/3
	ā.-i (gül ā.-i işitür bol-) 17/5
	ā.-ini 20/4
	ā.-liġ birle 16/6
āhengi	ahenkli, uyumlu, uygun
	ā.-dür 20/7
āhir	son, nihayet
	ā. 21/9, 21/9, 23/6, 23/6, 40/6, 40/6, 57/8, 59/2, 59/9, 59/9
	ā. (kār) 95/3
	ā.-i kār 86/4, 103/7
	ā. (fitne-i ā.zamān) tik 21/5
	ā. (ser-fitne-i ā. zamān) men 13/7
ahkām	hükümler, kanunlar
	a. (bir-) 3/1
ahlāk	ahlak, huy, tabiat
	a.-i (ahlākı şeker-riz) 84/2
ahşam	akşam
	a. 66/8
ahter	yıldız
	a.-i baht 5/7
ahter-mübārek	yıldızlı kutlu, mübarek
	a. bol-5/11
ahvāl	durum, vaziyet
	a. 5/8, 37/8
	a. (muhtelif a.) irür men 38/9

	a.-imğa 96/7
	a.-ing (niçüktür?) 46/7, 55/8
	a. (bil-) 66/2
	a. (şerh-i a.)(sor-) 33/10
	a.-ını 22/1
	a.-ını (cümle-i a.) 18/6
	a.-in (sor-) 14/11
	a.-indun 71/8
ak-	akmak
	a.-tı 98/7
akart-	ağartmak, beyazlatmak
	a.-ıp 30/2
ak̄ibet	nihayet, sonunda; akibet
	a. 95/9
akız-	akıtmak
	a.-ur 15/5
	a.-ıp 58/11
ak̄il	akıllı, akıl sahibi
	ak̄. (bendi) 6/4
akl	akıl
	ak̄. 8/7
	ak̄.-ı kül 7/8
	ak̄.-ım 5/2
	ak̄.-ing 30/2
	ak̄.-ı birle 10/10
aks	Bir cismin parlak bir yüzeyde görünmesi
	ak̄.-ini 11/11
	ak̄.-idin 18/3
al	ön, huzur, ileri
	a.-ın (alun)(tüz-) 90/7
	a.-ında (allunda) 81/10, 82/8
al-	almak
	a.-ur 7/7
	a.-dı 14/1, 14/6, 14/6, 23/4, 27/9, 66(5, 84/8, 98/3
	a.-gıl 30/11
	a.-sa 8/6, 70/3

	a.-salar 105/1
	a.-ip 11/11, 16/11, 28/1, 28/9, 31/1, 44/3, 67/9
	a.-manayn 40/2
a ^c lā	ala, mükemmel, en yüksek
	a. 2/2
	a. (‘arş-i a.) 1/12
	a. (firdevs-i a.) birle 6/11
alaçuk	çadır
	a. (kör-) 80/1
	a.-ning 80/2
‘alāmet	alamet, belirti, işaret
	a. 14/8
alar	bkz. ol
alda-	aldatmak, kandırmak
	a.-dı 24/6
aldur-	aldırmak
	a.-dılar 50/11
a ^c lem	çok bilen
	a. 7/10
‘ālem	alem, dünya, cihan
	‘ā. 3/8, 10/1, 42/11, 94/9, 101/9
	‘ā. (sultān-ı ‘ā.) 33/11, 83/9
	‘ā. (şeh-i ‘ā.) 84/4
	‘ā. içre 1/11
	‘ā. (hūn-behāsı) 3/10
	‘ā.-ni 14/3, 94/7
	‘ā.-ğa 10/4
	‘ā.-de 9/8
‘ālem-efrūz	dünyayı aydınlatan
	‘ā. 86/5
	‘ā. (mihr-i ‘ā.) 32/1
	‘ā. (şem ^c -i ‘ā.) 87/6
	‘ā. (sāhib-kırān-ı ‘ā.) 89/1
alın	ön, huzur
	a.-ında (alnında) 101/11
	a.-ıda (alnıda) 86/5

‘ālim	alim, bilgin ‘ā. irür 102/8
altı	altı a. (biş a.) 73/4, 85/12
altun	altın a. 28/9
‘amel	amel, iş ‘a.-de 94/5
‘āmm	avam, kara halk, halk yığını a. 87/5
ana	ana, anne a. 1/5 a.-dın 21/8 a.-m 21/8 a.-m sin 21/8 a.-mğa 24/3 a.-ngdın 23/6
‘anāşır	unsurlar, ana maddeler ‘a.-nı 1/4
anbar	ambar a. anbar 51/5
ancak	ancak a. 73/1
ança	o kadar, onca (bkz. ol)
anda	bkz. ol
andağ	öyle, böyle (bkz. ol)
andağ	bkz. andağ (bkz. ol)
andın	bkz. ol
anga	bkz. ol
anğla-	anlamak a.-r 48/9 a.-dı 33/3, 48/11 a.-p 68/11, 69/4, 69/4, 89/9 a.-p irdi 68/12 a.-masun 79/6
anğsız	ansızın, ani a. 88/1

anı	bkz. ol
anıḡ	onun bkz. ol
ansız	onsuz, o olmadan (bkz. ol)
ant	yemin, ant a. iç- 60/11
‘ār	utanma ‘ā. (koy-) 68/10
ar-	a.-maktun 63/5
ara	ara, aralık, boşluk, mesafe a. 34/2, 87/6 a.-da 58/6, 58/11, 76/9, 83/5 a.-dın 1/5, 74/8, 77/8, 100/9, 102/3 a.-sı 102/1
‘arab	arap, arap suyu, araplar a.-ta 75/1
a‘rāf	araf, cennet ile cehennem arasında bir yer a. tik 100/5
ārām	durma, eğlenme, dinlenme āa. (bir-) 1/4 ā. (Tükendi sabr ü-a. ü kararı) 14/7
ārāyış	süs, bezek, ziynet; süsleme ā. kıl- 101/6
arı	arı, saf, temiz a.-dur 49/12
arı	arı a. 98/5
arık	a. 87/3
arık	bkz. arı a. 52/1
arıtıl-	temizlenmek, silinmek a.-dı 89/10
‘ārīz	yanak ‘ā.-ı (canlarga lāyık) 12/11
arka	arka, sırt a.-sındın 92/8

arpa	arpa a. (itmegi) 68/9
arслан	aslan a. 74/3, 74/8, 98/3 a. (kavla-) 10/12 a. (yık-) 74/10 a.-lar 74/10 a.-lar (āşiyānı) 73/11 a.-lar (hurūşı) 74/5
‘arş	arş, göğün en yüksek katı ‘a.-ı a‘lā 1/12
art-	artmak, fazlalaşmak a.-ar 23/8, 26/2, 26/2, 44/9, 44/9 a.-ip 30/2, 75/11
artuk	fazla, yüksek, artık a. 7/6, 7/6, 17/1, 17/11, 50/7, 50/7, 81/11, 99/1, 99/2, 102/6, 102/6 a.-tur 75/8 a.-rak 34/9
artukı	bkz. artuk a. 17/3
artur-	arttırmak, -fazlalaştırmak, yüceltmek a.-dı 17/7, 33/6
‘arz	arz; sunmak, takdim etmek ‘a. kıl- 25/4, 52/7
ārzū-mend	istekli, hevesli ā. 9/9 ā. bol- 54/8 ā. irür 57/9
aşālet	asillik, soyluluk a. birle 6/9
‘asel	bal ‘a. (üstünde) 98/5
aşhāb	arkadaşlar, dostlar; topluluk a.-ına 80/9

asıl	asıl, gerçek a.-da 88/11
‘āsī	asi, isyankar a. (vu. cani ümmeti) 4/4
asıl	asıl, kök, menşe a.-ı (zāhirdür) 75/7
āsmān	gökyüzü, sema ā.-da 17/12
asra-	korumak, esirgemek a.-r 18/1 a.-gıl 96/8
āsumān	bkz. asman a.-da 63/1
aş-	aşmak, geçmek, yükselmek a.-tı 14/7, 34/3, 37/1
‘āşık	aşık ‘ā. 60/12, 97/6 ‘ā. (a.u. ğam-ğın) men 36/4 ‘ā. (iş) 32/8 ‘ā.-ı zār (kör-) 47/6 ‘ā.-unğdur 34/8
āşiyān	yuva ā. (arşlanlar ā.)-ı 73/11 ā.-ın (sora-) 33/8
āşnā	taniş, tanıdık, bildik, dost ā. sin 16/2 ā.-dur 32/5 ā.-dun 40/10, 77/8 ā. ol-17/1 a.-likning 37/5
āşub	kargaşa, kavga ā. tüş- 67/3
āşufte	dağınık, perişan; mecnun a. bol-59/1
āşufte-dil	gönlü perişan olmuş; kalbi kırık, ezik ā. men 41/7

aşuk- acele etmek
 a.-up 82/3-
 aşur- yükseltmek, aşirtmak, geçirmek
 a.-dı 26/8, 44/5, 48/5
 at ad, isim
 a.-ım 13/12, 16/5
 a.-iğin 34/9
 a.-ı 9/7, 20/11, 22/11, 64/3, 88/6
 a.-iğ 68/4
 a.-ını 10/7, 16/9, 17/4
 a.-ın (yad-kıl-) 48/7
 a.-ın (işit-) 82/2
 a.-ında 9/1, 35/5
 a.-lığı 18/1, 28/10
 a.-lık 35/6, 81/11
 a.-lu 16/3
 at
 a. (arkası) 92/8
 a. (üstini) 93/5
 a.-ka 92/2
 a.-tın 27/11
 a.-ım (toynağı) 92/4
 a.-iğdin 92/4
 a.-ı (sağrısı) 92/12
 a.-ı (izi) 64/6
 a.-ını 92/1
 a.-ın (iderlet-) 27/3
 a.-ın (kamçıla-) 93/3
 a.-ına 91/11
 a.-indin 27/9, 76/7, 93/6
 a.-lar 31/9
 a.-lar (tavuşı) 27/7
 a.-lar (huruşı) 90/2
 a.-lık 74/1, 74/11, 91/7

at-	atmak
	a.-tı 27/2
	a.-sa 86/3
	a.-kaç 68/3, 74/4, 89/10
	a.-kanda 66/9
	a.-kınça 98/8
	a.-kunça 43/7, 43/11, 68/3
ˆatā	bağışlama; bahşiş, ihsan
	a. kıl- 19/4
ata	baba; muhterem ve büyük insan
	a.-dın 1/5, 6/9
	a.-ın birle 24/3
	a.-ng birle 23/6
	a.-ngdur men 86/2
	a.-sı 10/4, 27/11, 29/2
	a.-sı (atı) 22/11
	a.-sı (tac ü tahtı) 12/7
	a.-sın (kor-) 27/8
	a.-sına 97/11
	a.-ların (tanı-) 96/12
ata-	isim koymak, nişanlamak
	a.-rlar 41/3, 41/3
	a.-dı 10/7
	a.-p 2/10, 2/10, 4/1
	a.-ptur 56/7
āteş	ateş
	ā. 56/3
	ā.-i tiz 13/9
	ā. (körme-)
āteş-engi	fesatçı, kundakçı; dağlama aleti
	ā. 13/9
ˆatiyyet	hediye, bahşiş
	ˆa. (yolu) 2/6
	ˆa. (fethi) 5/10
atlan-	ata binmek
	a.-ur 15/4

	a.-dı 27/4, 27/5
	a.-sak 62/5
	a.-ıp 15/8, 29/3
atlandır-	ata bindirmek
	a.-sa (bolmas) 90/4
	a.-gaç 27/5
atlas	atlas; üstü ipek altı pamuk kumaş,
	a. 51/7
	a. (ez-çerh-i a.) 44/5
av	av
	a. (a. u kuş)birle 79/8
	a. (avla-) 87/8
āvāre	serseri, boş gezen, işsiz, güçsüz, aylak
	ā.-dür men 36/1
	ā.-bol-36/5
āvāz	ses, seda
	ā. kıl- 37/10
	ā. içinde 83/7
āvāze	1. yükses ses
	ā. 22/3
	2. şöhret, ün
	ā.-si 8/2
avun-	avunmak, teselli bulmak
	a.-dı 6/5
avıncak	
	a.-tın 6/5
avıt-	avutmak, teselli etmek
	a.-kın 24/10
avla-	avlamak
	a.-p 87/8
	a.-makta 10/12
avun-	avunmak, teselli bulmak
	a.-ur 79/8
	a.-up 9/4

avut-

avutmak, teselli etmek

a.-ur 15/2

a.-tı 33/4

a.-sang 38/5

ay

ay!

a. 6/7, 9/2, 13/3, 13/6, 16/1, 17/9, 18/7, 18/12, 21/7,
 22/2, 23/5, 35/1, 30/10, 32/10, 33/11, 34/3, 34/6,
 35/10, 36/4, 36/4, 36/9, 37/2, 37/2, 37/6, 37/10, 37/11,
 39/5, 40/2, 41/1, 41/10, 42/4, 45/3, 45/9, 45/12, 46/3,
 46/8, 47/9, 49/11, 52/7, 55/10, 57/5, 57/6, 58/12,
 59/12, 59/12, 60/5, 60/5, 62/4, 67/6, 72/12, 73/1,
 81/6, 83/9, 85/4, 86/5, 86/8, 86/9, 89/1, 91/10, 92/1,
 92/5, 96/7, 96/9, 99/8, 102/9

ay

1. Dünyanın uydusu olan gökcismi

a. 18/3, 52/10, 62/1, 62/11

a. kün 36/7

a. tik 72/3

a. (menzili) 35/3

2. Yılın on iki bölümünden her biri

a. 101/2

a.-ça 87/7

ay-

söylemek, demek

a.-ur men 4/3

a.-ur 17/4

a.-arlar 96/6

a.-gay 36/8

a.-gıl 24/3

a.-gın 38/12, 38/12

aya

ey!, hey!

a. 36/7

ayak

ayak

a. (baş a.) 89/8

a. bas- 19/1

a. (tut-) 98/8

a. (başın a.) 22/10, 47/2, 62/5

a.-tın 18/8, 31/4

- a.-tın (baş) 8/7, 12/11, 21/2, 56/4, 77/10, 84/3, 90/8
 a.-tın (tüş-) 23/3, 82/9
 a.-iñg (ayağıñg) (tozı) 39/6
 a.-iñg (ayağıñg) (toprağı) 39/9
 a.-iñging (ayağunğıñg) 59/11
 a.-ı (ayağı) (izi) 3/10, 27/11
 a.-ı (ayağı) (barğanınca) 67/9
 a.-ını (ayağını) 12/6
 a.-ın (öp-) 13/3, 45/2
 a.-ın (ayağın) (öp-) 18/12, 32/10, 48/3, 97/1
 a.-ın (ayağın) (kuç-) 33/10, 40/7, 49/10, 55/4
 a.-ına (ayağına) (baş koy-) 59/7
 a.-ına (ayağına) (tüş-) 97/2
 a.-ın (başın ayağın) 31/7
 a.-ları (uyuş-) 63/9
- ayak ayaklı kadeh, piyale
 a. (tut-) 5/5, 13/1, 19/3
 a. (alıp iç-) 11/11
 a. (iç-) 20/10
 a.-ı (devr a.) 11/10- 76/9
 a.-ı (devr a.) (yörüt-) 25/9
- ayaklık a. 5/5
- ayb ayıp
 a. kıl- 5/10
- aydın mehtap, ay ışığı
 a.-da 62/11
- ayığ a.-ımnı 24/4
- ayır- ayırmak
 a.-dı 71/4, 71/6, 87/2
 a.-mas bol- 16/10
- ayıt- söylemek, demek
 a.-tı 17/9, 18/6, 23/10, 26/1, 30/9, 34/1, 34/6, 37/6,
 41/6, 41/10, 48/2, 48/6, 49/11, 58/12, 72/7,
 72/12, 74/7, 75/3, 84/11, 91/8, 92/1, 92/5, 99/8
 a.-kıl 6/2, 25/3, 46/3
 a.! 17/8
 a.-kan (pendidin) 24/5

	a.-kan (ağzını) 54/3
	a.-man 50/6
āyīn	merasim, tören
	a. 65/10
	a. (resm ü a.)(koy-) 103/2
	a.-i (hakānning a.) 65/10
aylıqçı	a. 61/4
ayru	başka, hariç
	a. 28/3
ayruq	başkası, yabancı
	a. mu? 91/4
‘ays	yaşama, yiyip içme
	‘a. (Bu ‘a.u bu temāşālar arası) 102/1
	‘a. (yarat-) 1/3
	‘a. (‘a.u nāzin)(müheyā kıl-) 75/10
	‘a.-ını 33/2
‘ays-pervāz	tektici
	‘a. 101/9
ayt-	söylemek, demek
	a.-ur min 45/9
	a.-ur 15/5, 34/3, 42/7, 69/1, 96/7, 96/9, 99/6
	a.-tı 99/5
	a.-ay men 53/12
	a.-ing 29/10, 72/11
	a.-alı 99/10
	a.-ıp 14/8, 35/7, 93/4
	a.-ur irdi 44/7
	a.-ıp dip tükenme- 102/11
ayyām	
	a. (serdār-ı a.) 92/1
‘ayyār	hiylebaz; zeki, kurnaz
	‘a. (susen-i pür-dan-ı a.) 48/10
‘ayyārliĝ	hiylebazlık; kurnazlık
	a. bile 35/2
az	az
	a. 10/9

	a.-dur 50/4
	a. kıl- 24/6, 38/2
az-	yoldan çıkmak; yok olmak
	a.-dı 23/21
	a.-ıp 30/2
	a.-ıp tur- 30/2
°azāb	azap, işkence
	°a.-ın (reva kör-) 79/1
āzād	kurtulmuş, serbest, hür; ayıpsız, kusursuz
	ā. (serv-i ā.) 49/11
	ā. bol- 59/13, 35/11, 102/7, 104/2
	ā. ir- 61/7
	ā. kıl- 10/6, 65/4
āzāde	hür, bağımsız, serbest
	a. kiç- 73/4
a°zam	(en) büyük
	a. (hakan-ı a.) 52/4, 83/9
āzār	incitme, kırma
	a. kıl- 23/11
°Azāzil	iblisin melek olduğu zamanlardaki adı
	°A. 68/7
	°A. ir- 68/7
azğur-	azdırmak, yoldan çıkarmak
	a.-guçı 69/7
°azīmet	gitme, gidiş
	°a. 61/1
	°a. kıl- 52/10, 61/3, 67/8
	°a. (sāz it-) 27/1
	°a. (vaktı) 101/4
°aziz	muhterem; sevgili
	°a. 3/6, 70/2, 81/11, 99/2, 99/6
	°a.-rak 76/1
°azın	kasıt, niyet, karar
	°a. birle 103/1
	°a.-ine 96/3
°Azrā	Azra
	°A. bol- 34/8

bā-baht	bahtlı, şanslı b. ü fīrūz 78/7 b. ü fīrūz bol- 65/1
bāc	vergi, haraç b. -ın (tapşur-) 103/4
bacımla	b. -p 90/9
bād	rüzgar b. 92/2 b. -ı şubh 36/8
bād-bān	yelken b. -ı (cināyet b.) 71/9
bāde	şarap b. 11/8, 83/5 b. -i nāb 12/12
bāğ	bağ, bahçe b. ü gülzār kıl- 7/3 b. ü sazālar (bize-) 76/2
bağır	göğüs, sine b. 85/3 b. -ı (biryān) 45/1 b. -ın (çāk kıl-) 57/3 b. -ma 77/12 b. -ında 63/8, 71/1 b. -ındın 98/7
bağışla-	bağışlamak b. -r 8/6
bağla-	bağlamak, düzmek b. -r 83/7 b. -dı 57/5, 33/3, 44/2, 51/2, 56/6, 61/5, 64/7 73/9, 77/9, 88/5, 94/11, 104/8 b. -yın 86/11 b. -sa 65/8 b. -p 19/1, 17/6, 87/7 b. -lık 30/4
bahādır	kahraman, yiğit b. 6/10 b. -lar (üni) 90/2
baħr	deniz b. ü ber 96/1, 103/3

baḥşı	ozan, han b. lardın 105/3
baht	baht, şans b. 36/12, 39/8 b. (ahter-i b.) 5/7 b. -ı tevsen 24/11 b. -ı bîdâr 38/10 b. ü devlet 104/7 b. iyeşi 41/3 b.(ili) 78/4 b. -indın 40/2 b. -(hasûdınġ b.) 59/1 b. -ma 102/4 b. -ıdın 56/11
bahter	b. -ga 103/3
bāk	b. 68/2
bak-	bakmak b. -tı 13/6, 27/8, 90/10 b. -kın 36/7 b. -sa 53/6 b. -salar 64/9 b. -ıp 84/5 b. -mas 2/2, 26/10, 44/10 b. -mas irdi 62/3 b. -mağında 12/9
bākī	baki, ebedi b. kal- 25/9 b. -i ġam (kiçür-) 101/12
bāl	kanat b. (per ü b.) (ur-) 19/5
balıġ	balık b. 78/3 b. birle 79/10 b. (baġrı) 98/7 b. (iti) 81/2 b. (kursaġı) 31/11 b. -nı 80/5, 80/6
balıġcı	balıkçı b. -nı 82/5

- b. -līg iridi 80/3
bām çatı, kubbe
b. (guse-i b.) 42/4
bār yük
b. (bir-) 52/3
b. -ın (yüklet-) 51/8
bar l bütün, hep
b. 50/5, 51/11, 71/5
b. -ı 10/13, 50/11, 51/7, 74/10, 75/1, 75/2, 86/4
b. -ınınğ 102/4
b. -ını 28/8, 51/11, 77/5, 81/1
b. -ın (kilküt-) 49/1
b. -ma 87/4
b. -ında 39/8
b. -ıdın 75/6
b. - inça 83/10
b. 3/2, 8/2, 10/11, 20/7, 32/10, 34/12, 50/1, 51/6
62/8, 66/2, 67/4, 68/2, 68/12, 72/5, 74/5, 82/1, 82/11
84/6, 84/8, 84/11, 85/3, 89/4, 93/9, 94/5, 96/7, 97/3
100/10
b. -nınğ 72/7
b. -mız 72/9
b. -sı 50/12, 68/2
b. -sınınğ 77/3
b. -sın (ağırla-) 2/12
2 var
b. 7/7, 14/5, 17/10, 18/1, 18/4, 21/10, 22/8, 24/8
31/1, 32/3, 37/5, 43/1, 46/10, 46/12, 60/2, 62/11
62/7, 70/3, 71/5, 74/3, 81/8, 81/11, 85/10, 86/3,
99/11, 105/3
b. -dur 16/3, 62/11, 75/8, 102/6
b. -midur 55/9
b. iridi 9/6, 9/10, 9/11, 20/11, 28/10, 35/6, 48/12
64/1, 70/12, 73/10
b. idi 88/6, 104/9
b. irse 92/5
b. bol- 83/10
b. (it-) 67/6
b. -inça 18/8

bar-	b. -lığını 2/5 varmak b. -ur 49/6, 78/12 b. -ur biz ² 29/8 b. -dı 12/4, 16/9, 23/1, 34/2, 75/5, 90/8 b. ! 56/1, 88/9 b. -ğıl 30/3 b. -alı 32/13 b. -sam 30/3, 59/6, 100/2 b. -ıp 18/9, 24/3, 28/4, 46/2, 68/8, 81/7, 81/9 82/3, 82/5, 91/4 b. -iban 100/13 b. -ğanınça 67/9 b. -ğanlar 67/9 b. -ğanlarına 32/9 b. -ur irdi 56/4, 71/7 b. -mas 55/2
bā-rāh	yolu olan b. ü bī- rāh 63/2
bār-geh	çadır; divan b. -ler (tik-) 93/12, 97/8 b. -sın (bağışla-) 8/6 b. -sın (ayt-) 26/1
barı	bāri b. 60/2, 79/4
barıl-	varılmak, gidilmek b. -mar irdi 80/3
bark	ev, yurt b. -ın (iyele-) 81/1
barmak	parmak b. (yaşur) 98/8 b. -ın (tişle-) 80/5 b. -larına 75/2
bas-	basmak b. -ar 78/1 b. -tı 63/10 b. -tılar 75/2 b. -kın 19/1 b. -ıp 57/10
baş	baş, kafa

- b. 8/7, 12/11, 21/2, 56/4, 77/10, 84/3, 89/8
- b. (koy-) 20/10, 35/4, 77/12, 90/8
- b. (koyuş-) 63/9
- b. (ur-) 98/8
- b. -nı 31/4
- b. -ka 43/3, 56/9
- b. -tın 22/10, 31/7, 32/7, 62/5, 63/11
- b. -dın 47/2, 49/7, 57/10
- b. -ımdur 60/9
- b. -imni 59/7, 60/10
- b. -inğdın 30/3
- b. -ıdur 85/8
- b. -iniğ 43/8
- b. -in (alıp kit-) 67/9
- b. -in (kıızıl kanga boya-) 27/10
- b. -in (tut-) 23/4
- b. -in (yirge ur) 54/4
- b. -ma 4/1, 47/7, 49/4, 95/6
- b. -ında 10/3
- b. -ımız 32/11
- b. -mızga 45/4

başka

- başka
- b. 46/7, 60/3

başla-

- başlamak
- b. -r 15/6
- b. -dı 20/3, 20/5, 21/6, 23/5, 25/5, 28/11, 31/9
33/9, 35/9, 37/9, 45/11, 49/6, 63/11, 69/1, 77/11
80/10, 85/2, 88/8, 102/2
- b. -sunlar 9/3
- b. -sa 77/4
- b. -p 19/11
- b. -ganğa 73/10
- b. -r irmek 74/3

bat

- çabuk, seri
- b. 43/2, 46/9, 68/10

Bathā

- Mekke şehri
- B. (tozı) 98/1

bayaklan-

- b. -dı 76/5

bāz	açmak, açış b. ittür- 49/7
bāzār	pazar b. 101/6 b. -mı 69/3
bāz-güne	başsağı b. 66/5
bāzīçe-	oyuncak b. 63/1
be-cüz	bundan başka b. 40/9
bed-āmūz	kötü yaratılışlı b.(p̄ir-i b.) 30/1
bed-baht	hali durumu kötü b. 43/7 b. bol- 82/9
Bedi ^c	Bedi ^c B. 99/6
bedi ^c	güzel, yeni b. -i ferruh- anter 93/10
bedīdār	görünen, parlayan b. i- 62/1
bedīhe	apaçık, meydanda b. 7/9
bed-manzar	kötü görünüşlü b. 68/2
bed-vehm	kötü düşünceli b. 74/1
be-gāyet	gāyetle, çok çok b. 11/3, 16/2, 22/9, 75/11, 85/10, 87/9, 88/1
behāne	bahane b. 56/12, 59/2, 70/7
behā	baha, değer, kıymet b. -sı 50/3
Behmen	Behmen b. 28/10, 30/7, 30/9, 31/5, 32/2 b. -din 34/1 b. -i p̄ir 29/4, 30/10 b. -lîgını 32/2

Behrām	Behram b. 88/başlık, 89/5, 90/b1, 90/3, 92/1, 92/7 b. -i hūn- hār 88/6, 91/6, 92/12 b. -i hūn-rīz 90/10 b. (öyi) 8/3
belā	belâ b. 45/4 b. -dur 32/5, 91/9 b. -nīng (lezzeti) 70/6 b. -nı 55/7 b. -dın 79/11 b. -sı 79/12
belki	belki b. 65/10
bend	bent, bağ b. 5/5, 6/4 b. (mevsim-i b.) 19/11 b. it- 65/5 b. (içre) 6/4
bende	kul, köle b. 84/3 b. tik 57/11, 82/10 b. dip 65/5 b. biz 32/12 b. -ler 86/10 b. -ler tik 84/5 b. -idür 6/4
bendi	bağlanmış, bağlı b. -lerni āzād kıl 10/6
bende-zāde	kuloğlu, köle soyundan b. 85/12
benī	oğul, soy b. 1/7 b. Ādem 1/7, 69/5
ber	üzere, üzerinde b. 67/3
berāber	beraber b. 14/3, 26/1, 91/5
ber-āhır	sonunda, nihayetinde b. -i kār 35/12

ber-cāy	yerinde, yerine b. 101/2
ber-dert	dertli b. ü ber-sūz 27/3, 33/7
berg	yaprak b. 76/2 b. i çenāre 56/10 b. -i tik 54/6
ber-hem	birbirine geçmiş, içiçe b. 2/3
beri	beri b. 51/4
berīn	pek yüksek b. (huld- b. tek) 94/6 b. -dur (huld-ı b.) 60/7
berr	kara b. 96/1 b. -ğa 103/3
ber-sīne	sinede, göğüste b. -iriş 24/1
ber-sāz	yanan, ateşli b. 27/3 , 33/7
bes	yeter, iyi b. 81/2
besī	çok, iyi, güzel b. 29/7, 41/7, 43/11, 88/6, 96/12 b. hoş 100/3 b. latif 3/6
bestelig	bağlı, eli kolu bağlı b. -larning 94/10
beşāret	müjde b. 3/7, 47/9 b. bir- 102/9 b. -ni 34/10
beşāret-nāme	müjde veren b. bir- 5/10
beşer	insanlık b. -ni 7/13
beter	beter

	b. 42/12
be-terk	terk yoluyla, terkederek
	b. -i resmi 104/13
be-yek-bār	bir defa
	b. 54/9, 85/1
beyt	ev
	b. -i 78/2
	b. -iniñg 4/4
bezirgān	tüccar, esnaf
	b. -e 87/3
bıçak	bıçak
	b. ur- 53/6
bāltır	geçen yıl
	b. -gı 38/2
bī-bāk	korkak
	b. 68/2, 98/4
bī-çāre	çaresiz, zavallı
	b. 34/6, 43/8
	b. (gül-ib) 48/8, 52/1
	b. -dür 36/1
	b. -ler 67/5, 96/3
bī-çün	sebepsiz, kendiliğinden
	b. (sun -ı b.) 82/7
bī-dāne	aç
	b. 64/8
bī-dār	uyanmak
	b. bol- 20/6, 83/10
	b. (baht-ı b.) 38/10
	b. -lar 51/7
bī-dil	aşık, yüreksiz, cesaretsiz
	b. (nèvrüz-b.) 34/1, 47/8
	b. ir- 96/2
big	bey
	b. 28/2
	b. -lerinde 28/10
	b. -ge 30/6
	b. -leri 52/5
	b. -imizniñg 65/3
	b. -lerindin 84/8
	b. -lerine 87/4
	b. -leri (adem b.) 91/5

bī-gāh	b. -lig 30/6 zamansız, vakitsiz
bī-gam	b. (gāh u b.) 34/6, 51/1, 61/10 gamsız
bī-gāne	b. u ğaş 96/4 kayıtsız, ilgisiz
biget	b. birle 77/8 beyler
bigin	b. birle 28/2 gibi
bī-had	b. 44/4, 64/2 sınırsız
bī-hakikat	b. 54/1 b. -dine 16/11 gerçek olmayan
bihamdillah	b. -ler 91/10 Allah'a hamdolsun
bī-hār	b. 38/9 dikensiz
bī-hāsıl	b. (gül-i b.) 38/7 meyvesiz, anlamsız
bī-hasret	b. -likindin 46/6 özlemeyen
bihışt	b. (ü gām) 70/1 cennet
bī-hūde	b. (-i Adem) 19/8 b. -im 60/7 beyhude
bī-hūş	b. kıl-22/5 b. (kutul-) 100/10 akılsız
bī-hāst	b. bol- 16/9 isteksiz
bī-ihtiyār	b. 15/9, 37/11, 83/2, 103/6 elinde olmadan
bī-insaf	b. 71/6 insafsız
	b. (-i ğaddār) 86/4 b. -laktur 57/5

bī-kār	lüzumsuz b. 72/6 b. bol- 63/7
bīkeş	zavallı b. (ü miskin) 36/4 b. (nevrüz-ı b.) 45/5 b. (i gam-hār) 46/4
bi-küllü	tamamen b. 54/8, 59/13
bil	bel b. bağla- 51/2, 86/11 b.-ge 89/4, 95/12 b. -iñg 19/1 b. -ini 44/2 b. -in 12/5, 27/5 33/3 b. -ine 6/2, 92/11 b. -indin 57/2
bil-	bilmek b. -ür men 16/4, 16/5, 16/6 b. -ür sin 65/4 b. -ür 48/9 b. -dim 46/12 b. -di 10/10, 10/11, 47/7, 84/6 b. -gey 36/9, 57/6 b. ! 88/9, 89/3, 92/4 b. gil 60/5, 72/12 b. -iñgiz 75/4 b. -sün 89/5 b. -señg 59/4 b. -se 52/11 b. -eyin 13/4, 30/5 b. -ip 66/2, 67/8, 89/9, 93/3 b. -mey 25/1, 23/2, 31/4, 53/5, 62/7, 65/3, 70/2 b. -gen 2/6, 105/3 b. -gendin 7/6 b. -geni 77/3 b. -mem 40/3 b. -men 21/9, 45/9, 50/5 b. -mes 23/9, 67/7, 71/1, 89/7

	b. -medim 21/1
	b. -medi 90/3
	b. -mediler 11/6
bile	ile
	b. -e 2/8, 5/2, 15/4, 15/9, 23/9, 23/11, 25/6, 25/8 28/4, 29/6, 29/8, 33/5, 37/4, 39/10, 42/7, 43/8, 46/7, 47/3, 47/8, 48/5, 49/5, 53/7, 55/5, 61/4, 61/7, 67/11, 70/3, 71/4, 71/7, 74/10, 81/8, 83/1 90/5, 92/3, 102/2, 102/7, 103/5, 103/başlık
	b. -n 2/9, 11/8, 64/4, 68/9, 75/5, 87/3, 90/6, 93/4 98/3
bilgü	belge, işaret
	b. (yüzin-) 82/7
bilgür	belirmek
	b. -ni 70/5
bilig	bilgi
	b. birle 7/6, 8/13
	b. ligler 9/1
bilin-	bilinmek
	b. -ür 82/7
bi'l-elah	billah, Allah için
	b. 8/8
	b. (vallah b.) 45/9
bī-mağz	beyinsiz
	b. (ı pür gü) 22/2
bin	oğul
	b. (han b. han) 6/9
bi-nevā	nasipsiz, zavallı
	b.15/5
	b. birle 18/4
	b. -nı 105/2
	b. -nı (garip-i b.) 46/2
bī-nihayet	sonsuz, sonuçsuz
	b. 9/8
bī-nūr	nursuz
	b. kal- 38/8
bir	bir
	b. 1/11, 3/11, 4/11, 5/3, 7/8, 9/4., 9/6, 9/9, 10/3 10/11, 11/3, 11/6, 12/9, 12/12, 13/1, 14/2, 14/10 15/3, 15/8, 15/9, 15/12, 15/13, 16/3, 16/10, 17/10, 18/1, 18/8, 19/3, 19/4, 22/8, 24/8, 24/10, 26/3

27/2, 27/6, 28/6, 28/9, 29/1, 29/4, 30/4, 30/5,
 30/9, 31/8, 32/8, 33/5, 35/1, 38/5, 39/1, 39/4
 40/5, 40/9, 41/1, 41/3, 42/10, 44/1, 45/7, 46/5
 47/3, 48/11, 49/11, 50/3, 50/8, 51/8, 52/8, 54/6
 55/11, 56/3, 56/6, 57/7, 58/3, 58/5, 60/3, 63/8,
 63/11, 64/1, 64/4, 65/9, 67/10, 67/11, 68/5, 68/7,
 69/2, 69/5, 69/11, 69/12, 70/2, 70/12, 71/3, 71/6,
 72/2, 72/9, 73/1, 73/7, 74/8, 78/2, 78/3, 78/11,
 80/1, 80/2, 80/6, 80/7, 81/4, 81/6, 81/7, 81/8,
 81/9, 82/2, 82/3, 83/11, 87/7, 88/6, 91/4, 91/9,
 92/7, 93/1, 93/7, 97/3, 99/4, 99/10, 99/11, 100/1,
 101/2, 102/6, 102/11

b. -ligi 2/5

b. bir 1/4, 11/6, 45/11, 64/13, 68/11, 81/7, 95/6,
 105/4

b. -dür 37/7, 88/11

b. -ning 63/9, 98/11

b. -ge 28/6

b. -i 11/6, 18/10, 33/5, 43/3, 43/4, 52/4, 71/3,
 95/7, 96/9, 98/9, 98/10

b. -i birining 58/10, 63/9, 98/11

b. -i birin 55/3

b. -i birdin 98/9

b. -i birindi 71/2

b. -in 29/3, 55/1

b. -isi 71/3, 98/10

b. -ni 2/12

b. -in (ök-) 2/9

b. -in (yan-) 2/9

b. -in (at-) 2/10

b. -i birin (ayt-) 50/6

b. birige 95/1

b. -i birinde 73/11

b. -i birindin 71/4

b. -i birdin 98/9

b. birilerining 65/8

bir- vermek

b. -ür 50/3, 103/10

b. -dim 60/9

b. -di 1/1, 1/4, 1/7, 4/1 5/10, 9/10, 32/9, 47/1,

- 49/1, 61/3, 62/6, 77/5, 94/4, 102/10, 103/4, 103/8
 b. -dük 89/4
 b. -gey 46/9, 47/9
 b. -gil 40/10, 102/9
 b. -se 19/2, 28/7, 91/4.
 b. -sün 58/12
 b. -ip 2/8, 3/1, 12/3, 15/2, 46/11, 52/3, 60/10, 99/2
 b. -geç 80/10
 b. -güçi 104/6
 b. -medi 39/3
 b. -megey 79/5
 b. -megil 34/5
 b. -mesaňg 24/1
 b. -er 44/11, 44/12, 55/3, 56/2, 56/3, 74/9
- bī-rāh yolsuz, kötü yolda
 b. (bā-rah-ı b.) 63/2
- bī-rahm merhametsiz
 b. 64/13, 65/5
- bā-rahm-āne merhametsizce
 b. 78/6
- bīrenc kolay, sıkıntısız
 b. kıl- 104/9
- birik- birleşmek, yığılmak, biraraya gelmek
 b. -ti 62/9
- birkit - sağlamlaştırmak
 b. -ti 90/9
- birle ile
 b. 2/1, 2/2, 2/10, 2/12, 4/3, 4/9, 4/11, 6/4, 6/9,
 6/11, 7/5, 7/6, 8/8, 8/13, 9/12, 10/5, 10/10, 10/13,
 11/8, 12/2, 12/5, 13/6, 13/10, 15/2, 15/5, 15/8,
 15/9, 15/12, 16/6, 16/12, 17/4, 17/6, 18/4, 18/10,
 20/7, 21/8, 22/1, 23/6, 23/8, 23/10, 24/3, 24/7,
 25/2, 26/4, 28/1, 28/2, 28/5, 28/11, 30/4, 30/5,
 31/6, 32/5, 32/6, 33/9, 34/2, 35/4, 35/7, 35/9, 36/3,
 36/7, 36/11, 37/9, 37/11, 38/5, 40/4, 41/6, 42/5,
 42/6, 42/10, 44/11, 44/12, 45/3, 45/4, 46/2, 47/1,
 47/8, 48/1, 48/8, 49/9, 50/13, 51/2, 51/3, 51/11,
 52/3, 52/5, 52/8, 53/2, 53/9, 55/1, 55/2, 55/4, 57/10
 58/1, 60/7, 61/8, 61/10, 62/9, 63/4, 64/10, 64/13,
 65/7, 66/8, 67/6, 72/8, 72/9, 73/6, 74/9, 75/4,
 76/9, 76/11, 77/7, 77/8, 77/11, 77/12, 78/1, 78/4,

78/10, 79/2, 79/3, 79/4, 79/7, 79/8, 79/10, 81/6,
83/3, 83/6, 84/8, 84/9, 85/5, 85/7, 86/1, 87/1,
87/9, 88/2, 88/4, 89/1, 91/5, 92/2, 93/11, 94/12,
95/1, 95/8, 96/6, 96/8, 97/4, 97/11, 98/2, 98/3,
98/4, 98/10, 98/12, 100/12, 101/4, 101/5, 103/1,
103/8, 104/7, 104/13, 105/2, 105/4

b. -n 1/8

biryān

yanık

b. 58/2

b. (bağrı b.) 45/1

b. -bol- 78/3

bī-şabr

sabırsız

b. (u tahammül) 53/7

bismil

besmele çekmek

b. kıl- 60/5

bisyār

çok

b. kıl- 54/9

b. (baht-ı b.) 97/4

biş

beş

b. 86/2

b. (b. altı) 73/4, 85/12

bī-şümār

sayısız

b. (mal-ı b.) 87/2

bī-tekellüf

teklifsiz

b. 104/13

biti-

yazmak

b. -gende 105/6

bitig

yazı

b. 67/1

bitik

bkz. bitig

b. 66/11

bī-vücūd

zayıf, çelimsiz

b. ir- 81/3

biz

1 biz

b. 29/8

b. -iñg 91/9

b. -ni 23/7

b. -ge 31/1

2

b. 29/8, 32/12, 65/4, 67/7, 91/5, 76/2

boğul-

boğulmak

b. -up 60/5

bol-

olmak

b. -ur 7/6, 8/9, 18/3, 21/10, 26/9, 28/3, 100/5, 100/6, 103/9

b. -ur bol- 77/1

b. -dum 36/2, 36/5, 38/7

b. -dı 3/8, 5/7, 5/11, 7/12, 8/1, 10/1, 10/2, 10/7, 10/8, 10/9, 11/10, 12/1, 12/2, 12/3, 14/8, 15/1, 16/1, 16/9, 16/10, 17/1, 20/6, 24/5, 25/6, 26/9, 30/7, 30/9, 30/10, 31/3, 31/10, 32/1, 34/11, 38/8, 39/11, 44/1, 45/10, 47/6, 50/9, 53/8, 54/6, 54/8, 55/5, 58/4, 59/13, 61/2, 65/9, 67/3, 70/9, 74/4, 74/5, 74/10, 77/7, 80/4, 82/9, 83/8, 85/2, 89/10, 89/11, 90/6, 91/3, 92/8, 92/9, 92/12, 93/1, 93/7, 93/12, 94/3, 94/4, 97/3, 101/4, 102/3, 102/4

b. -dılar 1/10, 43/2, 46/11, 63/7, 67/5, 93/9

b. -gay sin 24/7,

b. -gay 5/3, 8/5, 8/12, 18/10, 29/5, 33/2, 59/2, 78/8, 97/4

b. ! 6/4, 25/3, 86/1

b. -ğıl 17/9, 19/1, 35/10, 36/6, 60/1, 65/1

b. -sağ 42/4, 45/5, 60/4, 60/6, 89/3

b. -sa 2/3, 3/3, 4/4, 6/3, 7/2, 10/13, 17/2, 17/5, 24/4, 24/9, 25/3, 32/12, 33/9, 48/1, 52/9, 52/10, 60/9, 63/2, 70/3, 70/4, 77/1, 79/4, 79/5, 83/1, 86/8, 89/5, 91/10, 100/2, 100/5

b. -sağız 99/11

b. -sağızlar 99/11

b. -sun 8/13, 32/11, 35/11, 41/4, 41/10, 42/1, 53/10, 59/1, 83/10, 86/1, 103/11, 104/2, 104/4, 104/7

b. -u 99/1

b. -up 9/3, 11/7, 15/4, 19/8, 19/11, 20/8, 25/8, 31/3, 34/8, 37/3, 42/7, 43/10, 44/10, 53/4, 58/5, 67/4, 69/9, 72/4, 78/5, 81/5, 87/11, 91/3, 93/8, 94/6, 97/6, 98/10, 101/8, 104/11

b. -uptur 34/9, 36/13

b. -up ir- 26/13

b. -uban 97/9, 101/7

	b. -inça 59/10
	b. -ğaç 73/5
	b. -ğam 46/4
	b. -mas 18/2, 52/11, 59/9, 77/2, 90/4
	b. -mağay 100/8
	b. -masa 39/10
	b. -masun 102/7
bolca-	olunacak yer
	b. -p 19/6
borat-	tufana boğmak
	b. -ip 62/2
boş	boş
	b. bol- 44/1
	b. it- 74/2
boşurğan-	homurdanmak, öfkelenmek
	b. -ip 78/6
	b. -may 32/9
boy	varlık, vücud
	b. -ı 8/7, 12/8, 12/11, 22/10, 43/1, 75/13, 84/3
	b. -ıdur 21/2
	b. -ını 34/11
	b. -in 27/10, 76/5
	b. -ıda 48/12
	b. -indin 95/5
boya-	boyamak
	b. p 27/10
boy	boy, oymak
	b. -daş 85/12
boyluk	boylu
	b. 51/7
boyn	boyun
	b. -ı 30/4, 65/8
	b. -ını 30/11
	b. -in 16/10, 21/6
	b. -iğa 44/2
	b. -ıda 81/4
	b. -indin 54/4
bozuk	bozuk
	b. 40/11

- bozul- bozulmak
b. -gan 5/1
- bölek bölük
b. 74/8
- bölün bölünmek
b. -di 92/12
- bu 1 bu (işaret sıfatı)
b. 1/6, 2/4, 3/11, 4/8, 5/1, 6/1, 6/4, 6/5, 8/13, 9/5, 11/9, 11/10, 14/1, 14/10, 14/11, 15/8, 16/7, 17/7, 17/8, 18/4, 19/2, 19/3, 19/12, 20/2, 21/11, 22/3, 22/4, 22/5, 22/11, 23/4, 24/8, 25/9, 26/7, 26/8, 26/13, 28/1, 28/6, 29/5, 29/9, 29/10, 30/1, 30/3, 30/6, 31/2, 32/2, 32/7, 33/9, 34/5, 34/8, 34/10, 36/13, 37/3, 37/5, 37/6, 37/7, 37/10, 37/11, 38/2, 38/12, 39/2, 39/3, 40/1, 40/3, 40/6, 40/9, 41/1, 41/7, 41/8, 41/9, 42/5, 44/2, 45/10, 46/1, 46/6, 46/7, 46/8, 47/1, 50/8, 50/9, 51/1, 51/9, 52/1, 52/9, 53/4, 53/10, 53/12, 54/1, 54/7, 54/8, 55/4, 55/5, 55/6, 55/7, 55/8, 55/11, 56/1, 56/2, 56/8, 57/1, 57/8, 57/9, 57/10, 59/4, 59/5, 59/6, 59/13, 60/4, 60/11, 62/5, 62/6, 63/4, 63/10, 64/5, 67/2, 67/8, 69/7, 70/7, 71/3, 71/11, 72/2, 72/5, 72/9, 72/11, 73/1, 74/1, 75/1, 75/2, 77/2, 79/4, 79/7, 81/8, 83/1, 85/1, 85/3, 85/4, 86/2, 86/3, 86/4, 86/8, 88/2, 88/8, 88/11, 89/2, 89/6, 90/3, 90/6, 91/8, 94/10, 92/7, 93/6, 93/7, 94/4, 94/9, 95/5, 95/6, 95/10, 96/3, 96/8, 96/11, 99/5, 99/7, 99/8, 100/2, 100/10, 101/11, 102/1, 102/10, 103/8, 103/11, 104/7, 104/8, 105/1, 105/5, 105/6.
- 2 bu (işaret zamiri)
b. 22/3, 37/4, 39/2, 39/11, 56/5, 57/5, 58/2, 61/10, 86/7, 91/7, 92/6, 95/9, 104/1
b. -dur 72/10, 91/6
- munuñg 40/4
munuñg tek 1/5
munuñg tik 5/6, 27/4, 29/3, 30/2
munuñg tikde 12/7
munuñg dik 101/12
muniñg tik 11/2, 43/11, 47/1, 58/9
muniñg tikte 70/1.

	muniň tikler 88/11
	muniň tiklerni 69/6
	muniň üçün 46/4
	muniň dikte 42/3
	muni 45/9, 72/12, 91/9
	munda 13/3, 40/2, 58/2
	mundın 40/4, 40/6, 67/7, 71/5
	munça 1/6, 24/9, 91/6, 104/13
	mundak 23/10, 29/8, 32/13, 36/10, 36/11, 38/1
	38/4, 49/1, 91/3, 96/2
	bular 35/5
	bular birle 95/1
	bularga 97/3
	busız 53/12
būd	varlık
	b. -ın (zad u b.) (sor-) 15/13
bulgag	fitne, fesat
	b. -ındın 31/11
bulut	bulut
	b. 62/2, 70/10
	b. tik 74/8, 91/12
būrāk	burak, cennet binegi
	b. -ı (ma'nı b.) 6/6
	b. -ı (güzer kıl-) 61/9
	b. -ı (tozı) 3/10
bure	burç
	b. -ında 5/8, 94/5
burğu	mızrağın ucu
	b. 90/1
burun	önce, evvel
	b. 52/6, 56/5, 65/11, 68/11, 84/9, 97/11
	b. -gı 24/6, 40/8, 62/6
	b. -gıdın 33/6
burunla-	ilerlemek, ileri gitmek
	b. -gum durur 75/4
būs	öpücük
	b. ur- 89/12
busağa	kapı
	b. -ňg (gerdi) 39/6
	b. -ňg (sāyesi) 39/8
	b. -sı (tozı) 59/11

- b.-sın (öp-) 19/3
būstān bahçe
b. -ı (melahat b.) 29/11
- buş-
b. -sa 65/11
- buşurgān keder vermek
b. -ıp 88/2
- butraş- dağılmak, yayılmak
b. -ıp 89/8
- butrat- dağıtmak, yaymak
b. -ıp 95/7
- būy koku
b. -ining 7/1
- buyur- buyurmak, emretmek
b. -dı 6/1, 20/8, 42/5, 61/4
b. !37/8
- būlbūl būlbūl
b. 6/3, 11/9, 17/1, 17/5, 20/1, 20/2, 20/6, 22/5,
25/4, 25/6, 25/8, 25/10, 33/9, 35/2, 37/7, 43/8,
47/6, 47/9, 55/10, 56/3, 57/4, 58/11, 94/8, 101/7
b. -i bī-çāre 34/6
b. -i mest 16/5, 19/7
b. -i miskīn 54/7
b. -i şūride 17/9, 19/5
b. -i şūride-i mest 35/8, 42/7
b. -i zār 44/7
b. dile 55/5
b. (ağzı) 55/2
b. (āşiyānı) 33/8
b. (ayağı) 18/12
b. (bili) 44/2
b. (içi) 18/7
b. (nevāsı) 19/2, 37/9
b. (üni) 20/9, 21/19
b. (yüzi) 34/11
b. -niñg 18/4
b. -ni: 18/6, 22/1, 24/11, 25/5, 26/4, 26/8, 44/6,
47/5
b. -ğa 39/4
b. -de 17/7
b. -din 17/7, 18/11, 37/3

	b. -i (cān b.) 6/7
	b. -in (tap-) 20/1
	b. -ine 5/12
bülend-āvāze	yüksek ses, seda
	b. bol- 35/10
bü ³ l-muzaffer	zaferlerin babası
	b. 6/10
bünyād	b. kıl-14/4, 29/7, 49/5, 87/7
	b. it- 61/1
	b. (takrīr-i b.) kıl- 77/3
	bl. (koy-) 7/12
	b. (sal-) 39/7
	b. -ı (felek b.) 8/12
būrān	keskin
	b. (hançer-i b.) 57/2
bürhān	delil
	b. içre 7/5
büt	put, çok güzel
	b. 12/8, 66/6
	b. -ümdür 66/6
	b. -i 12/8
	b. -ler (kişveri) 29/12
	b. -ler (tapuğı) 66/1
	b. -lerni 66/7
	b. -lerdin 66/4
	b. -lerin (bāz- gūne kōr-) 66/5
büt-	bitmek
	b. -mey kal- 24/2
büt-ger	putyapan
	b. 66/6
büt-hāne	puthane, putların durduğu yer
	b. 66/6
	b. -ğa 65/11, 66/2, 66/3
bütker-	bitirmek, tamamlamak
	b. -di 67/1
bütür-	bitirmek, tamamlamak
	b. -düng 24/2
büzürg	büyük
	b. ü küçük 38/3

cādū	cadı, büyüücü; çok güzel göz c. -sıdın 13/8
cāh	makam, mevki c. ir- 70/4
cāhil	cahil, bilgisiz c. 92/5
cām	kadeh c. (ekindin c. al-) 14/1
cān	can, ruh; hayat, : gönül c. 36/4, 45/6, 100/2 c. (ez-dil ü c.) 4/3 c. -ı mutlak 3/3 c. -ı cānān 97/5 c. birle 57/10 c. bile 83/1 c. bol- 3/3 c. kirekmes 99/7 c. (hem-demliği) 1/1 c. (bülbüli) 6/7 c. (kuvveti) 70/2 c. (hevli) 74/11 c. (tap-) 16/8 c. (yakında c. koy-) 50/4 c. (yarat-) 60/8 c. (in ^c ām it-) 80/8 c. (bir-) 46/11, 99/2 c. (c. u cihān)i-nı 56/1, 82/6 c. -nı 98/2 c. (c. u dil)-ge 54/1 c. -dın 56/8, 62/8 c. -dın özge 24/8 c. -dın (kiç-) 36/5 c. -dın (sır bol-) 78/5

- c. -dın (ümīd kıl-) 95/10
 c. -dın (artuq tut-) 99/2
 c. (u cihān)-ım 21/7, 53/10
 c. -ı cihānım 46/3
 c. -ım 21/10, 37/1, 53/10, 99/6
 c. -ım (hem-demi) 46/1
 c. -ımni 4/9
 c. -ımğa 21/9, 59/8
 c. -ımdın 50/4, 59/12, 81/11
 c. -ı 32/7, 56/3, 81/4
 c. -ı birle 87/9, 94/12
 c. -ı tik 82/6
 c. -ın (kurbān kıl-) 74/12
 c. -ını 35/4, 92/3
 c. -ıdın 18/11, 32/8, 54/9
 c. -largā 12/11
 c. -līg 66/7
 c. -sızın (bütler) 66/7

canan

sevgili

c. (cān-ı c.) 97/5

c. -ı mutlak 3/3

c. -ğa 46/11

cān-bahş

can vermek, can katmak

c. 22/10, 85/9

c. it- 2/11

cān-efrūz

ruha rahatlık, huzur veren

c. -sız 99/9

cān-efşān

can dağıtan, can serpen

c. -līg (āğāz kıl-) 17/2

cānī

cani, suçlu, günahkar

c. (ümmeṭi min) 4/4

cāy

yer, makam

c. sal- 42/5

cedd

atalar

c. 6/9

cefa

cefa, eziyyet

	c. -ğa 65/3
	c. -sından 94/3
cehennem	cehennem
	c. (kaçır) 69/11
cehl	cehalet, bilgisizlik
	c. -ing 30/2
celâlü'd-dîn	dinin celâli
	c. ve'd-dünya 6/10
cemâl	cemâl, yüz güzelliği
	c. -ing 42/1
	c. -ı 75/8
	c. -ın (tap-) 50/1
	c. -ın (kör-) 84/6
	c. -ından 18/2, 82/7
cemîc	bütün, cümle
	c. 101/3
	c. -i biglerine 87/4
cemşid	Cemşid; İran efsânelerine göre şarabın mucidi olan İran hükümdarı
	c. (uruğu) 17/11
cennet	cennet
	c. tek 94/7
	c. -ni 84/1
	c. -din 10/2, 19/8, 100/4
cerâhat	yara
	c. üzre 23/11
	c. -lık 46/1
cevâb	cevap
	c. -ın (rast kıl-) 39/4
	c. -ın (bir-) 80/10, 91/4
cevâhir	kıymetli taş, elmas
	c. (dürrü c.) (nisâr-efşân kıl-) 15/11
cevân-baht	bahtiyar, mesud
	c. (şâh-ı c.) 58/12

cevher	1. kıymetli bir taş c. (dürrü c.) (nişâr-efşan it-) 73/3 2. Eserdeki kadın kahramanlardan birinin adı c. 72/5, 72/6, 72/12, 73/3, 73/9, 74/4, 74/12, 75/3, 75/5, c. digen 72/1 c. (ili) 74/2
cevlân	dolaşma, gidip gelme, devran c. kıl- 20/3, 68/3, 91/1, 101/11 c. (körgüz-) 93/4
cevr	haksızlık, eza, cefâ c. (kör-) 103/9 c. -ini (taqrîr kıl-) 56/12
Ceyhûn	Ceyhun nehri C. (rûd-ı c.) (akız-) 58/11
ceyrân	ceylan, ceren c. -nı (al-) 98/3
cılav	ileri, ön c. yandur- 90/4
cîbe	silah, kalkan c. 31/9 c. (kör-) 87/11
cîbe-püş	silahlı, silahlanmış, silah kuşanmış c. (borca c.)-ı 74/5
ciger-hûn	kalbi dağlı, üzgün c. 58/11
ciger-süz	gönül yakıcı, acıklı c. (âh-ı c.) (ur-) 14/2, 39/1 c. (âh-ı c.) (çıkâr-) 18/11, 56/8
cihân	dünya, âlem, kainat c. 26/3, 31/9, 57/7, 62/1, 94/6 c. (şâh-ı c.) 32/10 c. içre 8/12, 35/10 c. tik 32/11 c. (barınca) 83/10, 104/2 c. -nıng 3/8, 82/6

- c. (tuman tut-) 31/7
c. -nı 22/6, 56/1, 82/6, 85/6, 89/11, 103/1
c. -ğa 8/2, 52/11, 95/7
c. -da 9/9, 17/12, 24/9, 38/7, 93/1, 100/8,
101/9, 103/2
c. (ü cānı)-dın 32/8
c. -dın 26/9, 61/7, 62/8, 78/5, 104/12
c. -ım 21/7, 53/10
c. (cān-ı c.)-ım 46/3
- cihān-dār dünyayı elinde tutan hükümdar
c. (şehenşāh-ı c.) 18/7
- cihān-efrūz aleme nur saçan; dünyayı ışıklandıran
c. (hürşid-i c.) 22/3
- cihān-geşte dünyayı dolanmış, görmüş; geçirmiş
c. 14/11
- cihān-gir dünyayı zapteden, büyük fatih
c. (şāh-ı civān-baht-ı c.) 30/10
c. (Nevrūz-ı c.) 88/3, 103/1
- cihān-sūz dünyayı yakan, ateşe veren
c. (ışık-ı c.) 32/6
- cilve haz, işve; kırıtma
c. -lik 85/4
- cism cisim, vücut
c. ir- 3/3
c. (o. ü cān-efrūz)-sız 99/9
- civān-baht bahtiyar, mesut
c. (şāh-ı c.-ı cihāngir) 30/10
- cöce- (?)
c. bilme- 62/7
- cūd cömertlik, eli açıklık
c. -ıdın 6/12
- cūne c. (behâsı) 50/3
c. -dın 6/12
- cüş coşma, kaynama
c. bol- 81/5

c. kı1- 13/2, 77/1
c. ur- 90/6
c. başla- 31/9, 85/2
c. -i birle 11/8

cümle

bütün

c. (c. -i ahvāl)-ini 18/6
c. (c. -i maksūd)-ını 104/3

cüzv

cüz, kısım, parça, bölük
c. -idun 7/9

Ç

çābān	elbise, giyim, kıyafet ç. 47/2
çādır	çadır ç. 47/3
çağ	çağ, zaman, -an ç. -da 10/1, 19/7
çağır	içki, şarap ç. 12/7, 77/1, 102/10 ç. -da 11/11
çāk	yırtma ç. it- 12/1, 14/4 ç. kıl- 27/10, 43/3, 50/11, 54/3, 56/9, 57/3, 73/5, 77/10, 95/6
çakıl-	çakmak ç. -dı 70/10, 91/12 ç. -ıp 21/4
çal-	1. Bir müzik aletini çalmak ç. -dı 70/11, 88/4 2. vurmak (kılıç, bıçak vs. gibi kesici bir aletle) ç. -dı 92/11 ç. -gıl 30/11
çalın-	dövünmek ç. -dı 54/4
çap-	kesmek, bölmek ç. -tı 92/8 ç. -ayın 30/5
çapış-	koşuşmak ç. -tı 27/6
çapşur	ç. -lar 93/8
çāre	yol, yardım, çare ç. -si 14/5
çārge	topluluk, gürüh

	ç. -din 52/9
çarh	çark, tekerlek; felek, gök; devretmek, dönmek
	ç. ur- 3/5
çarla-	çağırarak, davet etmek
	ç. -gung 78/5
çayka-	oynatmak, sallamak
	ç. -dı 98/5
	ç. -sa 69/12
çaykal-	oyynamak, sallanmak, sarsılmak; dalgalanmak
	ç. -dı 70/9
çemen	çimen, yeşillik (yer)
	ç. tik 100/8
	ç. (firâşidur men) 59/6
	ç. -de 94/8
	ç. -ler 10/2
	ç. -ler içre 19/10
çenâr	çınar
	ç. (berg-i ç.)-e 56/10
çend	birkaç
	ç. (yek ç.) 86/1
çeng	kanuna benzer, dik tutularak çalınan bir saz
	ç. birle 35/7
	ç. başla- 37/9
çengâl	pençe, çengel
	ç. (sal-) 81/9
çerağ	ışık
	ç. sin 13/5
	ç. -ı 38/8
	ç. -ın (ççir-) 31/7
çerh	çark, tekerlek; felek, gök; devretmek, dönmek
	ç. (katı) 63/3
çerig	asker, ordu
	ç. 89/11
	ç. (allın) 90/7
	ç. (tut-) 88/3

- ç. -i (bî-nihâyet) 9/8
 ç. -in (yasa-) 89/9
 ç. -ler 89/8
 çeşme pınar, bulak, kaynak
 ç. -ler 94/6
 çeveçe
 ç. (bilme-) 70/2
 çevgân ucu eğri değnek, baston
 ç. ur- 89/12
 çıda- sabretmek, tahammül etmek
 ç. -gınça 18/9
 çığavul
 ç. -lar 53/2
 çık çıkılmak
 ç. -ar 44/11
 ç. -tı 10/3, 27/4, 30/9, 31/11, 37/1, 42/6,
 47/4, 56/5, 68/7, 74/8, 74/9, 76/3,
 88/4, 90/5
 ç. -tılar 31/8
 ç. -ıp 15/4, 22/1, 42/3, 52/3, 62/10, 63/2,
 79/11, 80/1,
 ç. -kaç 10/8
 ç. -ip irken 78/7
 ç. mağaylar 87/5
 ç. -may 53/5
 ç. -mağan 81/4
 ç. -mağka 67/8
 çıkar- çıkarmak
 ç. -ur 73/7
 ç. -dı 1/5, 18/11, 34/12, 56/8, 76/3, 78/6,
 92/10
 ç. -gıl 30/3, 53/11
 ç. -ıp 82/10
 ç. -iban 57/3
 ç. -ur irdi 80/2

çılav	dizgin ç. (koy-) 90/8
çın	doğru, hakikat ç. irür 84/7 ç. (ayt-) 45/9
çına-	tasavvur etmek ç. -dı 48/11
çıray	sima, yüz ç. -ı (sopsavuk) 28/10 ç. -ın (ac-) 25/5, 45/11
çirğa-	işret etmek, eğlenmek, zevk sürmek ç. -dı 87/7 ç. -p 87/8 ç. -r idi 11/2
çirğalañg	zevk'ü sefa, ayş u işret ç. -dın (özge) 101/10
çırkıra	bağırmaq, feryat etmek ç. -p 53/8
çihre	çehre, yüz, sima ç. -si 20/3
çikil-	çekilmek ç. -di 52/13
çin	buruşukluk, çatıklık ç. tap- 67/2
çin	Çin Ç. (hakan-ı ç.) 103/4 Ç. (husrev-i ç.) 56/7, 75/12 Ç. (hakan-ı ç.) tik 64/11 Ç. (hübları) 11/5 Ç. (ilçileri) 61/3 Ç. (mülki) 61/6 Ç. (serhaddi) 61/11 Ç. (şehzadesi) 75/7 Ç. (yeli) 95/2 Ç. (şehzadesi men) 72/7

- Ç. (ü Maçın tañsugı) 51/6
 Ç. (hakan-ı Ç.) (ilçileri) 52/4
 Ç. -ge 73/1
 çine- tasavvur etmek
 ç. -p (tap-) 89/7
 çini
 ç. (zülf-i ç.) tik 67/2
 çirçimle
 ç. -p 88/5
 çirig asker, ordu
 ç. (tart-) 88/10
 ç. -ge 89/6
 çirigle- asker sevk etmek (?)
 ç. -mek (bolup) 87/11
 çivir- çevirmek
 ç. -mes 91/7
 çivür- çevirmek (bkz. çivir-)
 ç. -di 6/6
 ç. -men 60/3
 çolpan çoban yıldızı, venüs
 ç. 52/10
 çöçin
 ç. iseng 88/9
 ç. -liging (bilt) 88/9
 çölük-
 ç. -ken 38/6
 çörke- sarmak
 ç. -p 66/10
 çüb değnek, odun, sopa
 ç. (ser-i ç.) 67/3
 çust hemen, birden, çabucak
 ç. 44/2, 77/9
 çü l. nasıl ki, nice ki; madem ki, çünkü
 ç. 3/5, 4/2, 10/7, 13/2, 14/1, 14/8, 15/3, 16/9,
 17/1, 17/7, 17/9, 18/5, 20/6, 21/6, 23/10,

24/1, 24/5, 25/6, 30/9, 31/8, 31/11, 32/1,
33/3, 37/3, 42/9, 44/3, 46/12, 46/12, 47/10,
53/7, 57/10, 60/5, 61/11, 68/1, 68/12,
69/3, 73/6, 73/9, 79/7, 79/9, 82/6, 83/8,
84/9, 86/7, 86/8, 86/10, 87/7, 87/10, 90/3,
93/1, 96/10, 98/6, 99/2, 103/1, 103/7

2. gibi

ç. 45/2, 61/1, 87/6, 101/6

çün

1. nasıl ki, nice ki, madem ki, çünkü

ç. 9/10, 18/11, 28/11, 39/7, 43/10, 44/6, 68/3,
68/12, 84/6, 94/10, 103/8, 104/12, 105/1

2. gibi

ç. 12/8, 22/9, 22/10, 54/5, 63/6, 69/10, 82/8,
93/2, 93/4,

çürü- (?)

ç. -se 62/11

D

daban	dağ, tepe d. -da 63/1
dād	adalet d. -ı (meşhūr) 9/8 d. -ı (artuq)
dāğ	yara d. (üstide dağ) 55/5
dağı	dahi, daha d. 15/1, 33/6, 49/8, 58/7, 92/9, 99/1
dānā	bilen, bilici, bilgiç d. -yı hūşyār 82/12 d. ir- 96/7
dānende	bilen, bilgin d. -i rāz 96/9
dāniş	biliş, bilgi, ilim d. 7/7
dārā	hükümdar d.-yı dāver 32/10
darb	vurma, vuruş d. 75/1 d. -ı (kılıç d.) 8/6
dāru	ilaç, çare d. ir- 68/9
dāver	adil, doğru, insafılı d. (dārā-yı d.) 32/10
dāye	dadı d. 45/12 d. bol- 10/8
dāyim	devamlı, sürekli d. 9/11, 59/1, 104/2
dāyimā	devamlı, sürekli d. 5/6, 65/1
def ^c	itme, savma, giderme d. it- 15/4
defīne	define, gömü d. 51/4

dehr	dünya; zaman, devir d. (husrev-i d.) 16/3
dem	1. nefes, soluk d. (ur-) 3/7, 10/11, 14/10, 18/8, 55/2, 60/3, 77/4, 82/3, 99/3 d. -i İsi-i Meryem ur- 10/1 d. -i serd (ur-) 55/1 d. -imdin 4/11, 16/8 d. -i 22/10, 43/1, 44/1, 53/5 d. -i tik 19/9, 94/7 d. -in (can-bağış it-) 2/11 2. an, vakit, saat, zaman d. 7/8, 8/5, 9/4, 12/2, 15/2, 15/4, 15/13, 19/6, 20/10, 21/5, 27/6, 32/5, 34/9, 38/5, 39/7, 40/5, 41/7, 43/4, 43/9, 45/10, 49/6, 50/9, 53/9, 56/2, 59/4, 63/8, 64/7, 65/9, 74/9, 97/3, 102/10 d. birle 4/11 d. içre 1/11, 54/6 d. -de 50/3
demî	gah, bazen, zaman zaman d. 2/1, 41/6, 43/10, 56/11, 58/7, 58/9, 78/4
dem-sâz	arkadaş, dost, sırdaş d. 16/7, 34/3, 79/10 d. bol- 98/10 d. -lıkta 58/9
dem-serd	soğuk nefes; umursamaz, vurdumduymaz, patavasız d. ur- 20/5
dem-serdî	vurdumduymazlık, patavasızlık d. -liğ (bünyād kıl-) 29/7
denâ'et	alçaklık, rezillik d.-tin 2/5
denî	alçak, rezil d. (nefs-i d.) -ga 2/3
dep	..... d. kıl- 92/1

der	mağara d. (içinde) 96/1
der-bend	bağlı d. 65/8
der-beste	kapalı. bağlı d. 77/5
derd	dert, gam, keder d. (ü hal) birle 35/9 d. (ü suz) birle 20/7, 62/9 d. içre 26/7 d. (içinde) 41/8 d. (üstünde) 57/1 d. (körme-) 46/8 d. (kör-) 103/9 d. -i hicrân (kör-) 97/5 d. (ü gam) -nı 56/2 d. -i dilni 96/11 d. (ü intizâr) -um 34/3 d. -im bile 23/11 d. -i dilimni 79/6 d. -imğa 45/12 d. inğni 45/9 d. -i birle 36/3 d. -i (art) 26/2 d. -ini 79/2 d. -in (hikâyet kıl-) 56/11 d. (ü genc) -in (rahat kıl-) 1/2 d. -idin 16/8 d. -indin 42/11
der-dām	tuzğa tutulmuş, tuzakta d. 64/8
derdmendāne	dertli, gamlı, kaygılı d. 11/9
der-hāl	derhal, hemen d. 6/1, 19/5, 33/10, 37/8, 47/4, 51/10, 55/4, 66/2, 81/9, 82/2, 93/3

der-h ^ā st	talep, istek, arzu, rica d. kıl- 25/2, 39/4 d. -ım 105/3 d. -ım (kabul it-) 83/3
der-hem	saçılmış, dağılmış, perişan olmuş d. 11/7 d. ir- 5/1
dermenderaĝ	..... d. bol- 15/1
der-miĝ	bulutun arkasında, bulutun içinde d. (mah-ı d.) 92/7
der-mihnet	..... d. -i fakr 33/4
der-pāst	derinin (kabuĝun) altında, içinde d. (maĝz d.) 8/11
der-ser	kafada, tepede, serde d. 11/8
derin	..... d. 26/3, 53/6, 57/3
dermān	ilaç, çare; güç, kuvvet d. 45/12, 57/1 d. (tap-) 16/8, 28/2 d. -dın 57/1 d. -lıkka 50/2 d. -sız 55/7, 56/2
deryā	deniz d. 62/12, 70/9, 70/10 d. -ı pür-şūr 69/11 d. (bārıdın) 75/6 d. (kenārı) 78/12 d. (hevāsi) 79/12 d. -ĝa 7/4 d. -dın 80/2
deryā-nişin	..... d. bol- 69/9

dest	el d. 16/5, 75/1 d. -i taqd̄ir (behāne it-) 56/12
destān	destan, hikaye d.(kitür-) 22/2 d. -lar (bil-) 16/5
destār	sarık d. -ın (al-) 27/9
dest-āvīz	küçük hediye, küçükten büyüğe verilen hediye d. kıl- 57/7
dest-bürd	kuvvet, üstünlük, zafer d. -in (bil-) 52/11
dest-endāz	..... d. -lıkta 58/6
destür	izin, müsaade d. -ı huşyār 83/4
dev	..... d. (tek ü d.) kıl- 35/2
dev-āse	..... d. 70/8
devlet	bir hükümet idaresinde teşkilatlandırılmış olan siyasi topluluk; baht, talih, kut; saadet, zenginlik; büyük rütbe, mevki d. 7/11, 47/9, 94/2, 97/6 d. (vaqt-i d.) 33/1, 102/5, 103/9 d. birle 103/8, 104/7 d. (sayesi) 8/13 d. (içinde) 10/9 d. (hümāy) 83/11 d. (erkān-ı d.) -niñ 87/4 d. -ka 22/8, 40/3 d. -tin 70/7 d. -iñ 83/10 d. -iñde 33/2 d. -i 46/10, 47/10, 104/3 d. -ini 70/6

- d. -in (bir-) 103/8
d. -inde 9/1
d. -inğiz (sāyesinde) 86/10
devr 1. dönme, dolaşma
d. it- 12/7
d. (felek d.) -i 70/8 ,102/1
d. -ine 54/9
d. -idin 55/8
2. zaman, çağ, devir
d. 26/3, 53/6
d. (ayağı) 11/10, 76/9
d. (ayağı) (yörüt-) 25/9
dey kış mevsimi
d. (faslı) 101/4
dırāz uzun
d. -ın (kiçür-) 84/11
di- demek, söylemek
d. -r men 39/2
d. -rler 72/12
d. -di 13/3, 13/6, 16/1, 16/3, 17/8, 18/7, 18/12
39/2, 59/5, 60/1, 62/4, 81/6, 82/5, 84/7, 99/10
d. -diler 52/7, 63/8, 67/6, 69/5, 91/5
d. -gey men 79/1
d. -gey sin 13/12, 68/9, 70/11
d. -gey 42/3
d. -gil 16/2
d. -sem 21/8, 50/7
d. -señg 45/8
d. -se 21/8, 83/7
d. -señgiz 45/6, 75/8
d. -seler 38/6, 44/9
d. -p 2/9, 2/11, 13/1, 56/7, 65/5, 79/4, 89/2, 102/1
d. -gen 17/10, 72/1
d. -genin (ayt-) 26/1
d. -r irseñg 92/6
d. -yü bilmem 40/3

dīdār	yüz, çehre d. (tanı-) 58/3 d. (körüşül-) 97/4 d. -ıngnı 48/1
dik	gibi d. 46/4, 90/9, 101/12, 104/3 d. -te 42/3
dil	gönül, kalb d. 102/9 d. (gam-ı d.) 73/6 d. (hün-ı d.) 102/10 d. (derd-i d.) -ni 96/11 d. -ge 54/1 d. (derd-i d.) -imni 79/6
dil-ārām	gönül kapan, gönül okşayan d. 11/1, 42/4, 64/8, 69/9, 94/11 d. -ın (tanı-) 93/5
dil-āver	kahraman, yiğit d. -ler (yüreği) 90/1
dil-āvīz	gönlü cezbeden, cazip, güzel d. 12/10
dil-dār	sevgili d. 58/3, 82/12, 97/7 d. -ı muvafık 58/8
dil-efrūz	gönül aydınlatan d. (takrīr-i d.) (başla-) 80/10
dil-h'āh	gönül isteği, gönül dileği d. 63/2 d. birle 101/5
dil-keş	gönül çekici d. 31/3, 97/12, 100/3 d. -idür 85/8
dil-pezir	gönle hoş gelen d. 35/7
dil-sūz	gönül yakan, yürek yakıcı d. (āh-ı d.) 26/8

dimāg	beyin; akıl, şuur; burun d. -ı 11/8 d. -ı (küçlen-) 80/7 d. -ından 44/12, 77/1
dīn	din d. 7/11 d. -i hüdā 2/4 d. (bir-) 3/1 d. -i (ol irdi) 65/10 d. -iniñ 6/8
dīv	dev, şeytan, cin d. 69/5 d. -i ādemī-h̄vār 64/9 d. (yasa-) 67/11 d. -ler 68/2
dīvāne	deli, budala, alık d. -ğa 6/4 d. -lerğa 19/11 d. -lıg 19/11
diyānet	din, dindarlık; insaf d. 55/12
diyār	memleket, ülke d. 27/12
doğulğa	tolga, miğfer d. -dın 92/9
dōst	dost, arkadaş d. 60/5
dōhl	davul d. -niñ 89/12
du'ā	Allah'a yalvarma, dua, niyaz d. birle 105/2 d. kıl- 83/8 d. -dın 33/10 d. -lar birle 48/1 d. -lar kıl- 15/10, 49/3, 65/1, 87/6 d. -lar (‘arż kıl-) 25/4

du'āyī	..... d. (başlasunlar) 9/3
dūr	uzak d. kıl- 76/10 d. sal- 96/10 d. (u dırāz) -ın (kiçür-) 84/11
dur-	durmak; (cevher fiili bildirme kipinin 3. teklik şahsı) d. -ur 23/5, 50/5, 75/4
duzāh	cehennem d. 64/3
dü	iki d. 99/4
dünyā	dünya d. -nı 103/2 d. -da 22/6, 100/5
dünyī	dünya d. 62/4 d. ir- 86/2 d. (içinde) 72/8 d. -niñ 1/6, 32/3, 51/6 d. -ni 2/3, 24/9, 60/6, 70/3, 95/8 d. -ge 84/1 d. -de 7/7, 24/8, 40/6, 52/7, 59/7, 78/11 d. -din 72/9
dürr	inci d. 63/6 d. -i ğaltān 98/7 d. -i şeb-efrüz 10/3 d. -i şhvār 69/10 d. -i semindür 22/9 d. (ü cevāhir) (nisār-efşān kıl-) 15/11 d. (ü cevher) (nisār-efşān it-) 73/3
düşmen	düşman d. 32/2 d. bol- 24/7 d. ir- 87/9
düşmenliĝ	düşmanlık d. -ını (kıl-) 32/2

E

- ebr bulut
e.-i nev-bāhārī 45/2
- edeb iyi terbiye, nezaket, zerafet; haya, utanma
e. 2/8
e. birle 84/9
e. (şerhi 48/5
e. (tüzi) 84/9
e.-tin 84/5
- ednā bayağı, rezil
e. (ferş-i e.)(hāk-rāhı) 1/12
- efkār düşünceler; endişe, vesvese, niyet, maksat
e. (Nevrüz-ı e.) 44/7
- eflāk felekler, gökler
e. 3/5
- efşah (çok) fasih
e. 3/6
- efsāne efsane; dillere düşmüş (hadise)
e. (işit-) 39/1
e.-sin (sal-) 6/1
- efsāne-pervāz efsane, masal anlatan (kimse)
e. 16/7
- efsün büyü, sihir
e. birle 6/4, 13/10
e. kııl- 18/9, 18/9
e.-nı 13/10
- eger eğer, şayed
e. 2/2, 2/3, 4/4, 7/8, 23/7, 30/5, 40/5, 40/11, 45/8,
49/11, 49/12, 50/4, 59/11, 60/2, 60/6, 62/12, 64/5,
66/6, 66/7, 70/6, 88/9, 92/6, 100/9
- egerçi her ne kadar; ise de
e. 13/5, 36/3, 38/4, 38/9, 46/9
- ehl sahip, malik; usta; bir yerde oturan; bir yere mensup
e.-i beyt 4/4
e.-i gam 102/9
e.-i (saadet e.) 95/1
e.-idin 86/9

ejdehā	büyük yılan; korkunç ve hayali bir hayvan e. 8/3 e.-dur 91/9 e.-sı (tün e.) 31/6
ejderhā	bkz, ejdehā e. (mekānı) 73/11
el	el e.-indin 14/1
elā	cümle başı edatıdır, "ey" "ay" ünlemlerinden önce gelir. e. 39/5, 46/8
Elburz	Kafkas sıradağlarının en yükseği E. 8/4
elem	acı, keder e.-ni 56/2 e.-ga 102/9
elfāz	kelimeler, sözler e.-imnı 105/4 e.-ı 84/2
elhān	nameler, ezgiler e. (tüz-)11/9, 68/3, 94/8, 101/7 e.-liğ 76/11
elkāb	ünvanlar, lakaplar e.-ıdın 8/9, 8/10
emānet	emanet e, 52/12
emlah	son derece güzel e. 3/6
enbiyā	peygamberler e.-ning 3/4 e.-nı 2/4
encām	son, akıbet e. 96/9
endişe	düşünce; vesvese, merak, kaygı; korku e. kıl- 14/9, 23/7, 79/7 e.-ni 76/10 e.-din 95/6, 104/2 e.-si 6/9

engiz̄	karışıklık, şamata, gürültü e. kıl- 57/7, 70/7, 90/10 e.-i için 81/10 e.'ler kıl- 59/2
enhār	nehirler, akarsular e. 19/9
envā ^c	çeşitler; çeşit çeşit e. 100/6
envār	aydınlıklar, parıltılar e. (mihir-i e.) 61/7
er	erkek, yiğit e. tik 102/9
erbāb	sahipler; malikler; ehil, usta e.-i devlet 103/9 a.-i hünerdin 105/1
erguvān	kırmızımtırak bir çiçek, erguvan e. tik 72/4
erkān	esaslar; reisler; ileri gelenler e.-i devletniñ 87/4
erte	e. 69/11, 69/12, 73/7, 78/3
esās	esas, temel e.-i (sultanlığ e.) 7/12
esbe	e, 99/4
esir	esir, tutsak, tutkun e. 36/10, 65/2 e.-in (tile-) 50/6
esrār	esrar, sırlar e, (gec-i e.) (bir-) 1/7
eş ^c ār	şairler e. imestür 37/4 e. (işit-) 40/7
evc	yüce, yüksek; doruk e.-i (yığaçlar e.) 19/10 e.-inde 38/1

evşāf	vasıflar, özellikler e.-lardin 75/90 e.-ı (hüsn-i e.) bilen 11/8 e.-ıdın 8/10, 50/9
evvel	önce, ilkin e. 75/6
eyā	ey, hey e. 53/10
eyle-	yapmak, eylemek e.-di 24/11
eymen-	e.. 23/6
eyt-	söylemek, demek e.-ti 53/10
eyvān	büyük sofa, salon; balkon; çardak e. 3/11, 99/7 e. içre 76/8
eyyām	günler, zaman, çağ e.-ını 99/1
ez	farsça ayrılma hali edatı; -den/-dan e. (baht-ı bisyār) 97/4 e. (çerh-i atlas) 44/5 e. (dil ü cān) 4/3, 75/9 e. (ser-dest) 35/8 e. (yād) 77/3 e. (ān) 48/8
ezher	e.-i sūz 97/1

fağfūr	eskiden Çin İmparatorlarına verilen ad f. (nesli) 75/7 f.-dın 51/4
fağfūr-zāde	Fağfur oğlu, f. 72/12
fakīr	zavallı, biçare; yoksul f.(ü bikesü miskin) men 36/4
fakr	yoksulluk, muhtaçlık f. (hisvet-i f.)(key-) 33/4 f. (der-mihnet-i f.) 33/4
fāl	uğur; talih, deneme f..(müşterī f.) 36/7 f. (mübārek f.) birle 35/9 f. (mübārek f.) ir- 38/9 f.-ım 5/11
fāriṣ	rahat, asūde; boş f. bol- 93/8
farz	yapılması zaruri, gerekli olan f. 52/7
faṣīh	güzel, düzgün ve açık konuşan f. 3/6
faṣl	dört mevsimden her biri f.-ı (yaz f.) 100/3 f.- (dey f.) 101/4 f.ında 6/1
fāṣ	meydana çıkma, duyulma; açığa verme f. (oyna-) 35/4
fāzl	fazilet, erdem, lütuf f.(u kemālāt) 8/7
feh̄m	anlama, anlayış f.it-49/7 f.ıçıl- 3/1, 10/10
felek	gökyüzü; dünya; kader, talih f. 42/11, 57/7, 58/4, 63/10, 71/6, 94/3, 101/8, 103/10 f. (bünyādı) 8/12

F

fağfūr	eskiden Çin İmparatorlarına verilen ad f. (nesli) 75/7 f.-dın 51/4
fağfūr-zāde	Fağfur oğlu, f. 72/12
fakīr	zavallı, biçare; yoksul f.(ü bokesü miskin) men 36/4
fakr	yoksulluk, muhtaçlık f. (hisvet-i f.)(key-) 33/4 f. (der-mihnet-i f.) 33/4
fāl	uğur; talih, deneme f.. (müşterī f.) 36/7 f. (mübārek f.) birle 35/9 f. (mübārek f.) ir- 38/9 f.-ım 5/11
fāriğ	rahat, asūde; boş f. bol- 93/8
farz	yapılması zaruri, gerekli olan f. 52/7
faşih	güzel, düzgün ve açık konuşan f. 3/6
faşl	dört mevsimden her biri f.-ı (yaz f.) 100/3 f.- (dey f.) 101/4 f.ında 6/1
fāş	meydana çıkma, duyulma; açığa verme f. (oyna-) 35/4
fāzl	fazilet, erdem, lütuf f.(u kemālāt) 8/7
feh̄m	anlama, anlayış f.it-49/7 f.ıçıl- 3/1, 10/10
felek	gökyüzü; dünya; kader, talih f. 42/11, 57/7, 58/4, 63/10, 71/6, 94/3, 101/8, 103/10 f. (bünyādı) 8/12

	f. (cevri) 56/12
	f. (devri) 54/9, 70/8, 102/1
	f. (közğüsü) 89/10
	f.-niñ 52/11, 55/8, 71/5, 85/6
	f.-ke 1/4
	f.-din 32/5, 37/1, 61/2
fen	bilim, hüner, sanat, marifet
	f.-lerni 10/10
	f.-lerde 7/6
ferah	sevinç, sevinme
	f. 94/3
ferāset	anlayışlılık, çabuk sezis
	f. birle 84/6
ferhār	eserde geçen bir şehir adı
	f. 16/3, 19/8
	f. (Gül-i F.) 40/7, 91/3, 93/2
	f. (Gül-i F.-ı hem-tiz) 92/10
	f. (māh-ıf.) 39/5, 77/11
	f. (mülk-i f.) 100/4, 101/6
	f. (Gül-i müşgīn-i F.) 69/10
	f. (müşgīn-i F.) 95/3
	f. (şāh-ı f.) 39/5, 52/3
	f. (Gül-i F.) birle 85/5
	f. içreki 17/5
	f. (atı) 16/9
	f. (içinde) 38/7
	f. (iklīmi) 28/4
	f. (ili) 17/10, 29/9, 33/7, 56/6
	f. (mülki) 19/6, 28/7
	f.-dın men 13/12
ferhārī	Ferhārılı
	f. (Gül-i f.) 67/5
ferhunde-ahter	uğurlu yıldız
	f. 9/7
ferīdūn	İran hükümdarlarından birinin adı
	f. (ferr-i f.) 82/7

- fermān
- f. (devleti) 70/6
  - f.-dın 17/11
  - emir, buyruk
  - f. 45/6
  - f. (me'mūr-i f.) bol- 1/10
  - f. kıl- 84/4
  - f. (bütker-) 67/1
  - f.-nı 104/4
  - f.-dın 6/5
- ferr
- f.-i Ferīdūn 82/7
  - f.-i Keykubādı (kūr-) 84/7
- ferruh
- eserdeki kahramanlardan birinin adı.
  - f. 9/7, 22/11, 26/13, 27/4, 95/5, 99/10, 100/12
  - f. (Nevrūz bin F.) 62/4
  - F. (Nevrūz-ı F.) 48/2
  - F. (rūz-ı f.) 48/2
  - F. (köngüli) 28/6
  - F. (ayağı) 97/2
- ferruh-ahter
- uğurlu yıldız
  - f. (bedi -i f.) 93/10
- ferş
- yeryüzü, kır, sahra
  - f. 32/11
  - f.-i ednā 1/12
- feryād
- feryat; bağırs, çığırıs; yaygara, gürültü
  - f. 36/12
  - f. it- 37/3, 43/3
  - f. kıl- 14/4, 48/7, 93/2, 93/6
  - f. (ü gülğul) kıl- 6/3, 43/8
  - f. (lebbeyk-ü f.) ur- 96/5
  - f. (āh ü f.)(çıkar-) 73/7
  - f. (u fiğān)-ım 37/1
- ferzend
- çocuk, evlat
  - f. 9/9
- feşāhat
- f. içre 84/2

feth	açma, açılma f.-ini 5/10
feyz	bolluk, bereket; ilim, irfan f. (al-) 105/1
fidā	gözden çıkarma; kurban (etme) f. bol- 53/10
figān	ızdırıp ile bağırıp çağırma f. (feryād u f.)-ım 37/1 f.-ın (artur-) 17/7 f.-lar birle 55/1
fikr	fikir, düşünce; idrak f. 104/7 f. it- 26/13, 29/4, 78/7, 81/9, 82/12 f. itme- 19/2 f. kılma- 23/6, 23/9, 70/2 f. (içinde) 51/1 f.-im 46/12 f.-i 104/10 f.-ini 28/6 f.-ine 27/2
fīl	fil f. 76/4
fi'l-cümle	nihayette, sonunda f. 100/4
fi'l-hāl	bu anda, hemen, şimdi f. 47/3
fi'l	fiil, davranış, hareket f.-ini 69/4
firāk	ayrılık, hicran f. (atı) 47/8, 58/2 f. (eyyāmı) 99/1 f.-ım 78/10 f.-ı 5/4, 61/9 f. (hecr ü f.)-ın(kıl-)? 79/3
firās	örtü, yaygı; hasır, halı f.-ıdur men 59/6

firāvān	çok, bol, fazla f. 28/2, 45/12, 49/2, 56/7, 73/2, 73/3, 80/8
Firdevs	cennet; bahçe F.-i a la birle 6/11
Fireng	Avrupa F. (ü Rum) 103/6
fîrûz	mesut, mutlu, uğurlu, sevinçli, ferah f. 78/7, 88/4 f. (şāh-ı f.) 103/11 f. (ṭāli ^c -i f.) birle 28/11, 50/13 f. bol- 10/7, 65/1, 102/4
fitne	fitne, bela, fesat f.-i āhir zamān tik 21/5 f. bol- 14/8 f.-lik 51/2
fülād	çelik f. bol- 7/2
fulān	<i>şalan</i> f.-lar 59/12
furşat	uygun, elverişli zaman veya hal; nöbet, sıra f. 55/11, 68/10 f.-nı 57/8, 67/8 f.-inğ 86/3
fuzûl	lüzumsuz, fazladan; boş f. dip 89/2 f.-nı 89/2 f.-luğ birle 30/4 f.-luğ kıl- 30/6, 92/4
füsûn	büyü, sihir f. (u sihr ü tezvîr)-ini 69/4

G

ğacarçı

ğ. 74/3

ğaddār

merhametsiz, zalim

ğ.(bī-inşāf-ı ğ.) 86/4

ğ.-larm 31/5

ğadr-engiz

ğ.kıl- 30/8

ğāfil

dikkatsiz, ihtiyatsız, dalgın

ğ. 52/1

ğ.bol-58/4

ğ.kıl-40/9

gāh

ara sıra, zaman zaman, bazı

g. 10/12, 20/11

g.u bī-gāh 34/6, 51/1, 61/10

gāhī

bazen, ara sıra

g. 15/7, 49/10

ğaltān

yuvarlanan, yuvarlamacı; yuvarlak

ğ.(dürr-i ğ.) 98/7

ğam

keder, tasa, kaygı, dert

ğ.5/1, 5/6, 70/1, 70/5, 85/3, 89/10, 94/3,
102/8, 102/10, 102/11

ğ.(sākī-i ğ.) 101/12

ğ.bile 102/7

ğ.birle 79/4

ğ.içre 54/6

ğ.-dur 86/7

ğ.ir- 102/10

ğ.(yarat-) 1/3

ğ.(def^e it-) 15/4

ğ.(körme-) 85/6

ğ.(yi-) 26/11, 43/11, 46/12, 95/11

ğ.ı dil (sözleş-) 73/6

ğ.(bākī-i ğ.) (kiçür-) 101/12

ğ.-nı 56/2

ğ.-ğa 24/3, 79/8

ğ.(ehl-i ğ.)-ga 102/9

	ğ.-da 60/4
	ğ.u endişedin 104/2
	ğ.-dın 9/4, 14/10, 27/4, 27/4, 102/6, 102/7
	ğ.-ım 60/6
	ğ.-iñg 39/7
	ğ.-iñg (zevki) 39/10
	ğ.-ı 26/5
	ğ.-ındın 37/1, 42/11, 60/3
ğam-g̃īn	kederli, tasalı, hüzünlü
	ğ.56/5, 102/7
	ğ.men 36/4
ğam-h̃ār	gam yiyen, kederlenen, tasalanan
	ğ.96/12
	ğ.(miskīn-i ğ.) 35/12
	ğ.-sız 86/7
	ğ.bol- 46/4
ğammāz	münafık, fitneci, koğucu
	ğ.-lıkta 58/6
ğam-nāk	gamlı, tasalı, kederli
	ğ.(Gül-i müşğīn-i ğ.) 73/5
ğamze	çene veya yanaktaki çukur, <i>yan bantıs</i>
	ğ.-ler 58/6
ğanīm	
	ğ.-lar (tip) 91/1
ğanīmet	faydalı durum; beklenmeyen kazanç
	ğ.(burur) 55/11
	ğ.ir- 55/11, 86/2
	ğ.(bil-) 67/8
	ğ.(tut-) 57/8
ğarām	
	ğ.(şīr-i ğ.) 93/4
ğāret	çapul, yağma; akın
	ğ.-i şūr 13/8
ğarīb	zavallı; yabancı; tuhaf, değişik; dokunaklı
	ğ.-i bī-nevā 46/2
	ğ.men 36/4

	ğ.bol- 46/4
	ğ.ir- 75/13
	ğ.-ni 50/8
	ğ.-ka 37/2, 59/9
	ğ.-im 55/6
	ğ.-ler 68/12
	ğ.-ler tile 33/7
	ğ.-ler (nalesi) 36/6
	g.-lar (kıble-gāhı) 86/6
	ğ.-lıkta 29/9
	ğ.-lık (derdi) 36/3
ğaş	kendinden geçme, bayılma
	ğ. 96/4
ğavğa	kavga, mücadele
	ğ.(içinde) 44/8
	ğ.-sı 44/9
ğavş	suya dalma; içine girmek için bir şeyi derin- leştirme, iyice anlama
	ğ.-ı gāvās 72/2
ğavvāş	dalgıç
	ğ. 99/2
	ğ.(gavş-ı g.) 72/2
	ğ.(vakti) 71/11
ğayb	gizli, kayıp; belirsiz
	ğ.(hāfif-i ğ.) 5/10
ğayr	ayrı, başka; yabancı
	g. 9/9
ğayret	çalışma, çabalama
	ğ.bol- 91/10
	ğ.-dün 92/11
ğazel	gazel
	ğ.(başla-) 35/9
	ğ.-de 19/4
ğazel-h'ān	gazel okuyan
	ğ. 11/9, 94/8
	ğ.bol- 31/3, 101/7

- gedā fakir, yoksul, dilenci
 g.min 36/3
 g.-yuñg 86/6
 g.-sı 50/3
- geh bazı, ara sıra
 g. 11/5, 15/5, 31/11, 49/9, 49/10, 63/3
- gehī bazen, ara sıra
 g. 2/1, 10/12, 11/5, 12/6, 15/6, 15/7, 43/9,
 43/10, 49/10, 56/12, 77/12, 78/1, 79/10,
 103/4
- genc hazine, define
 g. 77/6, 87/2, 104/9
 g.-i ibn-i ādem ir- 3/7
 g.(yüklet-) 31/10
 g.u gevherni 83/1
 g.-i esrār (bir-) 1/7
 g.-i padşāhi (mubārde kıl-) 105/6
 g.-iniñg 4/7
 g.-in (koy-) 1/2
 g.-ün (aç-) 10/4
- gencīne hazine, define
 g.-sine 104/11
- ger eğer, şayet
 g. 7/2, 7/3, 7/4, 7/9, 39/10, 59/8, 59/10, 60/4,
 78/3, 103/10, 105/4,
- gerçi her ne kadar; ise de
 g. 78/9
- gerd 1. toz
 g.(ü toprak)-nı 43/6
 g.-i (busağāñg g.) 39/6
 2. gam, keder
 g. (rahım-ı g.)-iñgde 38/4
 g.-inde 20/3, 77/2
- gerdiş dönüş, dönme, dolaşma
 g.kıl- 76/9
 g.-indin 85/6

germ	sıcak g. 15/12 g.(sirişk-i g) 26/2
gest	çirkin, yakışksız g.bol- 8/5
gešt	gezme, dolaşma; geçme g.-i 39/9
gevher	elmas g.-ni 72/5, 83/1, 99/2
gil	balçık, çamur g.-ge 79/5
girdāb	amafor, girdap; tehlikeli yer g.(urundur-) 71/1
giriftār	esir; tutkun, düşkün g. 26/7, 36/9
ğiriv	ğ.93/1
girizān	kaçıcı, kaçan g. 56/4
giryān	ağlayıcı, ağlayan; ağlayacak g. 20/3
giysū	saç g.-yı müşğün 72/4
ğonca	gonca, tomurcuk ğ.-sı 45/10 ğ.-sın (til-) 58/3
ğül	hortlak, şeytan, karakonedos ğ.-nı 90/7
ğulğul	gürültü, şamata, velvele ğ. 97/2 ğ.it- 57/4 ğ.kıl- 6/3, 22/5, 43/8 ğ.(başla-) 33/9
gür	mezar, kabir ğ. 8/3

gurbet	gariplik, yabancılık, gurbet g. 94/1
güş	g.içre 41/1 1.kulak g.-i 90/2 2. işitme, dinleme g.kıl- 16/9
güşe	köşe, burak g.-i bam 42/4
güşväre	küpe g. 48/12
güçtäḥ	küstah g. 29/6
güftār	söz g.imestür 37/4 g.-ıdur 22/11
güher	elmas (bkz gevher) g. 51/5 g.-i t̄ac 48/12 g.-i ḥāş (tap-) 72/2 g.-ni 98/4
güher-efşān	cevahir saçan g.kıl- 83/4
güher-riz	cevher döken g. 84/2
Gül	eserin kadın baş kahramanı G. 18/1, 19/7, 20/1, 20/6, 20/8, 21/3, 23/2, 23/10, 24/6, 25/5, 25/10, 35/5, 35/10, 37/3, 37/6, 41/5, 41/6, 42/5, 43/12, 43/5, 45/5, 45/10, 49/4, 49/11, 50/9, 50/13, 53/7, 54/3, 55/4, 56/6, 57/9, 58/1, 58/7, 59/10, 59/13, 61/8, 62/4, 66/8, 67/2, 69/4, 71/7, 71/8, 72/7, 73/bşk, 73/7, 74/9, 76/4, 77/1, 77/3, 77/7, 87/10, 89/6, 91/8, 91/11, 92/5, 92/8, 93/5, 94/10, 95/2, 96/4, 96/11, 97/2, 99/9, 100/12

- G.-i bī-çāre 44/8, 52/1
 G.-i bī-hār 38/7
 G.-i Ferhār 40/7, 91/3, 93/2
 G.-i Ferhār-ı hem-tīz 92/10
 G.-i Ferhārī 67/5
 G.-i handān 25/8
 G.-i miskīn 62/6
 G.-i müşğīn 26/7, 49/6, 74/6, 77/9
 G.-dür 13/12
 G.-i müşğīn-i Ferhār 69/10
 G.-i müşğīn-i ğam-nāk 73/5
 G.-i Nevrüz-ı müşğīn 101/5
 G.-i perde-nişīn 61/5
 G.(kitab-ı 6.ü Nevrüz) 105/hatime
 G.bīle 25/6
 G.birle 63/4, 65/7
 G.tik 76/1
 G.üçün 65/7, 76/2
 G.-i Ferhār birle 85/5
 G.(ü Nevrüz) üçün 95/11
 G.(Āhengi) 17/5
 G.(alım) 101/11
 G.(atı) 17/4, 48/7
 G.(hālı) 71/8
 G.(hazreti) 23/1, 25/1, 53/4
 G.(katı) 25/4, 47/4, 47/11
 G.(mahfili) 35/3
 G.(nişanı) 17/7
 G.(vaktı) 21/5, 24/5
 G.(vaşfı) 75/6
 G.(vaşk) 28/3
 G.(yoldası) 59/6
 G.(yörüşi) 89/5
 G.(yüzi) 53/6
 G.(ü Nevrüz izi) 64/6

G.-niñg 26/2, 43/5, 51/3, 54/10, 59/3, 61/11

G.(ü Nevrüz)-nuñg 6/1

G.-ni 12/8, 24/10, 25/11, 34/6, 61/4, 66/9,
72/6, 73/3, 76/1, 96/8, 97/11

G.-i perde-nişin-ni 38/3

G.-ge 23/5, 24/7, 26/1, 34/11, 58/7, 77/5

G.-din 25/2, 69/2

G.-iñgni 60/5

G.-ini 79/5

G.-siz 99/9

2. çiçek; gül

g. 10/2, 13/12, 17/5, 18/4, 26/12

g.-i müşgīn 20/9

g.-i ra'nā 99/6

g.tik 50/11

g.ir- 25/7

g.(bergi) 54/6

g.(çihresi) 20/3

g.(faşlı) 6/1

g.(ğoncası) 98/3

g.(vaqtı) 6/3

g.(yaprağı) 12/9, 98/5

g.-ni 14/3, 15/6, 52/2

g.-ge 42/9

g.-i (āşufte bol-) 59/1

g.-ler (serīri) 19/10

gülāb

gül suyu

g.(kültür-) 43/2

g.(saç-) 43/9

gülbañg

yüksek sesle hep bir ağızdan okunan ilahi
veya duğa

g.-i levlāk ur- 3/5

gül-berg

gül yaprağı

g.-i sīrāb 12/12

gül-endām	gül boylu, nazik, güzel endamlı g. 11/1, 14/1
gülşen	gül bahçesi g. 42/2 g.bile 25/8 g.içre 35/10, 41/9 g.(hevāsı) 19/12 g.(revācı) 25/7 g.-ini 59/3
gül-zār	gül bahçesi, gül tarlası g. 19/8 g.(kıl-) 7/3
gümān	zan, sanma; şüphe g.-dın 52/1
günç	köşe g.-ide 104/9
gürz	gürz, topuz g. 8/4 g.-ini 8/4
güstāh	küstah, edepsiz g. 29/6 g.-līg kıl- 25/1
güşād	açma, açılma g.-ın (kör-) 94/10
güzār	geçme, geçiş g.-ım 22/7 g.-ı 78/12
güzāre	geçme g.bol- 92/9
güzer	geçme, geçiş g.kıl- 7/4, 61/9

H

- haber son ve yeni havadis, bilgi, ağızdan ağıza
dolaşan söz
h. 95/3
h. kıl- 47/9
h. (bir-) 40/10
h. (sor-) 55/2
h. (tap-) 95/9
h. -ni 39/3, 51/9, 68/12, 95/5
- haber-dār haberli
h. 63/5
- habīb sevgili, seven, dost
h. ir- 4/2
h. -im 55/6
- Habību'llāh Allah'ın sevgilisi (Hz.Muhammed)
H. (ata-) 4/1
- hac islamın beş şartından biri olan ve muayyen za-
manda Kabe'ye yapılan ziyaret
h. (azmi) 96/3
h. (mevsimi) 94/9
h. kıl- 94/11, 96/2
h. -ğa 95/1, 95/10, 96/2
- hacc bkz. hac
h. u ziyāret (resmi) 101/1
- hacel utanma, utanıp şaşırma
h. kal 90/10
- h^vāce - serā hadım ağası, harem ağası
h. - yın (tap-) 72/1
- had yanak
h. -ine 15/7
- had sınır, bir şeyin sonu
h. -dın 17/7, 26/8, 34/3
h. (u haml) - inuğ 9/12
h. -sız 49/3, 83/8, 86/7

h̄afif	
	h. -i gayb 5/10
h̄ā ³ il	
	h. bol- 12/2
h̄āk	toprak
	h. -i pāy 32/11, 86/6
	h. (saç-) 43/3, 56/9, 95/6
h̄akan	Türk imparatorlarına verilen ünvan
	h. 8/8, 51/3, 52/8, 54/2, 64/11, 65/7, 65/9, 67/1
	h. -i a ⁴ zam 52/4, 83/9
	h. -i Çin 52/4, 64/11, 103/4
	h. -i Hoten 103/4
	h. kibi 23/5
	h. (katı) 65/5
	h. -ning 65/10
	h. (koy-) 64/5
h̄akāyık	hakikatler, gerçeklikler
	h. birle 7/5
h̄ak-dār	
	h. -ına 52/12
h̄akikat	doğru, gerçek
	h. 3/4, 70/4
	h. birle 8/8
	h. (sırrı) 1/8
h̄akk	birine ait olan şey, pay, hisse
	h. -i (rāzı h.) 4/6
	h. -i (i ³ zāzı h.) 4/6
	h. -i (Tiŋri h.) 60/8
h̄akkāk	oymacı, mühür vs. kazıyan kimse
	h. 98/4
h̄āk - rāh	yol toprağı
	h. -i (ferş-i ednā h.) 1/12
h̄āl	oluş, bulunuş, süret, keyfiyet
	h. 36/7, 50/9, 93/9

- ħ. birle 35/9
 ħ. (kör-) 82/2
 ħ. -dın 93/9
 ħ. -ım 5/11, 39/11, 72/10
 ħ. -ım (şerh-i ħ.) 36/8
 ħ. -ımını 19/4, 81/7
 ħ. -inğ 46/7
 ħ. -ı 55/8
 ħ. -ını 68/11, 72/6, 84/9
 ħ. -in (sor-) 47/5
 ħ. -in (bil-) 84/6
 ħ. -in (şerh-i ħ.) (sor-) 64/3
 ħ. -ıdın 50/9
 ħ. -ındın 71/8

ħalāş

kurtulma, kurtuluş

ħ. -ımını 21/9

ħalāyık

ħ. 41/4, 42/3

ħalel

bozma, bozukluk, eksiklik

ħ. -dın 4/9

ħālet

ħal, suret, keyfiyet

ħ. bile 53/7

ħ. birle 55/4, 63/4

ħ. -ni 56/8, 93/6

ħ. -te 11/10, 11/11, 63/10, 88/8

ħālī

ħ. 30/11, 79/4

ħ. ir- 14/10

ħalīl

şamimi (dost)

ħ. (ata-) 2/10

ħāliyā

ħali, boş olduğu halde, boş olarak

ħ. 16/2

ħalk

insanlar

ħ. -nınğ 20/4

ħ. -ıdın 18/1

halqa	ortası boş, yuvarlak şekil h. -sı 67/2
halvet	yalnız kalma, tenhaya çekilme, تنها yer h. kiltür- 26/4 h. hâş bol- 30/9 h. -te 26/12 h. -imde 5/6 h. -inde 69/3
hamâyil	h. 58/7, 92/8 h. -din 92/10
hamd	Tanrı'ya olan şükran duygularını bildirme h. -idin 48/5
hamel	h. -de 94/5
haml	yük, yüklenme h. -ınınğ 9/12
hamle	atılış, saldırış; atılma, saldırma h. kıl- 91/12
hâmûş	susmuş, sessiz, suskun h. bol- 53/4
han	hükümdar, hakan h. 88/3 h. bin han 6/9 h. (katı) 52/6, 68/11 h. (ata-) 41/3 h. -ı (hanlar h.) 83/9 h. -ı (Aden h.) 87/9 h. -ı (Yemen h.) 93/10, 94/12 h. -ımız 17/10 h. -lar (ayş u nâzı) 75/10 h. -lar (hanı) 83/9 h. -lar (hün-behâsı) 39/6 h. -lar (kapuğı) 66/1 h. -lar (nejâdı) 84/7

	h. -lar (tütüyası) 39/6
	h. -lar (yiri) 104/1
	h. -largâ 12/11, 84/3
	h. -lığımni 36/2
hançer	hançer
	h. ir- 20/11
	h. -i bürân (suğır-) 57/2
	h. -i tîz (çıkar-) 78/6
	h. -ini 30/8
	h. -in (tîz kıl-) 102/2
handân	gülen, gülücü, güler, sevinçli
	h. 11/7
	h. (Gül-i h.) 25/8
hânümân	ev, bark, ocak
	h. -dın 36/5
hâr	diken
	h. 26/12
	h. -ı hecr 57/9
	h. -dın men 13/12
harâb	yıkık, viran, eski
	h. 81/4
harâc	haraç; gayr-i müslimlerden alınan vergi
	h. -ına (râst kıl-) 25/2
	h. -ın (bir-) 103/4
harâm	yapılması yasak olan şey
	h. 68/10
Harem	herkesin girmesine müsaade edilmeyen saygı de- ğer ve kutsal yer
	h. -ğa 53/3
	h. -de 9/11, 94/4
hargâh	büyük çadır, otağ
	h. 78/2
hari-dâr	satın alıcı
	h. bol- 99/11
harîm	biri için kutsal olan şeyler

- h. -i (hürmet h.) 2/7
- harvār eşek yükü
- h. harvār 51/5
- hāş mahsus, özel, saf, halis
- h. (şâhib-i h.) 30/9
- h. (güher-i h.) 72/2
- h. (şohbet-i h.) 83/8
- h. (halvet-i h.) bol- 30/9
- h. (nedim-i h.) (kıl-) 16/12
- h. -ıdın 87/5
- hased kıskançlık, çekememezlik
- h. (ilt-) 88/7
- h. -din 88/7
- hāşıl husule gelen, peyda olan
- h. (maksūd-ı h.) (kıl-) 46/11
- h. -ı (yok) 99/8
- hāşş bkz. hāş
- h. 99/2
- hāşşa
- h. -larını 75/10
- haste hasta, rahatsız, yorgun
- h. vü zār 64/12
- hasūd hasetçi, kıskanç
- h. 58/8
- h. -iñg. (bahtı) 59/1
- hāşü'l-hāş
- h. kıl- 16/12
- haşr toplama, cem etme
- h. uçın 56/7
- hātem üstü mühürlü yüzük, mühür; en son
- h. (hatm-i h.) 3/2
- Hātem Arap kabileleri arasında tanınmış "Tayyi" kabilesine mensup ve cömertliğiyle meşhur olan İbnü Abdi'llah bin Sa"d"ın lakabı
- H. 50/3

hâtır	zihin, fikir; gönül h. -iñg 41/10 h. -ı 19/12
hâtime	son, nihâyet h. -si 103/B
hatm	hitama erdirme, bitirme; mühürleme, mühürlenme h. -i hâtem 3/2
hatt	çizgi, satır ; yazı h. -ını 67/1
havf	korku, korkma h. it- 88/1
Hay	Allah'm isimlerinden biri H. (şun ^ı -i şanı ^ı -i H.) 71/10
hayâl	insanın kafasında tasarlayıp canlandığı şey h. -ım 104/8 h. -iñgin 39/11 h. -ı birle 61/10 h. -ı (haylı) 79/2 h. -ın (it-) 51/3 h. -ın (tahrir kıl-) 17/6 h. -imizde 67/7
hayât	dirilik, canlılık h. -ımniñg 38/8 h. -ımni 45/7 h. -ındın 53/5, 54/8, 57/1
hayl	zümre, takım, gürüh h. içre 21/1 h. -ı birle 79/2
hayr	hayır, iyilik h. kıl- 101/3 h. (ü ihsân) kıl- 97/10 h. (ü şerr)-in (bil-) 2/6
hayrân	şaşmış, şaşsa kalmış; çok tutkun h. bol- 8/9, 12/1, 44/10, 74/4

- hayret   h. kal- 49/2, 75/9
                               şaşma, şaşırma
                               h. 91/10
                               h. al- 23/4
                               h. (içinde) 93/7
 hayrî'l-kelem   kelamın hayırlısı, güzeli, iyisi
                               h. -in (ayt-) 48/6
 Hayy   bkz. Hay
                               H. -ı tüvânâ 96/7
 hazân   sonbahar, güz
                               h. tik 21/5
                               h. (yili) 42/1
                               h. -dın 52/1, 96/8
 hâzık   işinin ehli, usta
                               h. ir- 102/8
 hâzır   hazır
                               h. ir- 49/1
                               h. kıl- 47/3
 hazîne   hazine
                               h. 32/3, 51/4, 77/6
                               h. (yasa-) 28/9
                               h. (yüklet-) 31/10
 hazret   huzur, kat, makam
                               h. -ka 52/9
                               h. -ingde 36/8
                               h. -ine 75/5, 91/11, 100/13
                               h. -inde 23/1, 25/1, 25/4, 47/11, 53/4, 54/10,
                               77/4
 hecr   ayrılık, hicrân
                               h. (hâr-ı h.) (içinde) 57/9
                               h. (ü firâkın) (kıl-) 79/3
                               h. ing. (ili) 36/13
                               h. ingde 36/9
 helâhil   çaresiz, panzehiri olmayan (zehir)
                               h. 66/10

- hem de, dahi, bile, hem
h. 7/10, 17/11, 17/12, 19/3, 21/8, 23/10, 23/11,
32/9, 44/8, 49/2, 52/4, 54/7, 58/2, 61/6,
67/7, 70/8, 76/3, 76/7, 81/3, 87/1, 95/1,
95/11, 96/3, 98/10, 101/6, 104/1
- hem-âgûş kucak kucağa, sarmaş, dolaş
h. 2/1, 58/5
- hemân tam, tamamen; tıpkı, aynı
h. 100/2, 102/2
- hem-çü aynı, tıpkı, gibi
h. 64/9
- hem-dem samimi, can ciğer arkadaş, dost
h. 5/3, 58/5, 63/8, 79/2
h. (yār-ı h.) 16/1, 70/1
h. bol- 2/3
h. it- 1/8
h. -im 5/5
h. -i men 86/12
h. -i sin 46/1
h. -i 26/5
h. -lık (küni) 40/8
h. -lığını 4/11
h. -liğini 1/1
- hem-derd dert ortağı, dert arkadaşı, sırdaş
h. 55/1
h. (yār-ı h.-i vefā-dār) 18/12
- hem-düş omuz omuza; müsavi
h. bol- 58/5
- hemîn (kim) eder etmez, yapar yapmaz, (.....ar .....maz)
h. (kim) 31/6, 77/3, 89/6, 99/3
- hemîşe devamlı, sürekli, mütemâdiyen, hep
h. 26/13, 35/11, 80/3, 83/10, 87/8, 104/7
- hem-nâm adaş (?)
h. 61/6
- hem-nefes arkadaş
h. -ler 79/3

- hem-nişîn teklifsiz, samimi arkadaş
h. 58/5
h. -ler (iştiyâkı) 5/4
- hem-ol tam, tamamen; tıpkı, aynı (bkz hemân)
h. 7/8, 10/6, 19/6, 21/5, 32/4, 37/7, 38/2,
39/7, 42/12, 45/10, 49/5, 60/8, 66/4, 72/6,
73/2, 77/10, 82/5, 82/11, 83/2, 84/4, 88/4,
89/9, 93/11
- hem-râh yoldaş, dost, arkadaş
h. 61/10, 76/8
h. bol- 70/4, 86/8
h. kıl- 4/11
- hem-râz sırdaş, samimi arkadaş
h. 79/10
h. bol- 5/3, 25/6
h. -lıkta 58/9
- hem-sâye komşu; yakın
h. bol- 10/8
h. -sinde 86/10
- hem-sâz arkadaş, arkadaşlık
h. bol- 5/3
- hem-tîz
h. (Gül-i Ferhâr-ı h.) 92/10
- hem-zâmı yan yana oturan; diz dize oturup konuşan
h. bol- 58/5
- hendek hendek, çukur
h. (kazdur-) 74/6
- her hep bütün
h. 2/6, 2/8, 2/11, 2/12, 8/4, 11/3, 11/6, 15/2,
15/13, 16/4, 17/2, 20/10, 25/3, 25/10, 26/10,
27/6, 28/9, 32/5, 32/12, 33/5, 34/9, 38/5, 42/8,
43/4, 43/9, 46/5, 48/9, 48/10, 49/6, 49/8, 50/9,
52/4, 58/9, 62/3, 71/3, 71/6, 75/8, 77/2, 77/5,
87/11, 88/11, 89/5, 96/2, 98/9, 99/4
- herze saçma, boş söz
h. 91/8

hesāb	hesap h. -in (di-) 79/1
hevā	1.hava h. 19/9, 89/11, 94/7 h. -dın 79/11 h. -sı 79/12, 100/3 h. -sın (hōş kıl-) 19/12 2. istek, arzu, heves h. birle 4/10 h. -sı 18/4 h. -sı birle 79/3
hevāyī	h. kıl- 27/3
heves	arzu, istek; gelip geçici istek h. kıl- 22/6, 40/1 h. (oṭı) 4/10 h. -ler (oyna-) 79/3
hevl	korku h. -idin 74/11
heybet	korku ile saygı duygularını birden uyandıran hal veya gösteriş h. -indin 8/3, 8/5, 68/4
hıdmet	iş, hizmet h. kıl- 33/1 h. (di-) 45/6 h. --ingde 33/2, 36/8
hıdmetçi	hizmetçi h. -ügiz 48/4
hırāmān	salına salına naz ve eda ile yürüyen; salına salına, salınarak h. 42/6, 58/2, 84/1 h. (serv-i h.) 76/6, 84/4 h. bol- 11/10
hired-mend	akıllı, anlayışlı h. 19/11

hirmen	harman h. -ini 59/3
hirmen-süz	harman yakan h. ir- 36/6
hit̄ta	memleket, diyar, ülke h. -sına 100/12
hicr	ayrılık (bkz. hecr) h. inğ. (ilgi) 36/1
hicrān	ayrılık h. (belāsi) 79/12 h. (ili) 57/2, 73/5, 77/10 h. (kiçesi) 54/1 h. (yarat-) 60/8 h. (derd-i h. (yarat-) 97/5
hicret	İslam takviminin başlangıcı olan, Hz.Muhammed'- in Mekke'den Medine'ye göçü hadisesi h. 105/5
hicriyye	tarih (takvim) başı olarak hicreti alan h. -i nebeviyye 105/tarih
hiç	yok denecek kadar az, yok; önemsiz, değersiz h. 9/9, -19/2, 21/6, 28/2, 28/5, 44/10, 55/9, 89/7, 89/8, 91/2
hidmet	bkz. hidmet h. -te (tur-) 82/10
hikāyet	anlatma, hikāye h. 11/3 h. kı1- 6/12, 18/2, 56/11, 80/11 h. (vaqtı) 55/10 h. (ayt-) 44/7 h. (başla-) 15/6, 77/4 h. -ni 49/8
hikmet	hâkimlik; sebep h. 8/7 h. -i (onun) h.) 1/6
hil'at	kaftan h. (kiltür-) 73/2, 82/11

h̄ile	hile, oyun h. it- 31/1 h. -līg 81/10
himmet	gayret, emek, çaba; yüksek irade h. (kırı) 95/12 h. -i (gülbāng-ı levlak ur-) 3/5
hirāsān	korkan, korkak h. bol- 30/10 h. ir- 41/5
h̄ire	kamaşık, domuk, fersiz (göz için) h. bol- 18/3
hitāb	seslenme, söyleme h. kıl- 3/1
hizān	kalkan, sıçrayan h. (üftān ü h.) (kıl-) 56/4
h̄ād	kendi h. 14/5, 23/6, 26/9, 55/2, 65/10, 91/9
h̄ād-rāy	kendi kafasına göre hareket eden h. 42/5
h̄ād-rūy	kendi kendine biten, yabani h. 42/5
h̄ōş	güzel, iyi; tatlı h. 11/2, 18/8, 19/10, 25/8, 33/6, 38/12, 48/2, 57/10, 76/11, 85/4, 85/6, 86/3, 94/4, 96/4, 97/6, 97/7, 97/12, 99/9, 100/7 h. bol- 25/8, 97/4 h. ir- 11/3, 100/3 h. kıl- 19/12, 57/2, 65/6 h. -dur 100/2 h. tut- 9/2 h. -luğ 101/8 h. -luğına 5/8
h̄ōşnūd	razı, memnun h. 49/3 h. kıl- 82/5
h̄ōş-vakt	

	h. 11/7, 101/9
	h. ir- 44/3
Hoten	Doğu Türkistan'da büyük bir şehir
	H. 31/11, 103/4
	H. (zibāları) 11/4
	H. -ğa 75/3
	H. -lığı 65/2
hüb	güzel, hoş, iyi
	h. 31/3, 97/12
	h. -larından 11/5
hübān	güzeller
	h. (şāh-ı h.) 76/6
hubb	sevgi
	h. -i mevcüd 4/2
	h. -ı (anıñ h.) 4/2
	h. -ınıñ 4/6
hüb-manzar	güzel görünen, güzel görünümlü
	h. (rebī-i h.) 93/10
hubs	çirkinlik, kötülük
	h. -ını (izhār kıl-) 88/8
Hudārā	Allah aşkına
	H. 41/6
Hudāyā	ey Tanrı(m)
	H. 4/6
hudūd	sınır, çizgi
	h. -ı (hadd ü hamlınıñ h.) 9/12
hufte	yatmış, uyumuş
	h. bol- 59/1
huld	sekiz cennetten biri
	h. -ı berin tek 94/6
	h. -ı berindür 60/7
humār	içkiden sonra gelen baş ağrısı; sersemlik
	h. (uykusı) 32/1
hün	kan
	h. -ı dil ir- 102/10

hün-âb	kanlı su; göz yaşı h. (tāk-) 72/3
hün-âbe	bkz. hün-âb h. (iç-) 32/8 h. (yut-) 43/11
hün-âlüd	kana bulanmış h. (niş-i h.) (kör-) 46/5
hün-behâ	kan pahası, diyet h. -sı 3/10, 39/6
hün-h ^w âr	kan içici, zalim h. (zengî-i h.) 64/1 h. (yeldâ-yı h.) 64/9 h. (mevc-i h.) 71/4 h. (Behrâm-ı h.) 88/6, 91/6, 92/12 h. (hün-riz-i h.) başla- 88/8
hün-riz	kan dökken, kan dökücü h. 36/11 h. (pür-azm-i h.) 88/5 h. (Behrâm-ı h.) 90/10 h. kıl- 78/6 h. başla- 63/11, 102/2 h. -i hün-h ^w âr başla- 88/8 h. (tig-i h.) (çıkar-) 92/10
hür	cennet kızları, huriler h. 2/2, 13/6 h. i peri-zâd 12/8, 41/10, 49/11 h. sen 49/12 h. u peridür 49/12
hürî	bkz. hür h. 84/1
hurrem	şen, sevinçli, güleryüzlü, gönül açan h. 79/2, 85/6, 85/9, 89/9, 93/11, 96/4, 100/3 h. bol- 10/1, 11/7, 16/1, 65/9, 89/10, 94/6, 97/9
hursend	kanaatkar, gözü tok

	h. bol- 6/4
hürşid	güneş
	h. -i cihân-efrûz 22/3
	h. -i tâbân 42/6
	h. -din 79/9
hurüş	coşma, çağlıtı, gürültü, şamata, telâş
	h. it- 57/4, 89/12
	h. -ı (kil-) 74/5
	h. -ı 90/2
husrev	hükümdar, sultan
	h. -i dehr 16/3
	h. -i Çin 75/12
husûnet	düşmanlık; kıskançlık
	h. 88/8
hüş	akıl, fikir, şuur
	h. 99/9
hutbe	
	h. 8/10
hüy	
	h. ayt- 93/4
hużür	rahat
	h. -um 41/8
hücre	oda
	h. -sindin 56/5
hudâ	bkz. hudâ
	h. -nı (dîn-i h.) 2/4
hüküm	hüküm, buyruk
	h. 104/12
	h. -in (yürüt-) 69/6
	h. -inde 9/7
	h. -idin 104/4
hüküm	bkz. hüküm
	h. kıl- 87/4
hümây	devlet kuşu, saadet
	h. -ı (devlet h.) 83/11

hüner	marifet, bilme; ustalık h. 5/10, 7/7, 10/8 h. içre 8/11, 8/13 h. -niñ 8/12 h. (körgüz-) 92/6 h. -ni 7/13 h. -din 9/1, 83/6 h. -din (erbâb-ı h.) 105/1 h. -lerde 82/1
hüner-döst	maarifet perver h. 8/11
hüner-mend	hünerli, marifetli h. 8/11
hüner-perver	hüneri seven, hüneri koruyan h. 8/11
hürmet	saygı; haramlık h. için 76/3 h. (harimi) 2/7
hüsn	güzel, iyi; güzellik, iyilik h. -i evsâf 11/8 h. (iklîmi) 13/7 h. (içi) 13/8, 39/5 h. (kânı) 29/11
hüsyâr	aklı başında, akıllı, uslu h. (dânâ-yı h.) 82/12 h. (destür-ı h.) 83/4
h ^v âr	hor, hakir, aşağı, bayağı h. 43/10 h. bol- 38/7 h. it- 38/3

I

ıçkın-	hayrete düşmek, meraklanmak 1. -dı 90/5
ıkbāl	ikbal 1. birle 52/8
ıklīm	iklim 1. -ine 28/4
ıl	..... 1. -sız 41/8
ısın-	ısınmak 1. -ur mu 38/11
ıışk	aşk 1. 70/4 1. -ı bī-hāşılık 46/6 1. -ı cihān-sūz 32/6 1. -ı pūr-şūr 23/8 1. birle 32/5 1. (genci) 1/2 1. (otı) 14/6, 15/3 1. -iñg 39/8 1. -ında 3/8
ittişāl	kavuşma 1. -in (sakın-) 98/11
ıy-	uymak 1. -a bilmey 53/5
ıyş	yiyip içme 1. u ıışret kıl- 72/8 1. u tena ² um 73/4
ıızār	yanak 1. -ı (aksi) 18/3

I

- i- imek, cevheri fiil
 idim 36/3, 38/7, 39/12
 idi 4/2, 11/2, 39/12, 44/7, 56/10, 62/1, 64/4
 65/9, 66/1, 68/12, 74/1, 75/1, 81/2, 88/6
 88/7, 104/9
 iseñg 40/11, 88/9
 ise 38/12, 27/8, 90/10, 95/3
 imes 68/7
 imestür 37/4
 imes irdi 40/1
- ‘ibādet ibadet, kulluk
 i. (āheng-i i.) kıl- 99/3
- iblis ibliş, şeytan
 i. 21/2, 69/7
 i. (telbisi) 47/4
- ibn oğul, oğlan
 i. -i adem 3/7
 i. -i sultan 6/9
- i‘cāz mucize
 i. (bir-) 3/1
- icāzet izin
 i. bol- 48/1
 i. (bir-) 12/3, 32/9, 61/3
- iç- içmek
 i. -er 26/11
 i. -ti 60/11
 i. -tiler 31/4
 i. -kin 13/1
 i. -ip 63/4, 64/2
 i. -er (halet) 11/11
 i. -ken (sayı) 20/10
 i. -mek 32/8
 i. -mekdin 26/11
- iç iç
 i. -ni 97/12
 i. -i (kaynar kazan tik) 13/2
 i. -i 18/7, 52/13
 i. -ide 13/8

	i. -inde 10/9, 38/7, 39/5, 41/8, 43/1, 44/8 51/1, 57/9, 67/11, 72/8, 79/6, 83/7, 91/1, 93/7, 96/1
	i. -idin 3/8
	i. -indin 44/11, 77/9
	i. -re 1/8, 1/10, 1/11, 3/6, 6/4, 7/5, 7/10, 8/11, 8/12, 8/13, 10/7, 13/5, 16/2, 16/6, 19/10, 21/2, 22/9, 26/7, 30/7, 33/1, 35/10, 36/2, 37/11, 38/3, 39/7, 41/1, 41/9, 42/9, 46/1, 50/1, 50/3, 54/6, 55/8, 58/3, 65/8, 76/8, 79/10, 81/7, 84/2, 96/5, 97/3, 99/7, 100/2, 101/3, 101/11
	i. -reki 17/5
içki	içki
	i. -din 30/9
	i. -si 90/5
	i. -ün 68/8
id	koku
	i. -i (bar) 37/5
	i. -in (tap-) 40/10
iderlet-	ilerletmek
	i. -ti 27/3
ige	sahip
	i. -si 80/2
igir-	eğmek
	i. -ip 71/1
ihlās	i. (zāhir kıll-) 15/11
ihram	ihram, örtü
	i. (bağla-) 73/9, 94/11
ihsān	bağış, ihsan
	i. (kıll-) 97/10
ihtiyār	seçme, irade
	i. -ım 22/7
	i. -ımını 60/10
	i. -ı (kalma-) 21/6
ikbāl	baht, uğur
	i. 5/8

iki

iki

i. 17/12, 29/1, 52/9, 55/1, 56/6, 58/3, 58/5,
58/8, 60/12, 62/10, 63/2, 63/4, 63/8, 64/8,
64/12, 66/3, 69/9, 70/1, 70/3, 71/4, 73/10,
76/8, 88/11, 92/9, 93/12, 95/10, 96/6, 97/7

i. (bir i.) 101/2

i. üçni 74/9

i. -n (birin i.) 29/3

i. -siniñ 58/10

i. -evlen (ikevlen) 63/6, 95/2

ikki

bkz. iki

i. 94/11, 95/9, 96/5, 96/12, 97/6, 98/2

iklīm

bkz. iklim

i. 9/7

i. içre 101/11

i. (iki) 97/9

i. (üsti-) 41/3

i. -de 50/2, 101/10

i. -ide 13/7

i. -lerniñ 85/8

ikrām

ikram

i. (u i^c zāz (aşur-) 48/5

i. (i^c zāz u i.) kıl- 87/5

ikrīm

i. -din 71/9

iktizā

gerekme, icab

i. -sı 102/1

il

el

i. (ayır-) 71/4

i. (yu-) 69/12, 72/9

i. -iñde 92/5

i. -i 58/7

i. ini 74/2

i. -in (öp-) 33/10

i. -in (tut-) 48/4, 57/4

i. -ine 92/11

i. -inde 8/4, 12/12

- il
- i. -idin 77/10, 78/4
i. -indin 36/13, 41/5, 57/2, 73/5
el, memleket
i. 16/8, 32/3, 53/8, 77/6, 86/11, 93/7
i. kün 29/9, 85/1, 89/3, 90/3
i. içre 42/9
i. (tili) 14/9
i. -niñ 77/1
i. -ni 22/7, 51/9, 90/4, 100/1
i. -ge 2/5, 12/3, 34/5, 52/3, 85/3, 95/12
i. -de 16/5, 20/9, 21/1, 22/8, 87/7, 101/2
i. -din 16/4, 25/11, 39/12, 41/2, 46/7, 95/12
i. -iñ 33/11
i. -i 97/9
i. -iniñ 28/8
i. -in (atlandur-) 27/5
i. -in (Türk i.) 51/11
i. -ige 29/9, 31/10
i. -ine 33/7, 95/4, 101/1
i. -ide 9/6, 17/10, 56/6
- ilāc
ilaç
i. -ın (yok kör-) 28/3
- ilāhī
ey Allah'ım
i. 8/12, 50/8, 102/7, 105/6
- i'lām
bildirmek
i. kıl- 3/1
- ilbasun
ördek
i. 85/11
- ilçi
elçi
i. -ler (yiber-) 95/4
i. -lerni 53/1
i. -leri 52/4
i. -lerine 61/3
- ilgeri
ileri
i. -señ 88/10

ilgerü	bkz. ilgeri
	i. 74/9, 90/5, 99/4
ilig	el
	i. (yu-) 59/12
	i. -din 80/5
	i. -im 30/5
	i. -i boynı (derbend)
	i. -ini 12/6
	i. -in (ilgin) (kuç-) 49/10
	i. -idin (ilgidin) 36/1
	i. -lerini 62/8
	i. -lerin (tut-) 68/8
	i. -lerin (sal-) 76/5
iligle-	ellemek
	i.-geç 98/4
	i. -p irdi 27/7
illet	illet, dert, hastalık
	i. için 2/11
	i. -inga 2/2
ilm	bilim, bilgi
	i. 7/7
	i. u 'ulümü içre 7/10
	i. u ma' lümâtdın 7/10
ilt-	i. -ip 12/6
	i. -ür idi 88/7
iltifât	iltifat
	i. -ın (az kıl-) 24/6
im-	emmek
	i. -gende 10/8
îmān	iman, inanç
	i. -ımnı 4/9
imdi	şimdi
	i. 36/3, 40/11, 60/1, 72/11
imgek	emek
	i. içre 33/1
	i. -idin 19/2
	i. -indin 46/6

	i. -ler 97/7
	i. -lerni 47/7
ingen-	zahmet çekmek
	i. -diñg 24/2
imkān	imkan
	i. 74/4
im	ilaç, çare
	i. -siz 46/6
in-	inmek
	i. -ip 44/12
in ^c ām	nimet verme, iyilik etme
	i. it- 80/8
inan-	inanmak
	i. -man 39/3
	i. -mas 38/6
	i. -masaṅg 37/8
	i. -a almanam 40/2
inaniş-	birbirine inanmak
	i. -may 98/1
ināyet	yardım
	i birle 16/12
	i kıl- 24/11, 71/9
inçü	inci
	i. 98/5
	i. -ler 98/6
	i. -lerni 72/5
inde-	çağırmaq
	i. -r 14/11
	i. -p 16/1, 53/3
inege	
	i. 20/11
inek	şimdıcik
	i. 40/10
inge	
	i. -m 21/7
inişle-	
	i. -p 63/2, 63/3
intiżār	bekleme, beklenti
	i. -ım 34/3

- ir er, erkek, kişi; insan
 i. -men 13/10
 i. -dür 72/11
 i. bol- 60/4
 i. ir- 34/5, 92/6
 i. (ađlı) 32/7, 91/10, 102/5, 102/6
- ir- cevheri fiil
 i. ür- men 38/9, 39/10, 62/4
 i. -ür sin 96/7
 i. -ür 6/11, 8/10, 16/5, 17/11, 17/12, 25/7, 25/7
 29/1, 32/8, 36/6, 36/13, 50/13, 55/11, 57/9, 68/7
 68/9, 82/1, 84/7, 86/2, 86/9, 92/2, 96/9, 100/3,
 100/4, 102/6, 102/8,
 i. -dim 72/8
 i. -diñđ 33/11
 i. -di 3/2, 3/3, 3/6, 3/7, 3/8, 4/2, 5/1, 9/6, 9/10
 9/11, 11/3, 12/5, 15/8, 19/7, 20/11, 21/6, 26/13,
 27/7, 28/10, 34/7, 35/6, 40/1, 41/5, 43/7, 43/9,
 44/3, 47/7, 48/12, 49/1, 49/4, 56/4, 57/3, 61/7,
 61/8, 61/9, 61/10, 62/1, 62/3, 64/1, 65/10, 65/11,
 68/1, 68/3, 68/4, 68/7, 69/11, 69/12, 70/12, 71/7
 71/8, 71/11, 73/10, 73/10, 74/12, 75/13, 77/5, 80/3,
 80/12, 81/3, 87/9, 89/6, 94/5, 94/12, 95/10, 96/2,
 102/10, 103/7, 103/8, 104/9, 105/5
 i. -diler 101/6
 i. -miş 98/1
 i. -señđ 34/5, 50/6, 92/6
 i. -se 17/9, 23/2, 30/1, 31/1, 33/1, 39/1, 56/8,
 64/8, 75/3, 92/5, 95/5
 i. -ken 74/3, 78/7
 i. ür irdi 68/7
 i. -mes men 35/5
 i. -mes 14/10, 55/10, 91/9, 102/7
 i. -mes biz 91/5
- İran -ran
 i 6/11
- irdem erdem
 i. (bil-) 10/11.
 i. -iñđ 92/5

irem	cennet i. yañlıđ 29/11, 100/7
iren	eren i. -ler tik 79/7
irfān	bilgi, kŭltŭr i iĉre 7/5
irik-	sıkılmak i. -tim 41/9 i. -se 79/8 i. -ip 56/5 i. -mey 49/8
iril-	erimek i. -gey 7/2
iriş-	yetmek i. -mek bile 61/7
irkek	erkek i. tişini 74/11 i. -ligin (yad kıl-) 7/2
irşād	irşad, uyarma, doğru yolu gŭsterme i. -it 2/4 i. -kıl- 37/5, 42/8
irte	dŭn; sabah i. kiĉe 14/10 i. -ki 86/9
is	akıl, us i. -iñđ 30/2 i. -i (az-) 23/2
is-	esmek i. -ip 62/2
Īsī	Īsa Peygamber I. -i Meryem 22/10 I. (dem-i I. -i Meryem) 10/1 +. demi 19/9, 94/7,
iski	eski i. 5/12, 33/5, 47/2, 47/3, 81/4, 88/6
isle-	kulak vermek, dinlemek i. -medi 31/2.
İsrāfil	Dŭrt bŭyŭk melekten biri I. 70/11

iste-	istemek
	i. -pe 15/1, 78/8, 95/8
istif dād	yetenek
	i. (bis-) 28/7
iş	iş
	i. 75/2, 81/8, 101/10
	i. bile 81/8.
	i. birle 15/2, 28/1, 28/2, 28/5
	i. (yarağı) 89/4
	i. -niñg 2/6, 29/7
	i. (bil-) 30/5, 89/7
	i. (fikr it-) 81/9
	i. (kıl-) 34/4
	i. -ni 23/4, 43/2, 54/7, 57/7
	i. -k 100/10
	i. -te 48/11, 75/8
	i. -de 50/5
	i. -tin 29/10, 48/10, 63/7, 81/1, 93/3, 93/9
	i. -imni 24/2, 59/7.
	i. -iñg (kıl-) 88/9
	i. -i (āşık i.) 32/8
	i. -i 61/6, 71/5, 80/3
	i. -i küçi 61/10
	i. -ini 51/11
	i. -in (şerhi) 44/6
	i. -ine 18/5, 32/3
	i. -idin 67/4
	i. -indin 15/1, 93/8
	i. -ler 34/1, 101/8
	i. -lerni 73/9
	i. -lerde 50/1
işaret	işaret
	i. birle 37/9
işik	kapı
	i. -ni 77/9
	i. -din 65/2
	i. -tin 68/7
işit-	işitmek, duymak
	i. -tiñg 59/2
	i. -ti 18/11, 23/10, 27/7, 37/3, 57/10
	i. ! 57/8, 86/2

- i. -iñg 99/11
i. -se 42/3
i. -ip 27/4, 45/10, 51/9, 54/7, 59/13, 67/5, 82/2
i. -keç 34/10, 40/7, 48/2, 54/3
i. -ken 6/12, 20/4, 23/1, 26/2, 35/12, 49/5
i. -ti irse 23/2, 30/1, 39/1, 56/8, 95/5
i. -megil 53/11
i. -ür bolsen 17/5
i. -ür bolsañgızlar 99/11
- ‘işret içki, içki içmek
i. 26/9
i. kıl- 17/4, 72/8
i. (yiri) 100/7
i. (tile-) 31/2
i. -ni 20/2
i. -ka 19/7, 40/3
- ‘işret-engiz içkili, çok içmiş
i. 36/1
- iştıyāk arzu, istek
i. (kör-) 97/5
i. -ın birle 78/10
i. -ı 5/4
- işve naz, işve
i. -lerni 38/2
- it et
i. -in (toğra-) 23/9
i. -in (yi-) 81/2
i. -idin 80/6
- it köpek
i. 4/5
i. -im sin 30/4
i. -i min 4/4
i. -leriñgiz (hem-demi) 86/12
i. -leri (kadri) 4/5
- it- etmek
i. -er 15/4, 26/7
i. -tim 105/5
i. -tiñg 38/10, 60/5
i. -ti 1/8, 5/8, 10/5, 12/1, 12/7, 20/2, 22/7, 26/8
37/3, 54/10, 56/12, 57/4, 61/1, 64/10, 78/7, 80/8,
80/9, 81/1, 81/9, 82/12, 83/3, 83/11, 88/1, 89/12

- i. -tiler 2/4, 50/12
- i. -miş 74/3
- i. -key 31/1, 85/7
- i. -kin 32/12
- i. -sün 37/8
- i. -eli 99/10
- i. -sen 21/10, 22/6, 41/9, 104/8
- i. -se 2/2, 7/3
- i. -mek kirek 29/4
- i. -ip 2/11, 11/6, 14/4, 27/1, 31/5, 85/5, 43/3
44/9, 51/3, 62/2, 65/5, 67/6, 70/7, 73/3, 74/2,
79/1, 79/12, 80/11, 97/8, 103/6
- i. -keç 76/6, 91/12
- i. -ken 67/6
- i. -ken bilen 93/4
- i. -er irdi 26/13
- i. -miş irdi 71/11
- i. -medim 49/7
- i. -medi 20/1
- i. -megeyler 105/4
- i. -me 37/6, 38/3
- i. -megin 19/2
- i. -meñgiz 59/8
- i. -mek 91/8

i ^ç tikād	inanç, akide, doktrin
	i. -iñg 22/4
i ^ç timādī	emniyet, güven
	i. kıl-52/11
itmek	ekmek
	i. -i (arpa itmegi) 68/9
i ^ç ittifāk	birlik
	i. (üstü) 100/1
ittür-	ettirmek
	i. -ür 49/7
itür-	yitirmek, kaybetmek
	i. -isen 13/4
iv	ev
	i. 67/11, 87/3
	i. il 77/6
	i. -in barkın (barı) 81/1

- i. -ge 68/8
 i. -imge 83/11
 i. -ine 44/3, 67/10, 80/4, 83/2
 i. -inde 75/12
 i. -ler 51/7
- iv- acele etmek
 i. -er irdi 65/11
- ivir- çevirmek
 i. -üp 91/9
- ivrül- dönmek, çevrilmek
 i. -di 83/5
- ivür- bkz. -ivir
 i. -señg 60/3
 i. -geç 66/4
 i. -medi 32/4
- iye sahip, malik
 i. -si 41/3
- iyele- sahiplenmek
 i. -di 81/1
- iz iz
 i. -i (ayağı i-) 3/10
 i. -i (yok) 75/13
 i. -i men 59/11
 i. -i tozu (firakı) 61/9
 i. -ini 64/6
 i. -ine 27/11
- i'zāz hürmet etmek
 i. birle 53/2
 i. u ikram (kıl-) 87/5
 i. (haddidin aşur-) 48/5
- 'izāz bkz. i zaz
 'i. birle 2/12
 'i. (hakki) 4/6
- izde- izlemek
 i. -di 64/6
- izhār göstermek, meydana çıkarmak
 i. ayt- 17/8
 i. it- 7/3
 i. kıl- 1/7, 44/4, 88/8

‘izz hürmet saygı
‘i. ü nāz birle 53/2
‘izzet hürmet, saygı; ikram; kıymet
‘i. içre 46/1
‘i. üçün 2/11, 76/3
‘i. muķīmi 2/7
‘i. -ündin 68/4
‘i. -ler it- 10/5

K

kabā	cübbe, kaftan k. 69/2
Kâbe kavseyn	iki yay arasındaki mesafe k. (kaşı k.) 3/9
Kâ'be	Kabe, müslümânların kiblesi k.-ğa 94/9
ķabīle	Kabile, boy k. 94/4
ķabūl	kabul k.ķıl- 46/13 k. it- 83/3
kaç-	kaçmak k. -arlar 29/13 k. -tı 69/15 k. -tılar 95/2 k. -sa 69/7 k. -sak 33/2 k, -ıp 69/3, 66/8, 67/8, 68/4, 68/5, k, -kan 95/4
kaçan	ne zaman, ne vakit k. 17/3, 26/3, 34/6, 39/11, 41/1, 48/7, 77/1, 84/4, 100/5, 103/9
ķadak	çivi k.-lar 71/2
kadīm	eski k.-niñ 13/11
kadd	boy bos, endam k. -ine 15/7 k. -i 82/9 k. -inde 84/9
kadeh	kadeh, bardak k. 20/8 k. (çivür-) 6/6 k. /toldur-) 9/2

	k. -ni 13/2
kadeh-gerdān	kadeh çäviren
	k. bal- 31/3, 35/5, 101/12
kadeh-nüş	içki içen
	k. 2/1, 36/10, 77/1
ka ^h dem	ayak
	k. 3/11, 35/4
	k. (bas-) 32/7, 57/10
	k. (koy-) 32/7
	k. (koy-) 19/1
ka ^h der	kader
	k. kıl- 102/2
ka ^h dr	kadır, kıymet
	k. -in (sıdur-) 4/5
Kaf	Kaf dağı
	k. (tağı) 70/12
	k. (ta Kaf) 89/11, 95/8, 104/4
kafes	kafes
	k. (bol-) 6/3
ka ^h fir	kafir
	k. (bī-rahm k.) 64/13
küffār	kafirler
	k. 66/7
kağız	kağıt
	k. -ga 66/10
ka ^h hr	kahır, zorlama
	k. -ı 7/4
ka ^h şa-	kurumak
	k. -sa 78/3
kal-	kalmak, durmak
	k. -dı 23/4, 30/7, 49/2, 50/9, 63/7, 75/9, 80/5, 90/10, 93/3, 93/7
	k. -lar 93/9
	k. -lar 93/9
	k. -ğay 7/4

- k. -sa 4/11
k. -ıp 33/9, 43/7, 44/8, 47/8, 61/6
k. -iban 29/1
k. -ğan 24/2, 48/12, 51/4
k. -ğanlarına 32/9
k. -mas 41/2
k. -madı 25/9, 27/12, 28/9, 67/4, 72/10, 85/3
k. -mağay 40/5
k. -mağıl 19/2
k. -may 82/3
k. -maydur 21/6
- kalender-vār dervişçesine, dünyadan el etek çekmişçesine
k. 33/4
- kalkan kalkan
k, 92/9
k. -nı 92/7, 92/8
- kām neşe, eğlence, zevk
k. -na 28/4
- kamçı kamçı
k. (ur-) 91/11
k. (uçı-) 8/6
k. -ladı (atın k.) 93/3
k. -lap 74/9, 92/1
- kamuğ bütün, hep
k. 7/6, 9/8, 10/10, 52/3, 66/4, 101/8
- kamuk bkz. kamuğ
k. -ning 52/12
- kan kan
k. birle 44/12, 45/3
k. (iç-) 26/11, 64/2
k. (it-) 79/12
k. (kıl-) 64/5
k. (yığla-) 27/12, 73/8
k. (yut-) 5/5
k. (saç-) 23/3, 45/2
k. yaş (saç-) 55/3
k. -ğa 27/10

	k. -ğa 27/10
	k. -dın 61/8
	k. -n 70/2
	k. -ımğa 59/8
	k. -inğni 92/3
	k. -ı 42/9
	k. -lar 43/4
kān	maden
	k. -ı 29/11
kan-	kanmak, suya kanmak
	k. -mas 38/6
	k. -mağuçı 64/2
kand	şeker
	k. (bağla-) 65/8
kanda	nerede
	k. -da 29/8, 30/3
	k. -dın 13/4, 16/2
kandur-	kandırmak, aldatmak
	k.-dunğ 45/3
	k. -dı 28/1
kanı	hani, hangi, haydi
	k. 33/11, 34/4
kapu	kapı
	k. -ğın 66/1
kar	kar
	k. (yağ-) 62/2
	k. -da 75/13
kār	iş
	k. (ber-ānır-ı k.) 35/12
	k. (ānır-ı k) 86/4, 103/7
	dip, derinlik
	k. (içre) 79/10
	k. -ına 69/11
kara	kara, siyah
	k. 33/5, 45/3, 61/1, 74/10, 90/9
	k. -da 75/13
karak	göz bebeği, göz
	k. -tın 23/3

karaᅇgu	karanlık k. 13/5, 67/11 k. -lukını 61/2
karar	karar, dayanıklılık k. -ı 14/7
karavul	gözcü, nöbetçi k. 90/7 k. -ğa 89/6 k. -lar 95/4 k. -lap 64/4
kardaş	kardeş k. -ına 62/3
karı	ihtiyar, yaşlı k. 80/7, 81/3, 81/9 k. -ını 81/1
karık-	yaşlanmak k. -tı 27/4
karma-	kavramak k. -madı 27/8
kārvān	kervan k. 15/9
kārvānī	(bir) kervān k. (kil-) 41/2 k. -ler 15/10
kasd	kasd (etmek) k. birle 51/2 k. it- 70/7
kaş	kaş k. -ı 3/9, 12/10 k. -na 49/4
kat-	katmak, üstüne koymak k. -ğay 50/8
kat	yan, nezd, kat k. -ında 60/6 k. -ına 63/3, 75/5 k. -ında 3/11, 25/1, 25/4, 30/11, 35/5 35/7, 52/6, 57/11, 66/1, 68/11, 77/4, 84/5

	k. -ında (yörü-) 54/10
	k. -ında (yiber-) 65/5, 66/11
	k. -ınd n 47/4, 69/8
katıg	çok, pek çok
	k. 30/7, 68/2, 70/9, 74/1, 78/5
	k. (sözler işit-) 23/10
	k. (söz sözle-) 25/1
	k. (açıklan-) 41/5
	k. (yığla-) 44/7
kavur-	kavurmak, pişirmek
	k. -dı 80/6
ıavı	söz
	k. (-ı na-rast) 37/11
kavla-	kovalamak
	k. -makta 10/12
kavuş-	kavuşmak
	k. -tı 34/11
	k. -kay 50/12
	k. -up 85/5
	k. -tur- 96/10
	k. -turup 98/2
k'ay	ki ey
	k. 59/5
kaya	kaya, taş
	k. 63/8, 71/1
kayçı	makas
	k. bile 23/9
kayda	nerede
	k. 32/13
	k. -ir- 33/11
	k. (yiber-) 33/11
	k. -in 22/2
ıaygu	kaygı, tasa
	k. -dın 35/11, 59/13
	k. -sı 70/3
kaygur-	kaygılanmak, tasalanmak
	k. -ğanı 73/başlık

kayna-	kaynamak, ısınmak k. -r 13/2, 70/2 k. -gan 85/2
kayrevān	bir yer adı k. -dın 103/3
kayruvān	bkz. kayrevān k. -ğa 8/2 k. -dın 8/2
kayser	hükümdar k. 103/5
kaysı	hangi k. 72/11
każā	kader k. 102/2 k. -dın 71/7, 74/8, 96/3,
kazan	kazan k. (kaynark.) 13/2 k. (kaynağan k.) 85/2
kazdur-	kazdırmak k. -dur- 74/6
kebürge	büyük davul k. (çal-) 88/4 k. (hurūş itt k.) 89/12
keklik	keklik k. 94/8
kelīm	konuşan, Hz. Musa'nın sıfatı k. -at- 2/10
kem	alçak, hakir k. -i 86/12
kemāl	olgunlak k. (içre) 50/1 k. -ı 75/8 k. -ın 50/1 k. -ındın 18/2
kemālāt	bkz. kemal k. 8/7
kemān	yay, kavis k. -ın 74/12

kemer	kemer
	k. -ni 95/5
kemer-bend	el bağlamak
	k. 46/13
	k. -ler 88/5
kemter	hakir, değersiz
	k. 86/6
	k. -in 48/4, 52/8
kenar	kenar, yan
	k. -e (tüştü bir k.) 71/3
	k. -ı (deryâ k.) 78/12
ker	sağır
	k. kıl- 90/2
kerâmât	keremler
	k. (başla-) 69/1
kerem	kerem
	k. birle 67/6, 96/8
	k. içre 50/3
	k. -dür 86/7
	k. (bol-) 83/8
	k. -din 49/2
	kervan
	k. 73/1
kesb	kazanma, elde etme
	k. (kıl-) 21/1
Keşmîr	şehir adı
	k. 13/8, 21/1
kevn	varlık, dünya
	k. (ü mekan) 3/4
kevser	cennette bir ırmak
	k. 19/9
key-	giymek
	k. -di 27/5, 33/4, 42/11
keybür	bir çeşit ok
	k. -in 27/8
keyfiyyet	keyfiyet, hal, durum
	k. -ini 95/3
keyin	sonra
	k. 90/4, 90/10

keyvān	Zuhal, Şatürn gezegeni k. 5/11 k. (şāh-ı k.) 12/1
kıble	kıble k. -sini 66/4
kıble-gāh	bkz. kıble k. -ı 86/6
kıçkır-	bağırmaq k. -ın 6/6
kıl	kıl k. 81/4
kıl-	kılmak, yapmak, etmek. k. -ur sin 65/4 k. -ur 1/11, 6/3, 17/2, 17/4, 23/8, 25/10, 34/9 38/1, 42/8, 48/9, 52/9, 69/5, 73/7, 77/1, 77/3, 78/1, 86/4, 102/5 k. -dım 22/6, 40/1, 104/3 k. -ding 34/4 k. -dı 1/9, 1/10, 5/10, 5/12, 8/1, 10/6, 10/10, 13/2 14/4, 14/9, 16/9, 16/12, 17/6, 21/5, 22/5, 23/1, 24/6, 24/7, 24/11, 25/4, 25/5, 27/3, 29/4, 29/7, 30/8, 32/3, 32/4, 34/2, 35/8, 39/4, 45/2, 45/11, 45/12, 47/6, 47/7, 47/9, 48/4, 48/10, 49/3, 49/5, 50/10, 51/10, 53/1, 53/2, 53/3, 54/3, 54/3, 54/9, 56/12, 59/12, 59/3, 61/1, 61/2, 91/3, 63/11, 64/10 65/1, 66/4, 68/11, 70/7, 70/8, 71/9, 73/9, 75/6, 75/10, 75/12, 76/7, 76/9, 77/10, 79/7, 80/8, 80/11, 81/10, 82/4, 82/5, 82/8, 82/11, 83/8, 84/4, 84/10, 85/3, 85/4, 87/4, 87/6, 87/7, 87/8, 90/1, 90/10, 91/11, 91/12, 92/1, 92/11, 93/2, 93/6, 100/11, 102/2, 103/1 k. -duk 33/2 k. -dılar 15/11, 44/4, 46/11, 47/3, 50/10, 50/11 67/8, 94/11, 97/10, 98/1, 98/2, 99/3 k. -ğay sin 37/10 k. -ayın 6/12, 7/3, 7/9, 50/8, 57/7, 81/8, 88/3 k. -ğaylar 87/5 k. -ayın 18/9, 40/4 k. ! 4/11, 17/8, 19/4, 37/2, 45/5, 46/3, 49/7, 57/5 57/8, 60/5, 88/9, 81/3, 92/3, 105/6

- k. -ğıl 6/7, 25/2, 38/2, 41/6, 104/12,
 k. -sun 89/2
 k. -sunlar 102/9
 k. -alı 100/1
 k. -sam 6/12, 7/1, 7/2, 40/5
 k. -sañğ 40/5, 46/13, 64/5, 65/4, 88/10, 89/3,
 k. -sa 1/7, 7/4, 7/9, 17/3, 18/2, 33/1, 48/7, 52/10
 52/11, 57/3, 61/9, 74/12, 78/2, 78/6, 100/6
 k. -adur 20/6
 k. -ıp 1/2, 1/4, 2/7, 3/1, 10/5, 10/6, 12/10, 15/10
 15/11, 17/6, 18/6, 18/9, 19/12, 20/3, 25/1, 27/10,
 32/2, 35/2, 43/3, 43/8, 47/2, 47/4, 51/9, 52/7,
 52/8, 56/4, 56/9, 56/10, 57/2, 59/7, 62/5, 63/6
 65/6, 66/1, 69/2, 69/8, 71/7, 72/8, 73/5, 76/10,
 79/2, 79/3, 83/2, 83/4, 88/8, 90/2, 94/7, 95/6,
 96/2, 97/10, 98/1, 98/5, 98/10, 99/1, 101/1, 101/3,
 101/8, 101/11, 104/5
 k. -iban 100/3, 101/12
 k. -ğan 21/1, 37/5, 51/7, 97/1
 k. -ğandın 50/7
 k. -ğanı 88/başlık
 k. -ğanın (ayt-) 26/1
 k. -ur irdi 69/11
 k. -urlar irdi 104/9
 k. -ğay irdi 104/9
 k. -man 21/9
 k. mas 22/5
 k. -mas 22/5, 23/6, 23/7, 23/9,
 k. -madı 62/6, 69/6
 k. mağay 85/7
 k. -ma 30/6, 40/8, 89/2,
 k. -ma sin 23/11
 k. -mağıl 92/4
 k. -masa 103/10
 k. -may 65/3, 70/2
 k. mas irdi 34/7
 k. -a bil- 96/3
 k. -a bilmediler 11/6
 k. -mak 40/9
 k. -durdı 75/11
 k. -ğuçılarga 97/2

ķılıç	ķılıç k. 8/6 k. -ı 8/3
ķılığ	ķiyafet, hal, davranış şekli k. -ın (mi yar kıl-) 48/10 k. -larındın 75/7
ķır	ķır sahra k. -dın 67/11
ķırak	ķenar k. 80/1
ķırık	ķıyı, ķenar k. -ka 71/10
ķısķa	ķısa k. -rak 35/1 ķıssa, hikaye k. -nıñ 84/11 k. -nı 6/2 k. -sun 34/1
ķış	ķış k. 100/7, 100/8
ķışlak	ķışlak, ķışın oturulan yer k. 100/8
ķıy-	ķıymak, kesmek, biçmek k. -a baktı 13/6
ķıyāmet	ķıyamet k. 44/4, 79/1 k. -ning 66/9 k. -tin 70/9
ķıyās	ķıyas, ķıyaslama k. (üstı) 69/1 k. -ından 85/12
ķıymet	ķıymet k. -lığ 72/5
ķız	ķız k. -dın 18/1 k. -ı 18/1, 75/13 k. -ını 56/7 k. -lar 43/2, 50/10
ķızıl	ķızıl k. 27/10, 52/2

ki

ki

k. 1/2, 1/6, 1/10, 4/8, 5/1, 5/3, 5/11, 6/2, 6/3, 6/4, 7/2, 7/3, 7/12, 8/1, 9/16, 9/11, 10/1, 11/4, 12/1, 13/3, 13/7, 16/3, 17/2, 17/10, 18/4, 19/7, 20/2, 20/5, 20/8, 21/11, 22/5, 22/6, 22/3, 23/5, 23/6, 24/7, 24/11, 26/13, 27/1, 27/12, 28/3, 28/7, 29/4, 29/8, 30/1, 30/10, 31/1, 31/4, 32/10, 34/3, 34/7, 34/8, 35/8, 36/1, 36/6, 36/8, 36/9, 37/4, 38/5, 36/1, 36/6, 36/8, 36/9, 37/4, 38/5, 38/10, 39/2, 39/3, 40/3, 40/8, 41/4, 41/7, 42/11, 43/5, 46/10, 47/6, 47/9, 48/4, 49/2, 49/7, 49/9, 50/8, 50/9, 50/10, 50/12, 51/1, 51/6, 52/2, 52/12, 53/6, 54/1, 54/2, 54/4, 56/6, 57/3, 57/4, 57/5, 57/6, 58/4, 62/1, 62/5, 62/11, 64/5, 65/1, 65/6, 65/7, 66/8, 67/7, 68/2, 69/7, 70/10, 71/5, 71/6, 72/6, 72/7, 72/9, 73/10, 71/6, 72/6, 72/7, 72/9, 73/10, 74/8, 74/12, 75/7, 75/12, 76/1, 77/2, 78/7, 80/2, 80/6, 80/8, 80/9, 81/8, 82/12, 83/9, 84/1, 84/4, 85/2, 95/4, 86/2, 86/12, 87/5, 88/3, 88/9, 89/7, 91/3, 91/6, 91/9, 92/8, 92/11, 93/7, 93/9, 94/4, 96/7, 97/4, 97/6, 97/7, 99/5, 99/9, 99/10, 100/2, 102/7, 102/10, 102/11, 104/3, 104/4, 104/8, 104/9, 104/12, 105/1, 105/5

kibi

gibi

k. 23/5

kicim-püş

zırhlı, zırh giyinmiş

k. 31/9

kiç

geç

k. 91/2

k. kalmağın 19/2

kiç-

geçmek, vazgeçmek

k. -er 77/2

k. -tim 36/5

k. -ti 24/10, 73/4

k. -kin 13/1

k. -inğ 99/8

k. -ip 11/3, 36/5, 94/1

k. kendin 9/6

k. -ken 27/2, 44/6, 99/1

k. -mes 52/1

k. -e (bil-) 74/1

- kiçe gece
k. 14/10, 41/7, 42/2, 44/6, 68/2, 77/7
k. (kündüz) 26/5, 61/10, 87/8, 102/11
k. birle 34/2, 72/9
k. (bol-) 10/13, 73/5
k. (vaqtı) 11/3
k. -ge 31/4
k. -si 94/1
- kiçik küçük
k. 10/10, 21/2
k. -din 65/2
- kiçür geçirmek
k. -düm 24/9
k. -di 84/11
k. -diler 84/11
k. -eyin 79/2
k. -gil 85/6, 86/3
k. -üp 11/2
- kil- gelmek
k. -ür men 16/4
k. -ür sin 16/2
k. -ür 15/9, 44/12, 74/5, 78/12
k. -dim 34/5
k. -ding 34/4
k. -di 12/12, 16/11, 41/4, 43/5, 43/12, 47/9, 47/10, 61/11, 75/2, 77/7, 80/7, 83/5, 84/1, 84/4, 87/10, 94/3, 95/1
k. -dük 65/3
k. -diler 68/2, 96/3
k. -gey 79/5
k. ! 6/7, 9/2
k. -sün 41/1
k. -ing 29/10
k. -ingiz 75/4
k. -se 41/2, 45/8, 75/12, 100/2
k. -ip 25/2, 25/4, 29/6, 45/1, 47/11, 49/5, 52/5, 53/4, 57/11, 66/9, 81/5, 83/3, 93/8, 97/1, 97/8, 100/6,
k. -geç 80/4, 82/8
k. -ür (iş) 29/7

k. ürdin 9/6
 k. -geni 49/3
 k. -genidin 87/10
 k. -ürler 96/2
 k. -ip irdi 89/6
 k. -di ise 95/3
 k. -mes 59/9
 k. -mek 40/1
 k. -güçiler 52/2

kiltür

getirmek
 k. -diler 43/2, 82/6
 k. ! 56/1, 92/5
 k. -gil 82/5
 k. -sün 104/6
 k. -üp 26/4, 30/11, 73/2, 82/11
 k. -üptür 47/11
 k. -menkiñg 45/4
 k. -güçidin 66/2

kiltürt-

getirtmek
 k. -üben 47/1

kim

1 ki
 k. 1/11, 2/4, 3/4, 4/5, 4/11, 6/1, 6/11, 6/12,
 7/1, 7/4, 7/7, 7/10, 7/13, 8/4, 8/5, 8/6, 8/9,
 10/4, 13/1, 13/3, 13/3, 13/6, 13/12, 14/13, 15/3,
 17/3, 17/8, 18/1, 18/7, 18/10, 20/7, 21/7, 22/2,
 24/4, 24/6, 24/9, 25/7, 26/3, 26/6, 28/6, 28/8,
 30/4, 31/5, 31/5, 32/5, 32/6, 32/7, 32/12, 33/11,
 34/4, 34/6, 34/11, 35/3, 35/10, 36/7, 36/8, 37/8,
 37/10, 39/4, 40/9, 41/1, 41/4, 41/6, 42/2, 42/7,
 42/9, 44/9, 45/3, 45/8, 45/12, 46/10, 46/11, 47/5,
 48/2, 48/7, 49/1, 50/5, 51/4, 51/5, 52/8, 52/9,
 52/10, 52/13, 53/6, 53/8, 54/2, 56/6, 56/10, 57/11,
 59/2, 59/4, 59/11, 60/1, 60/3, 60/8, 60/9, 61/8,
 61/9, 62/4, 62/11, 63/1, 64/11, 65/4, 65/8, 65/9,
 65/11, 66/3, 67/3, 68/9, 69/12, 70/5, 72/1, 72/10,
 72/11, 73/7, 73/8, 75/8, 77/1, 77/3, 77/5, 77/8,
 78/7, 81/11, 82/4, 83/1, 83/7, 85/8, 85/11, 86/3,
 86/5, 86/11, 86/12, 87/4, 88/10, 89/1, 89/3, 89/5,
 89/6, 89/10, 91/2, 91/5, 91/10, 91/1, 92/5, 95/2,
 96/6, 96/9, 99/3, 99/6, 100/2, 100/5, 101/6, 101/9

- 102/5, 102/9, 102/11, 103/9, 103/11, 103/12, 104/1
 104/8
 2 kim
 k. -sin 24/7, 30/4, 89/9
 k. -dür 22/3, 22/4, 33/1, 39/8, 66/6
 k. -ing 24/8
 k. -i 101/9
 k. -ge 32/13, 44/10
 k. -in 60/2
- kime gemi
 k. -ni 69/12
 k. -ege 69/9
 k. -lerni 71/1
- kinete k. 5/7, 14/2, 15/3, 27/2, 58/1, 63/11, 72/9, 97/5
- kinşeş danışma, meşveret
 k. 100/10
 k. -ti 28/2, 88/2
- kir kir, toz
 k. 47/2
- kir- girmek
 k. -di 38/10, 53/3, 69/9, 92/7
 k. -diler 33/6, 69/10
 k. -geni 90/başlık
 k. -mes 52/13
 k. -meñ 59/8
 k. -mek 42/3
- Kirdgār Tanrı
 k. 1/1
- kirek gerek, gerekli
 k. 28/8, 2964, 81/1, 91/10
- kirek- gerekmek
 k. -tür 32/7
 k. -mes 99/7
 k. -megey 27/1
- kirişme naz, cilve, işve
 k. 58/6, 67/9
- kis- kesmek
 k. -ti 54/9
 k. -gil 53/11
 k. -ip 95/10

kisvet	elbise k. (-i fakr) 33/4
kiş	geç k. bol- 77/7
kişi	kişi k. 27/6, 32/5, 38/11, 62/3, 76/5, 79/6, 80/7, 91/1, 91/2 k. -niñ 26/10, 44/10, 67/4, 82/3 k. -ni 74/11, 82/2 k. -ge 14/6 k. -din 15/1, 46/5, 67/4 k. -ler 13/11
kişver	ülke, memleket k. 9/7 k. -ni 11/6 k. -idür 29/12, 100/7 k. -ini 104/1 k. -inde 45/6
kit-	gitmek k. -er 77/3 k. -tiler 68/5, 69/8 k. -key 27/1, 31/1 k. -se 28/4 k. -ip 67/9 k. -er 43/9 k. -erler 68/4
kitab	kitap k. (-ı gül ü nevrüz) 105/hatime k. (hitāmesi) 103/başlık
kiter	gidermek, uzaklaştırmak k. -gil 4/8 k. -ip 43/6 k. -m 32/11 k. -mey 58/10
kitür-	götürmek k. -düng 22/2 k. -di 68/8 k. -diler 101/2
kivür-	sokma, saplama k. -di 6/6, 61/4, 68/8

	k. -diler 43/6
kiy-	giymek
	k. -ip 33/5, 35/1, 47/2
	k. -gen 103/6
kiyik	geyik
	k. (namla-) 10/2
kiyin	sonra
	k. 27/8
kiz	kez, defa
	k. 17/7, 25/9, 26/8, 28/6, 44/2, 54/8, 55/5, 67/2, 71/3, 71/11, 89/4, 96/6, 92/7
kiz-	gezmek
	k. -ip 95/12, 96/1, 101/11
kizin-	gezinmek
	k. -ip 11/2
kizle-	gizlemek
	k. -y 14/6
kobuzcu	kopuzcu, kopuz çalan
	k. -arğa 9/2
kol	kol
	k. -ıńğa 60/10
	k. -larğa 78/1
kol-	affını dilemek
	k. -dı 12/3, 25/6, 49/2, 81/1
	k. -ganı 87/başlık
kon-	konmak
	k. -dı 83/11
konak	misafir
	k. (bol-) 80/4
konalgá	konaklama yeri
	k. 53/1
kop	çok
	k. 57/8
kop-	kapmak
	k. -tı 16/1, 21/4, 31/7, 48/3, 53/7, 59/4, 60/11, 72/9, 77/7, 79/9
	k. -sa 100/9
	k. -up 22/1, 44/6, 53/2, 53/3, 55/4, 56/3, 61/8, 70/9, 77/8, 80/9, 86/5, 99/3, 101/8

kopar-	koparmak k. -dı 90/8
kork-	korkmak k. -up 68/4 k. -uben 88/1
koruglug	koruluk k. 78/11
kos	çift k. (tut-) 9/2
koy-	koymak k. -ar 20/10, 70/5, 77/12 k. -dum 45/7 k. -dı 1/2, 7/12, 27/11, 61/6, 84/1, 90/8, 100/11, 103/2 k. -dılar 100/12, 101/1 k. -miş 64/5 k. -unğ 91/8 k. ! 27/11, 37/6 k. -ğil 19/1 k. -fun 24/3 k. -sam 32/7, 50/4 k. -sun 104/3 k. -a (bir-) 89/4 k. -up 29/5, 35/4, 62/10, 90/8, 95/4, 99/4 k. -uptur 59/7, 60/10. k. -dışa 68/10. k. -ma 60/4
koyın	koyun k. -ı 103/5 k. (tik) 91/12
koyuş-	koyuşmak, koymak k. -up 63/9
köç	göç k. bile 29/8
köç-	göçmek k. -erler 29/3 k. -ti 94/1 k. -üp 101/1, 101/5
köçür-	göçürmek k. -di 28/11, 61/4

köpüs	gögüs, sine k. -in (çak kıl-) 43/3, 56/10 k. -ini 78/1 k. -inde 43/1
kök	gök, yeşil k. (yaşlar) 94/5
kök	gökyüzü k. -ke 15/3 k. -din 61/2
kökre-	kükremek k. -di 91/12 k. -p 62/2, 70/10
köngül	gönül k. 9/4 k. (künçi) 1/2 k. (hoşluğu) 5/8 k. (maksüdü) 45/5 k. (razı) 55/3 k. (günçi) 104/9 k. (aldur-) 56/11 k. (tabla-) 80/11 k. (taplağı) 85/10 k. (bağla-) 87/7 k. -ge 13/9 k. -de 5/1, 14/6, 65/6 k. -din 60/11 k. -üm 6/5, 13/5, 16/2, 22/9, 39/7, 40/11 k. -lünğ 38/4 k. -li 9/11, 12/2, 16/1, 20/1, 28/4, 49/10, 61/7, 90/5 k. -lin 1/8, 1/10, 15/2, 28/6, 62/8 k. -line 30/11, 33/4, 60/12 k. -inde 26/11, 30/8, 52/1 k. -ide 26/12 k. -indeki 84/11 k. -lidin 34/12 k. -ler 46/1 k. -lerdin 76/10
könen-	gönenmek, kıvanmak k. -gil 85/5 k. -ip 97/7

köp

çok

k. 10/5, 14/5, 14/7, 14/8, 28/7, 30/6, 30/10,
45/2, 47/1, 47/7, 51/10, 60/11, 73/3, 73/4, 78/8
92/4, 97/5, 97/10

k. -in 10/10

k. -rek 6/3

kör-

görmek

k. -er sin 53/12

k. -er 12/7, 20/6, 21/3, 32/2, 42/7, 56/6

k. -ler 96/6

k. -düm 21/11, 34/6

k. -dünğ 24/2, 49/9

k. -di 11/11, 12/4, 15/3, 22/1, 24/5, 25/11, 27/8,
28/3, 42/10, 44/6, 47/5, 53/7, 69/3, 72/6, 74/4,
80/1, 84/6, 84/7, 84/9, 88/3, 90/3

k. -eyin 24/4, 45/8

k. ! 4/5, 46/2

k. -gil 86/3

k. -sün 48/1

k. -ünğüz 74/7

k. -sem 39/12, 79/1

k. -señğ 36/9, 101/10

k. -se 42/3, 103/9

k. -seler 74/11

k. -üp 15/6, 15/12, 23/4, 25/5, 33/9, 38/4, 39/11
43/2, 44/4, 45/7, 46/5, 48/3, 55/3, 55/5, 64/6, 64/8
65/9, 66/3, 66/5, 72/5, 74/10, 74/12, 76/4, 81/5,
87/11, 89/9, 93/6, 94/10, 96/11, 97/5

k. -üben 8/4

k. -geç 58/1, 64/7, 74/6, 82/9

k. -geli 82/2

k. -erge 70/12

k. -gen 38/10, 76/5, 82/3

k. -geni 12/başlık

k. -meydür 82/1

k. -meding 46/5

k. -mediler 66/9

k. -megil 46/8, 85/6

k. -mesün 42/1

- k. -mese 65/9
k. -mey 47/6, 50/11, 75/9, 78/10
k. -meyin 38/6
k. -mes 37/1
k. -megen 81/3
k. e(bil-) 45/9
k. -üp 98/4
- körgüz- göstermek
k. -ür 9/5
k. -di 51/1
k. -diler 52/6
k. ! 92/6
k. -gin 40/11
k. -se 69/7
k. -gen 2/6
- körün- görünmek
k. -di 54/4, 80/7
k. -medi 43/12
- körüş- görüşmek
k. -ti 58/3, 76/8
k. -tiler 93/11
k. -key 50/13
k. -üp 52/5
k -keç 55/1
- köter- kaldırmak, yükseltmek
k. -di 16/2, 44/2, 84/10
k. -diler 85/1
k. -ip 43/6, 62/8, 65/2, 97/11
- kötür- götürmek
k. -di 102/2
- köy- yanmak
k. -düm 45/7
k. -er 78/2
k. -üp 18/7, 88/7
- köz göz
k. (çakıl-) 21/4
k. birle 49/9
k. (uçı birle) 2/2, 36/7
k. (yaşı) 29/1
k. (yaşı birle) 47/8

- k. (yaşınınğ) 72/3
 k. (aç-) 43/7, 43/12, 57/6, 64/8, 70/8
 k. (kiter-) 58/10
 k. -din 20/10, 42/1
 k. -üm 13/8
 k. -ümge 19/1
 k. -i 3/9, 12/10, 20/9, 44/10, 53/6, 56/3, 64/3, 89/6
 k. -ini 49/9
 k. -in 29/6, 44/5
 k. -ine 12/6, 43/12, 80/7
 k. -indin 58/10, 72/5
 k. -lerünni 53/1
 k. -lerin 47/7
 k. -lerinin 21/4
 k. -lerindin 58/11
 k. bile 47/3
 közgülü ayna
 k. 12/4
 k. -sidin 89/10
 közle - gözlemek, beklemek
 k. ! 81/7
 k. -diler 11/5
 kuç kuş
 k. -tın 85/11
 kuç- kucaklamak
 k. -ar 49/10
 k. -tı 33/10, 34/11, 55/4
 k. -up 16/10, 21/6, 40/7
 k. -ar 12/5
 kuddūsīler kutsal olanlar
 k. birle 2/1
 kūh tepe
 k. (u der içinde) 96/1
 kul kul
 k. 30/4, 33/1, 52/8, 86/12
 k. (ol-) 62/4
 k. -nı 89/2, 96/8
 k. -ğa 30/6, 86/4
 k. -um 30/3

	k. -uñg 36/2, 65/4
	k. -ıdur 59/10
	k. -ını 79/5
	k. -ına 5/12
	k. -larnuñg 86/12
kulak	kulak
	k. (tut-) 19/3
	k. -ına 26/10, 44/10
kulavuz	kılavuz
	k. 35/2, 70/5, 99/4
kumrı	kumru
	k. 11/9, 94/8
kurב	yakınlık
	k. -ining 4/6
kurban	kurban
	k. (kıl-) 74/12
ķurretü l-ċayn	göz nuru
	k. 3/9
kursak	kursak, mide
	k. -ındın 31/11, 98/7
kuru-	kurumak
	k. -p 7/4
	k. -gan 94/5
	k. -mas 58/10
kūs	kös, davul
	k. (kükredi k.) 89/2
kuş	kuş
	k. birle 79/8.
	k. (-sal) 85/11, 87/8
	k. (ķuşla-) 10/2
	k. -larnıñg 19/10
ķuşla-	ķuşlamak, avlanmak
	k. -mak 10/12
kuvvet	kuvvet, güç
	k. -i 46/3
kuzgun	kuzgun
	k. (kara k.) 61/1
küċ	güċ, güċlükle
	k. (iriş-) 61/7
	k. (kötür-) 102/3

	k. bile 92/3
	k. bilen 98/3
	k. birle 45/4, 77/12, 79/8
	k. -i 61/10
	k. -indin 8/6
küçük	küçük
	k. (büzügük.) 38/3
küçlen-	güçlenmek, kuvvetlenmek
	k. -di 87/10
	k. -ip 80/7
küdûret	keder, tasa
	k. (boy-) 25/9
kükre-	kükremek
	k. di 31/6, 89/12
kükreş-	kükreşmek
	k. -ip 74/8
kül-	gülmek
	k. (-e yolga) 29/2
kül	bütün
	k. (akl-ı k.) 7/8
kül	kül, toz
	k. 59/10
	k. -in 15/3
külümse-	gülümsemek
	k. -p 45/11
kün	(el) gün
	k. (el k.) 89/3
	k. -ing 33/11, 90/3
kün	gün, güneş
	k. (hîre bol-) 18/3
	k. (ay) 35/3
	k. (ay k.) 36/7, 86/5
	k. birle 79/10
	k. -sen 49/12
	k. (çerağ) 31/7
	k. (yüzi k.) 72/3
	k. (yüzi) 80/4
	k. -ning 44/3
	k. (kim) 4/11, 86/3, 95/2, 104/8
	k. (bir k.) 15/8, 29/4

k.(bu k.) 20/2, 34/8, 36/13
 k. (bol -) 70/9
 k. (biş altı k.) 73/4
 k. (kıyamet k.) 79/1
 k. (biş k.) 86/2
 k. (tün k.) 100/6
 k. (kiçe k.) 102/11
 k. (niçe k.) 103/10
 k. -de 29/3
 k. -deki 34/4, 37/7
 k. -din 46/8
 k. -dün 49/12
 k. -çe 66/10
 k. -i 100/7
 k. (-i tek) 64/3
 k. -idür 39/2, 40/8
 k. -in 19/6
 k. -inde 21/11
 k. -inçe 26/4, 70/1, 81/2, 95/11, 101/10
 k. -ünçe 26/7
 k. -ler 5/1, 19/2, 94/4, 94/9
 k. -kisi 37/7
 kündüz gündüz
 küşade k. (kiçe k.) 26/5, 61/10, 87/8
 küşade açma, açıkça
 küşade k. (bilgil) 72/12
 küvensün güvensin
 küvensün k. 9/1

lā-havl	1. (ayt-) 14/8, 29/10 1. -dın 69/5, 69/5
lahza	an, dakika 1. 25/10, 46/5, 55/3, 58/5
lāl	dilsiz 1. bol- 82/9 1. ü hāmūs bol- 53/4 1. kal- 43/7, 50/9, 93/3, 93/9
la'li	lal, kırmızı renkte değerli bir taş 1. 98/6 1. -i (lebim l.)-i 13/9
lāle	lale 1. bile 15/6
lāmi ^c	parlak, parlayan, parıldayan 1. bol- 5/7
lā'net	lânet 1. kıl- 54/9
latif	güzel, nazik, mütenasip 1. 100/6
latife	latife, şaka, sürpriz 1. kıl- 50/8
lāyık	layık, yaraşır, münasip 1. 12/11, 12/11, 42/3, 50/2, 50/2, 84/3, 84/3, 87/3, 104/6 1. -dur 82/12
leb	dudak 1. -im (la'li) 13/9 1. -üng (pür-hande Bolsun) 41/10 1. -i (handan) 11/7 1. -in (sor-)i 12/5
lebbeyle	efendim, buyurun 1. ü feryād (ur-) 96/5

lenger	1. çapa, gemi demiri 1. 72/10 2. 1. -ine 68/6
leṭāfet	güzellik, hoşluk, yumuşaklık 1. içre 22/9, 84/2 1. (mülki) 29/12 1. (ordusu) 39/5
leṭāyif	latifeler, nükteler, şakalar, espriler 1. 77/2
levlāk	1. (gülbang-ı l-) ur- 3/5
lezzet	tat, lezzet 1. -ini 70/6
likā	yüz, sima, suret 1. -sı 31/6
li-ma'allāh	1. (rāzı hakkı) 4/6
lūt	Lüt peygamber 1. (şehri) 7/4
luṭf	kerem, ihsan, iyilik, mülayimlik 1. -i bī-had 16/11 1. birle 81/6, 83/6 1. (u bu ni hadsız kerem)-dür 86/7 1. kıl- 81/8 1. it- 7/3 1. -iñgiz 86/8 1. -ıdın 80/8

M

mā	su m.-yi mē'īn 94/6
ma' a'l-kişsa	m. 103/1
ma' mānī	manalar, anlamlar m. içre
ma' ārif	marifetler, bilimler; bilgi, kültür m. birle 7/5
mācerā	macera, serüven m.-dın 99/8, 100/9
māçin	Çin'in güney bölgelerine verilen ad m. (Çin ü M.)(tang su gi) 51/6
mağrūr	gururlu, mütekebbir, kibirli m. 13/6 m.-i devlet 102/5 m. bol- 104/11
mağz	beyin, dimağ; iç, öz m. der-post 8/11
māh	ay: ay yüzlü güzel m. 20/2, 23/5, 40/2, 41/1, 45/9, 60/11 m.-i Ferhār 39/5, 77/11 m.-i Hoten 75/3 m.-i kaşb-pūs 42/12 m. der-mīg 92/7
maḥabbet	sevgi m. 102/5 m. (manzūr-ı m.) 105/5 m. birle 35/4 m.-tür 70/5 m. (derd ü renci) 1/2 m. (usti) 3/5 m.-din 4/1
maḥal	yer m. 55/10 m.-de 19/21

maḥāl	m. (saḫlu-) 35/9 m.-in (tart-) 65/3
mā-ḥazer	m.-ni 68/12
maḥbūb	sevgili m. ir- 39/10 m.-ı (sıvür m.) 9/11
maḥdūm	oğul, evlat; hizmet edene nisbetle efendi, hanım m.-ı āfāk 73/1
maḥfil	oturulacak, görüşülecek yer, toplantı yeri m.-idür 42/2 m.-ine 35/3
maḥmil	deve üzerine konulan iki kişinin binebileceği kabin m. (bağla-) 61/5
maḥrem	(biriyle çok samimi, içli dışlı olan; gizli olan, herkese söylenmeyen m. 5/3 m. (nā-mahrem u m.) 77/8 m. it- 1/8 m. (kaş) 49/4 m.-i (takarrub m.) 2/7 m.-leri birle 42/6
maḥser	kıyamette ölülerin dirilip toplanacakları yer m. (hüni) 64/3
ma'īn	saf, akarsu m. (ma-yi m.) tek 94/6
ma'īšet	geçinme, geçiniş, dirlik, geçinmek için lüzumlu olan şey; yaşama, yaşayış m. kıl- 100/6
makālāt	sözler m. 8/7
maḥbūl	beğenilen, hoş karşılanan, geçer m. 10/3
maḫsūd	kasdolunan, istenilen şey; istek m. 3/8, 4/2 m. (hāşıl kıl-) 46/11

	m.-luġġa 32/12
māl	m.-ını 45/5, 103/11, 104/3 varlık, servet
	m.-ı bi-şumāre 87/2
	m. (turguz-) 51/10
	m. (ata-) 56/7
ma' lūmāt	m.-ını 103/6 bilgi, biliş
	m.-dın 7/10
mamuk	pamuk
	m. birle 28/5
ma' mūr	bayındır, şenlikli
	m. 9/8, 78/11
	m. kıl- 8/1
mañga	bkz. men
ma' nī	mana; iç yüz; akla yakın sebep
	m. 104/7
	m. (burākı) 6/6
	m.-ğa 104/10
	m.-din 2/4, 104/10
	m.-lerġa 1/9
	m.-lık 6/5
	m.-siz 29/10
mañsıb	devlet hizmeti, memuriyet
	m. 2/8
manzar	bakılan, görülen yer; görünüş; çehre, yüz
	m. (baş) 49/4
manzūr	görülen, görülmüş; gözde, beğenilen
	m.-ı maħabbet 105/5
ma' rūf	meşhur, ünlü; herkesçe bilinen
	m. 7/5
māt	yenilme
	m. bol- 43/2
maṭar	yağmur
	m. tik 54/5

mātem	yas m. içre 55/8 m. (tonı) 42/11 m.-de 60/4
maṭlūb	istenen, arzu edilen m. 4/2
māyil	meyilli, eğilimli; hevesli, istekli; eğik, yatık m. 58/7 m. bol- 12/2, 92/8
māzāg	m. 3/9
mecāl	güç, kuvvet, fırsat, imkan m.-im 39/11
meclis	oturulacak, toplanılacak yer; toplantı m. 17/2, 20/8, 83/5 m. için 31/2 m. (nuḳl-i m. ḳıl-) 34/9 m. (tüz-) 76/9 m.-e 83/6 m.-te 77/2, 77/5 m.-tağı 85/1
mecmū	bütün, tüm, hepsi m. 85/8, 96/1 m.-ını 2/7
mecrūh	yaralı m.-lar tik 54/5
medār	yörünge; dönüş m.-ı (dünyāning m.) 1/6
meded	yardım, imdat m. ḳıl- 71/9
medh	övme, övgü m.-i bile 103/B. m.-ini 6/7
medhūş	dehşete düşmüş; ürkmüş, ürkek m. 36/10, 42/12, 53/4 m. bol- 44/1, 85/2

Medīne	Hicaz'da Hz. Muhammed'in türbesinin bulunduğu, İslamın iki kutsal şehrinden biri M. (hıttası) 100/12
mefreş	meşinden veya çadır bezinden yapılmış büyük çuval m.-ini 104/5 m.-imiz 32/11
meğer	meğer, oysa ki, halbuki m. 5/11,9/4,12/8,18/10,29/5,36/9,50/13,51/3, 81/8,84/1,96/3
meh	ay (bkz. mah) m. 79/9
meh-veş	ay gibi; güzel m. (sākī-i m.) 31/3
mekān	yer, mahal m.-iñğ (rehberi) 3/4 m.-ı (ejderhā m.) 37/11
mekr	hiyle, düzen, oyun m. (ü lelbis) 21/2
melāhat	güzellik m. (büstānı) 29/11
melāmet	ayıplama, kınama m. birle 23/8 m. kıl- 14/8 m. başla- 23/5 m.-din 44/8 m.-tin 53/5
melāyik	melekler m.-tin 7/13
melek-siyret	melek tabiatlı m. 96/6
melih	güzel, şirin, sevimli m. içre 3/6
melik-zāde	şehzade m. 11/7,31/2 m.-ga 11/10
mellāh	gemici, denizci m.-larnı 95/7

memālik memleketler, ülkeler
m.-lerğa 38/8

memleket ülke, memleket; krallık
m. 88/11

me'mūr memur, görevli
m. 91/6
m.-i ferman bol- 1/10

men ben
m. 16/4, 16/7, 22/5, 36/9, 36/12, 46/12, 49/7, 50/5,
59/11, 60/3, 60/10, 78/10, 86/12, 99/5, 99/9
m. (min) 13/4, 13/7, 36/1, 36/10, 36/11, 41/7
meniñ 41/6, 60/1, 60/2, 66/6, 78/8, 81/7, 81/11
meniñdur 99/6
miniñ 19/4, 34/3, 45/12, 60/6
miniñ üçün 24/2, 25/2, 46/4
miniñ sin 46/12
meni 23/11, 24/3, 25/2, 38/4, 38/5, 45/3, 59/8, 59/9,
59/10, 60/4, 78/10, 96/10
mini 13/11, 34/4, 37/11, 38/11, 40/2
mini dip 13/1
mañğa 40/10, 59/5, 83/1, 96/10, 99/7, 102/10
mondin 86/2
mindin 19/3, 46/2, 57/8, 59/12, 60/1

men

m.
(āşufte-dil m.) 41/7
(atañğdur m.) 86/2
(āvāredur m.) 36/1
(bī-çāredur m.) 36/1
(Ferhārdın m.) 13/12
(firāsıdur m.) 59/6
(ğam-ğīn m.) 36/4
(hārdın m.) 13/12
(handemi m.) 86/12
(hidmetçiñgız m.) 48/4
(izi m.) 59/11
(kemi m.) 86/12

- (kul m.) 86/12
 (kulıdur m.) 59/10
 (mihir-efrūzning m.) 99/5
 (miskin m.) 36/4
 (Nevrūznuñg m.) 99/5
 (ol m.) 59/11
 (perıdur m.) 13/10
 (şahib-kırān m.) 13/7
 (ser-fitne-i āhir zamān m.) 13/7
 (şehzādesi m.) 72/7
 (tozi m.) 59/11
 (üftādesi m.) 72/7
 (yirdin m.) 16/4
 (yoldaşıdur m.) 59/6
 (ayur m.) 4/3
 (aytay m.) 53/12
 (bilür m.) 16/4,16/5,16/6
 (boluptur m.) 36/13
 (dir m.) 39/2
 (digey m.) 79/1
 (irür m.) 38/9,39/10,62/4
 (irmes m.) 38/5
 (kılmas m.) 22/5
 (kilur m.) 16/4
 (koyuptur m.) 59/7,60/10
 (öltürür m.) 78/9
 (sındurur m.) 78/9
 (sormas m.) 64/5
 (filer m.) 41/9
 (yir m.) 46/12
 m.(min)
 (geda m.) 36/3
 (iti m.) 4/4
 (mübtelā m.) 36/3
 (özgeçe m.) 41/7
 (siniñg m.) 46/12
 (tapuqçı m.) 46/13
 (ümmeti m.) 4/4

	(aytur m.) 45/9
	(firrür m.) 38/9
	(tapadur m.) 40/10
	(tiler m.) 50/5
	(yahsılar m.) 50/5
men ^c	yasak, yasaklama m. it- 59/8
menzil	bir günlük yol, mesafe m. 29/1,61/5 m.-ge 4/5 m.-deki 70/4 m.-idür 42/2 m.-ine 35/3
merâtib	rütbeler, dereceler m. (bir-) 2/8
mercân	mercan m. 98/7
merd	adam, insan; yiğit m.-i meydân (tile-) 91/1
merdâne	mertçe, erkekçe m. 95/12 m.-liğ 75/1
merhem	merhem; derde derman olacak bir sebep m. (bir-) 24/1 m. (kor-) 46/5 m. (toret-) 1/3 m.-din 102/6 m.-i sin 46/1
merih	Mars (bkz. Merrih) m. (güşı) 90/2
merih-kirdâr	m. 64/1
Merrih	bkz. merih m. 92/11
Meryem	Hz. Meryem m. (dem-i İsi-i m.) 10/1 m. (İsi-i m.) 22/10

Mesih	Hz. İsa m. içre 3/6
mesihā	m.tik 16/8 m. yağlıg 9/5 m. (mefresi) 104/5
mesken	mesken, konut m. içre 41/9 m.-din 53/3
meskūn	içinde insan oturan, insan bulunan yer m. (rub ^c -ı m.) 102/3
mesned	isnad edilen, dayanılan şey; rütbe, makam m. üzre 32/10 m. kıl- 104/5 m. (usti) 36/10 m.-ing 58/12 m.-ine 16/11,61/11
mest	sarhoş, kendinden geçmiş m. (bülbül-i m.) 16/5,19/7 m. (bülbül-i sūride-i m.) 35/8,42/7 m. bol- 8/5
mestāne	sarhoşça, sarhoşçasına m. 98/9
meşakkat	zahmet, sıkıntı m. birle 85/8
meşgūl	bir işle uğraşan; meşgul m. bol- 10/13,86/1,97/3 m. ir- 19/7 m. it- 37/6
meşhūr	şöhretli, ünlü, meşhur m. 9/8,78/11,88/6 m. bol-8/1,38/8
mevc	dalga m. 71/10 m.-i hūn-h'ār 71/4 m. ur- 69/11 m. (üstü) 79/10

mevcūd	var olan, bulunan, hazır olan m. (ḥubb-i m.) 4/2 m. bol-3/8,94/4
mevkūf	durdurulmuş, alıkonulmuş m. it- 20/2
mevlūd	yeni doğmuş (çocuk) m. (çıkur-)1/6
mevsim	zaman, sezon, mevsim m. 19/11 m.-i (hac m.) 94/9 m.-inde 100/4
mavsūf	vasfedilmiş, nitelenmiş, sıfatlanmış m. 7/5
mevzūn	ölçülü; yakışıklı, güzel, uygun m. u mekbūl 10/13
mey	şarap, içki m. (iç-) 31/4
meydān	meydan, alan m. 3/11 m.-dur 92/6 m. (içi) 91/1 m. (üstü) 91/2 m. (merd-i m.)(tile-) 91/1 m.-ğa 90/B.1
meyl	sevme, tutulma; gönül akışı m. it- 2/2
mişbāh	kandil, çıra, meşale m.-ı için 4/7
mıṣr	Mısır ülkesi M. (tahtı) 70/4
miftāh	anahtar m. kıl- 1/9 m.-ı için 4/7
mihmān	misafir m. için 68/8

miḥnet	zahmet, eziyet; gam, keder m. 46/10, 47/10, 70/5, 94/2, 101/8, 102/11 m. (kūni) 21/11 m. (yarat-) 1/3 m. (kor-) 103/9 m.-din 46/9, 55/6, 55/9 m.-ler bile 46/7
mihr	1. Güneş m.-i 'ālem-efrūz 32/1 m.-i envār 61/2 2. mihir; evlenirken erkek tarafından kadına verilen nikah bedeli m.-ini 50/10
mihrbān	şefkatli, merhametli, güler yüzlü m.-im 21/7, 78/8 m.-rak 21/8
mihr-efrūz	m.-niñ 99/5
mihribān	bkz. mihrbān m.-ni 98/2 m.-lar 59/12
mihrübān	bkz. mihrbān m.-im 46/3
miḡdār	miktar, parça, kısım, bölük m. 47/6
millet	millet m. 7/11
min	bkz. men
min-	binmek, çıkmak m.-erler 63/3
miñg	bin (sayı sıfatı) m. 2/12, 5/1, 7/1, 12/5, 12/10, 16/5, 18/9, 32/5, 46/5, 50/3, 50/4, 66/3, 70/7, 71/5, 74/1, 76/4, 88/2, 91/7, 98/10 m.-de (bir) 50/6 m.-din 17/1

miñgiz	beniz, çehre, yüz m.-liğ 36/7
minnet	minnet m. 59/8
miñgzet-	benzetmek, teşbih etmek m.-ür 15/7
mi ^c rāc	miraç, Hz.Muhammed'in göklere çıkarak Allah'ın zatıyla görüşmesi hadisesi m. (bir-) 4/1 m.-imnı 99/9
mişbāh	bkz. mısbah m. kıl- 1/9
miskīn	aciz, zavallı, biçare m. 55/7,95/9 m. (bülbül-i m.) 54/7 m. (Nevrüz-i m.) 56/5 m. (Gül-i m.) 62/6 m. men 36/4 m.-i şam-h ^v ār (işit-) 35/12
mişl	benzer, eş m.-ini 82/1
mi ^c yār	ölçü m. kıl-98/10
mizāc	sıhhat, sağlık m.-ı (za ^c f it-) 79/11 m.-in (kor-) 28/3
moğol	moğol m. (sopı) 105/3
mösük	kedi m. tik 74/5
mu ^c āşir	muasır, çağdaş m. 5/4
mu ^c aţtar	kokulu m. 85/9 m. kıl- 94/7,98/1

mu'ayyen	muayyen, belli m. ir- 8/10 m. kıl- 23/1
mūcī	ağritan, acıtan m.-ler (turguz-) 90/9
muğannī	muganni, şarkıcı m. 11/9, 83/7 m.-ler 76/11
muḥālif	muhalefet eden, aykırılık gösteren; zıt, ters m. 37/11, 70/9 m.-ler 100/9
muḥalled	ebedi, daimi m. bol- 8/13
Muhammed	Hz. Muhammed M. 3/2
muḥibb	seven, sevgi besleyen, dost m. ü aşıkındur 34/8 m.-ler 105/2
muḥkem	sağlam, kuvvetli, berk m. 64/7, 74/7
muhtāc	muhtaç, fakir, ihtiyaç sahibi m. 104/11 m. ir-81/3
muhtaşar	kısa, kısaltılmış, kısılmış, sınırlı, özet m.-dın 105/1
muhtelif	değişir, değişken m. 38/9
muḳābil	karşı karşıya, karşılık, karşılıklı m. tur- 90/9 m. tüş- 58/4
muḳārin	yakın, komsu m. bol- 52/10 m. kıl- 98/2
muḳīm	ikamet eden, oturan m. ir- 5/6 m.-i (izzet m.) 2/7

muna	işte, şimdi m. 89/3
munagurğa	m.-p 81/6
munakkas	eksiltilmiş, eksik m. kıl- 21/5
munça	bkz. bu
munda	bkz. bu
mundak	bkz. bu
mundın	bkz. bu
muñg	sıkıntı m.-1 (yok) 9/9
munı	bkz. bu
munıñg	bkz. bu
muntazır	gözleyen, bekleyen m. 65/7 m. ir- 49/4
munuñg	bkz. bu
mūr	karınca m. 8/3
murād	istek, arzu m. 40/6 m.-ım (şen ^c i) 5/9 m.-iñg 22/4 m.-iñg tik 59/1 m.-iñg (bir-) 19/2, 46/9, 58/12 m. u bahtı (firūz bol-) 102/4 m.-1 59/4 m.-ını 103/10 m.-ın (bir-) 9/10 m.-ın (tap-) 94/10, 97/6, 103/7 m.-ıdın 103/12
muraşsa ^c	kıymetli taşlarla bezenmiş m. 77/6, 97/12 m. kıl- 51/7

murğ	kuş m.-1 nīm-bismil 73/6 m.-1 suhan-sāz 37/10 m.-1 şubh 61/1
muşāhib	sohbet arkadaşı, sohbetdaş, nedim m. 5/4, 58/8 m. bol- 83/1 m.-ler (barı) 10/13
muşībet	bela, musibet m. 5/6
mūsikār	bir çeşit nefesli çalgı 76/10
Muṣtafā	Hız. Muhammed M.-yı müctebā 3/12 M.-nınğ 100/13
mūṭīf	itaat eden, itaatkar m. it- 81/1
muṭlak	salt; kayıtsız, şartsız m. 61/7, 62/8 m. (cān-ı m.) 3/3 m. (cānān-ı m.) 3/3
muṭrib	çalgı çalan, çalgıcı; şarkıcı m. 83/7 m. bol- 31/3
muvāfık	uygun, yakışan, münasib m. 58/8 m. bol- 41/4, 93/12, 97/6 m. kiltür- 104/6 m. tap- 60/12
mübārek	bereketli, feyizli; uğurlu, hayırlı m. bol- 104/7 m. kıl- 105/6
mübārek-fāl	falı uğurlu m. birle 35/9 m. ir- 38/9
mübāriz	döğüşçü, savaşçı m. (yibez-) 93/2

mübtelā	düşkün, tutkun m. men 36/3 m.-nı 55/7 m.-larını 32/6
mücessem	cisimlenmiş olan; üç boyutlu cisim m. (rūh-ı m.) 22/10
müctebā	seçilmiş, seçkin m.-nı (Muştafā-yı m.) 3/12
müdārā	yüze gülme, dost gibi görünme m. kıl- 41/6
müddet	zaman, vakit: süre m. 66/1 m. (içi) 10/9
mü'ebbed	ebedi m. 8/13
mü'ezzin	müezzin m. 68/3
mühendis	mühendis m.-ler 77/4
mühevvis	heves ettiren m. bol- 34/9
müheyyə	amade, hazır m. kıl- 75/10
mühlet	süre, zaman m. 55/11
mühmel	manasız, boş m. 37/6 m. (di-) 92/6
müjde	müjde m. (bir-) 102/10 m.-ni 57/10
mükemmel	mükemmel, tam m. 31/9, 50/1, 74/2,
mükerrez	tekrar tekrar, defalarca m. 37/10 49/8, 104/10
mülāyim	uygun, yumuşak huylu m. 35/7

mülāzim	bir yere veya kimseye sarılıp ayrılmayan m. bol- 25/3
mülk	bir devletin ülkesi m. 7/11 m.-i Ferhār 100/4, 101/6 m.-i (ma ^c mūr) 9/8 m.-i29/11,29/12,100/5 m.-ine 19/6,28/7,61/6,75/2,87/10,99/4
mülūkāne	hükümdar gibi, hükümdara yakışacak şekilde m. 73/2
münāfık	münāfık, iki yüzlü, fitneci m. 58/8
münāsib	yakışır, yarasık; uygun m. 2/8,83/1
müneccim	yıldız falına bakan kimse; astrolog m. 89/3
mün ^c im	inam eden, yedirip içiren m.-ni 81/7
mürebbi	terbiye edici m.-dür 102/5
müretteb	dizilmiş, yerli yerine konulmuş m. kıl- 82/11
mürğ	kuş (bkz. murg) m.-i suhan-saz 9/5
mürşid	irşad eden, doğru yolu gösteren; şeyh m.-i (bar) 37/5
müsāfir	misafir, yolcu m.-le 78/12
müsellem	teslim edilmiş, verilmiş m. 3/2,7/8,61/6
müselmān	müslüman m. kıl- 69/6
müselmel	zincirleme m. 11/7
müstehāk	hak etmiş, hak kazanmış, layık m.-larnı 10/6 m.-larga 101/3

müstemi ^c	dinleyen, dinleyici m. 7/2
müşevveş	belirsiz, karışık, düzensiz, karmakarışık m. 5/2,41/8,56/3
müşfik	şefkatli, sevecen m. 102/5,102/8 m. iseng 40/11
müşğīn	miskli, misk kokulu m. 52/361/3,61/5,97/1 m. (ğiyşū-yi m.) 72/4 m. (Gül-i m.) 20/9,26/7,49/6,74/6,77/9 m. (Gül-i m.-i Ferhar) 69/10 m. (Gül-i m.-i gam-nak) 73/5 m. (Gül-i Nevrūz-ı mü) 101/5 m. (şah-ı m.) 51/9,53/1,56/7,95/9,99/8 m. (şeh-i m.) 17/10 m.-i Ferhār 95/3 m. birle 100/12
müsk	misk m.-i tatar 10/2
müşkil	müşkül, zor m. 34/1 m. ir- 73/10 m.-imni 79/6 m.-lerğa 1/9
müşteri ^ī	jüpiter M.-ge 52/10
müşteri-fāl	m. 36/7
müzeyyen	süslenmiş, süslü m. 7/11 m. ir-8/10

N

nāb	saf, hâlis, berrak n.(bāde-i n.) 12/2
nā-çār	çaresiz n. 26/7, 62/10 n. bol- 69/9
nāgāh	ansızın, birden n. 11/11, 12/7, 13/3, 21/3, 26/3, 26/13, 34/10 40/2, 42/10, 47/9, 51/1, 53/8, 57/6, 65/11, 80/1 83/3, 87/10, 95/10
nāgah	bkz. nāgāh n. 5/7, 5/9, 15/3, 20/2, 24/11, 35/8, 41/2, 43/5 57/4, 64/6, 74/8, 78/8, 79/9, 88/7, 90/3, 94/9
nāgehān	bkz. nāgāh n. 27/7, 63/1, 65/7, 76/1
nağme	nağme, ezgi n. -niñ 42/8 n. -din 9/4
nā-hōş	çirkin, beğenilmeyen n. 5/2, 41/8, 79/11, 81/5
naḥs	uğursuz n. -rak 64/1
nā-kām	istediğini bulamamış, elde edememiş n. 26/7, 62/10, 69/9, 89/5
naķş	resim, desen n. it- 105/5 n. bağla- 17/6, 83/7, 104/8 n. -iñ (saz kıl-) 38/2
naķş-perdāz	naķış yapan, ressam n. bol- 17/2
nakkāre	dümbelek n. 90/1 n. (ayır-) 87/2
nālān	ağlayan, ağlayarak n. 20/3

hāle	inleme, inilti n. birle 42/10 n. -i zār(kıl-) 20/6 n. -i zar(köter-) 85/1 n. -din 20/5, 22/4 n. -sin (aşur-) 44/5 n. -sindin 36/6 n. -ler 20/5
nāliš	inleme, inleyiş n. bile 43/8 n. birle 96/6
nām	isim, nam, şöhret n. 62/7 n. kıl- 3/1
nā-mahrem	yabancı, yad n. 77/8
nā-matlıb	istenmeyen, arzulanmayan n. ir- 39/10
namla	n. -mak 10/2
nā-mülāyim	sert, çetin n. 5/2
nā-rāşt	yalan, gerçek dışı; eğri n. 37/11
nasīhat	öğüt n. kıl- 85/4 n. (işit-) 57/8, 86/2
nasīhat-gūy	öğüt veren n. 68/6
nāz	naz, cilve n. (nāzenīn-i n. -ı pür-derd) 46/8 n. birle 12/5, 36/11, 53/2 n. kıl- 24/6, 40/8, 98/10 n.(uykusı) 20/6 n. -ın (müheyya kıl-) 75/10 n. -lar birle 58/2
nazar	nazar, bakış n. it- 85/7 n. kıl- 5/12 n. -nı 39/3

nāzenīn	narin, nazlı, şımarık n. 85/10 n. -i nāz-ı pür-derd 46/8 n. -dür 12/9 n. -lerniñg 5/4
nāzik	ince, narin n. turur 55/11 n. -ler 76/11 n. -ler (yiri) 29/12 n. -lügi 12/8
ne	ne n. 17/2, 62/1
nebeviyye	peygamberlikle ilgili n. (hicriyye-i n.) 105/tarih
nebī	peygamber n. -din (künt-i n.) 3/7
necāt	kurtuluş n. için 2/9 n. (ashabı) 80/9
Necdī	eserdeki kahramanlardan biri N. (lengeri) 68/6
nedīm	arakadaş, dost n. -i hoş (kıl-) 16/12 n, ü hemdemi 26/5 n. -ler 83/6 n. -liğ içre 16/6
nefes	soluk n. 10/11 n. -i (boş bol-) 44/1
nefir	boynuzdan yapılmış boru n. 90/1
nefs	can, nefis n. -i deni 2/3
neft	neft, petrol n. tik 70/10
nejād	soy, sop n. -ı (hanlar n.) 84/7

nemek	tuz
	n. ur- 24/1
neḡ	şöhret, ün
	n. -in (tüzge yıl-) 62/7
nergis	nergis, göz
	n. -leri (yaş baç-) 98/12
nesl	soy, nesil, kuşak
	n. -i (fağfūr n.) 75/7
neşv	yeşerme, büyüme, yetiştirme
	n. ü nümā (tap-) 10/9
nevā	nağme, ezgi
	n. (tüz-) 6/6, 11/9
	n. (tap-) 9/4
	n. -da 16/7, 35/6
	n. -sı 20/7
	n. -sı birle 37/9
	n. -sı (siv-) 18/4
	n. -sın(tile-) 19/2
	n. -lar birle 17/4
	n. -lar (tüzet-) 76/2
	n. -sız 5/12
nevā-sāz	çalgıcı, okuyucu
	n. 38/1, 76/11
nevāyī	bkz. nevā
	n. başla- 9/3, 20/3
nev-bahārī	ilkbaharla ilgili
	n. (ebr-i n.) 45/2
nevḥā	ağıt
	n. kıl- 43/3
	n. -nı 14/4
nevrüz	1. yeni gün; ilkbaharın başlangıcı
	n. (rüz-ı n.) 10/3
	n. birle 20/7
	n. içre 10/7
	n. (āhengi) 20/4
	2. eserin baş erkek kahramanı
	N. 10/7, 12/başlık, 13/2, 14/2, 15/12, 17/2, 18/11
	22/3, 22/11, 25/11, 26/8, 27/1, 27/3, 27/7, 30/1

- 32/1, 33/3, 33/7, 35/2, 38/1, 40/9, 43/7, 48/3
 48/7, 56/8, 57/10, 59/5, 63/4, 65/1, 65/7, 69/4
 69/10, 71/8, 78/7, 80/10, 80/11, 81/5, 86/5,
 87/başlık, 87/6, 88/4, 89/1, 90/b.2, 93/3, 94/10,
 96/4, 96/11, 97/1, 100/12, 10/1, 102/4, 103/11
 N. Nevruz 26/6
 N. -ı bī-dil 34/1, 47/8
 N. -bī-kes 44/5
 N, -ı cihāngīr 88/3, 103/1
 N. -ı efkār 44/7
 N. -ı ferrūh 48/2
 N. -ı miskīn 56/5
 N. -ı müşğīn 56/5
 N. -ı müşğīn 101/5
 N. -ı nevsād 42/8, 64/10, 67/5, 93/6, 95/2
 N. (kitāb-ı gül ü N.) 105/hatime
 N. bin Ferrūh 62/4
 N. bile 29/6
 N. birle 28/11, 50/13, 62/9, 66/8, 88/2
 N. üçün 18/7, 73/başlık, 95/11
 N. (adı) 26/5
 N. (ahdı) 75/9
 N. (ahvāl) 71/8
 N. (āşināsı) 17/1
 N. (atı) 35/5
 N. (hāl) 47/5
 N. (ili) 58/7
 N. (iş) 61/6
 N. (vasfı) 26/4
 N. (yād) 26/5
 N. (gül ü N. izi) 64/6
 N. -nīng 6/1, 95/11, 102/başlık
 N. -nīng men 99/5
 N. -nı 44/2, 58/1, 60/1, 73/7
 N. -ğa 28/7, 88/başlık
 N. -a 58/7
 N. -dın 25/10, 69/2, 88/7, 96/10
 N. -sız 99/9

Nevşād

eserde geçen bir şehir adı

N. 100/3, 101/6

N. (nevrüz-ı N.) 42/8, 64/10, 67/5, 93/6, 95/2

N. (şah-ı N.) 57/11

N. (şeh-i N.) 77/11

N. (taht-ı N.) 39/7

N. (ili) 9/6, 95/4, 101/1

N. (mülki) 29/11

N. (şehri) 22/7

N. (tahtı) 38/11

nezzāre

bakma, seyir

n. kıl- 40/5

ni

ne

n. 3/4, 4/4, 4/5, 5/3, 7/7, 7/10, 8/6, 10/4,

10/11, 12/7, 12/8, 13/3, 13/12, 14/15, 16/4,

20/7, 21/9, 21/10, 21/11, 22/3, 22/4, 24/1, 24/2,

24/4, 25/11, 26/6, 26/9, 26/11, 27/5, 28/6, 28/8,

30/4, 31/5, 32/3, 34/1, 34/2, 34/4, 39/2, 40/3,

40/4, 42/2, 42/3, 43/1, 45/4, 45/6, 45/8, 46/10,

46/12, 47/5, 48/9, 49/1, 51/4, 51/5, 51/6, 52/8,

52/13, 53/12, 54/1, 57/1, 57/6, 58/8, 59/3, 59/12,

60/6, 60/9, 61/8, 61/9, 62/11, 63/5, 64/11, 65/4,

65/10, 65/11, 66/3, 67/3, 68/9, 70/3, 70/4, 70/5,

71/8, 72/1, 72/11, 73/8, 74/4, 75/1, 77/5, 79/1,

83/7, 85/8, 85/11, 86/7, 86/12, 87/4, 89/3, 89/4,

89/5, 93/7, 95/9, 97/4, 99/9, 100/2, 101/6, 102/6,

102/11, 104/10, 104/11

n. -dür 22/4, 36/7, 37/8, 59/4, 66/6, 91/8, 91/10,

n. it- (nit-) 29/9, 32/12, 38/11, 78/10, 86/10

n. -ge 7/8, 24/6

n. -din 75/8

n. -ce 64/4

n. -çe 23/8, 24/4, 24/10, 37/10, 38/6, 38/12,

40/9, 42/6, 44/9, 45/3, 47/6, 49/4, 50/5,

50/6, 50/7, 51/4, 51/8, 54/4, 59/6, 61/5, 66/1,

67/9, 67/10, 88/11, 91/2, 101/3, 103/9, 103/10,

104/9

niçük	n. -çedür 34/9 nasıl n. 3/7, 7/4, 13/5, 21/3, 24/9, 25/7, 25/11, 26/8, 32/12, 33/7, 34/2, 35/3, 40/2, 41/4, 49/3, 59/2, 59/3, 65/8, 75/5, 82/4, 89/5, 91/3, 103/11, 103/12, 104/1 n. -sin 46/6 n. -tür 36/9, 46/7, 55/6, 55/8 n. bol- 25/3, 33/8, 63/2, 78/8, 79/4 n. -tin 58/4
nigārīnā	ey sevgili n. 36/1
nigīn	mühür, yüzük n. 7/11, 48/12 n. ir- 3/2 n. -e 77/6 n. -de 3/2
nigün-sār	baş aşağı n. bol- 92/2
nihāl	fidan, sürgün n. -iñg 42/1 n. -i (erguvan) 72/4
nihān	gizli, saklı n. 18/1
nihānī	bkz. nihān n. 25/3
nikbet	talihsizlik, felaket n. 46/10, 47/10, 94/2
nīm bismil	yarı kesilmiş n. (murg-1 n.) 73/6
nime	şey, (bir) şey n. 55/9 n. -din 9/9, 49/1
ni ^c met	nimek 100/6
nīreng	hile, düzen n. kıl- 18/9
nisār-efşān	saç saçma

	n. it- 73/3
	n. kıl- 15/11
nisbet	ölçü
	n. bile 2/8
nîş	böcek iğnesi
	n. -i hūn-ālūd(kör-7 46/5
	n. bas- 78/1
	n. ur- 24/1
	n. çayka- 98/5
	n.(töret-) 1/3
	n. -i (bar) 71/5
	n. -i 102/6
nişān	iz, belirti, nişan
	n. (tap-) 15/1
	n. -ım 78/8
	n. -ın (tap-) 17/7, 33/8
nişāne	bkz. nişān
	n. (at-) 27/2
niyyet	niyet
	n. -in (kıl-) 94/11
	n. -indin 76/7
	n. -len (it-) 10/5
nöker	kul, köle
	n. 29/3, 33/5, 44/4, 77/6
	n. (ayır-) 87/2
	n. -leri (Nevrūznuṅ n.) 95/11
Nūh	Nuh peygamber
	N. 80/9, 104/5
nuḳl	meze, çerez
	n. -i meclis (kıl-) 34/9
	n. -um 102/10
numūne	örnek
	n. (al-) 66/5
nūr	nur, ışık
	n. -ınuṅ 4/7
nūş	içme
	n.(töret-) 1/3
	n. (kıl-) 13/2

	n. (ornı) 71/5
	n. (nuru) 4/7
nüfūs	ruhlar, canlar
	n. -ın (mişbāh kıl-) 1/9
nühüfte	gizli, saklı
	n. 45/10
nümā	gelişme, büyüme
	n. (neşv ü n.) (tap-) 10/9
nümūdār	örnek
	n. bol- 10/2, 19/8
	n. ir- 100/4
	n. (al-) 7/7

- o. -ngdın 30/5
o. -sıda 78/11
o. -sında 100/8
- orun yer, mekân
o. -ige (ornige) 102/4
o. -ıda (ornıda) 71/5
o. -ında (ornında) 23/3, 35/4, 64/2, 72/3
- ot ateş, şimşek, yıldırım
o. 21/9, 54/1, 62/12
o. birle 44/11
o. içre 36/2
o. tik 91/12
o. (üstini) 20/9
o. -ka 28/1, 29/8, 38/11, 39/7, 70/10, 80/6
o. -tın 64/2
o. -ı (ışık o.) 15/3
o. -ı (fırağ o.) bile 47/8
o. -ını 4/10
o. -ın (kizle-) 14/6
o. -ında 58/2
- otur- oturmak (bkz. oltur-)
o. -dı 15/12
o. -may 27/6
- ovulca- o. -p 52/7 o. -gaç 48/3
- ovulcaş- o. -ıp 52/5, 76/8, 87/6
- oyna- oynamak
o. -yın 79/3
o. -p 35/4
o. -y küle 29/2
o. -mağ 98/8
- oyun oyun
o. (körgüz-) 51/1

obraĝ

- o. -ı birle 53/9
- o. -ını 77/10
- o. -m (çok kıl-) 56/9

oĝul

- oĝul, evlat
- o. kızıdın 18/1
- o. 29/2
- o. ĝa 9/9
- o. -um (oĝlum) 81/11
- o. -ı (oĝlı) 32/7, 75/13
- o. -ı (oĝlı) birle 88/4
- o. -mıng (oĝlınıg) 10/7, 28/3
- o. -ını (oĝlını) 29/1
- o. -umı (oĝlumı) 76/1
- o. -ın (oĝlın) (yandır-) 28/1
- o. -ın (oĝlın) (kandır-) 28/1
- o. -ın (oĝlın) (maĝrūr-ı devlet kıl-) 102/5
- o. -ıĝa (oĝlıĝa) 91/10
- o. -ına (oĝlına) 102/6
- o. -ıdın (oĝlıdın) 76/1

oĝlan

- oĝlan, çocuk
- o. 29/5

oĝu

- o. tik 81/1
- okumak
- o. ĝanĝa 105/6

ohşa

- benzemek
- o. -mas 92/9

ohşan

- o. -ıp 49/9
- o. -ıp idi 56/10

ohşat

- benzetmek, tesbih etmek
- o. -ur 15/7

ok

ok

- o. birle 74/9
- o. (sal-) 41/1
- o. -tin 27/2
- o. -ining 8/3
- o. -ini 27/9

ok

- tehit edati
- o. 30/11
- o. -tur 40/6

okut-

- okutmak
- o. -kaç 67/1

ol

- 1. 0 (zampir)
- o. 3/3, 3/4, 3/6, 3/7, 3/8, 4/2, 5/3, 15/8, 34/8, 47/5, 49/8, 49/12, 50/7, 58/2, 61/6, 64/4, 75/6, 87/11, 88/3, 88/7, 103/12, 104/1
- o. men 59/11
- o. durur 50/5
- o. -dur 33/1, 49/11, 52/12, 62/5, 105/1
- o. irdi 65/10
- aning 3/8, 4/2, 9/7, 21/1, 22/11, 27/2, 31/11, 37/4, 38/1, 46/10, 69/4, 74/12, 77/2, 79/1, 81/5, 82/1, 83/3, 87/10, 101/7, 104/4
- aning birle 91/5
- aning tik 1/11, 7/12, 7/13, 8/1, 8/9, 9/5, 12/1, 12/12, 14/2, 19/7, 20/5, 23/3, 27/12, 28/3, 34/11, 35/3, 41/4, 42/10, 43/7, 50/10, 50/12, 53/8, 56/10, 62/1, 65/9, 80/9, 92/8, 92/11, 103/11, 103/12
- aning tiklik 71/4
- aning dik 104/3
- aning üçün 50/4
- aningdur 99/6

anı 3/12, 16/1, 16/11, 25/3, 28/11, 41/3,
44/4, 46/2, 53/7, 64/5, 70/8, 71/9,
86/3, 96/10, 105/2

anı dip 79/4

anğa 1/10, 19/3, 32/5, 37/5, 72/1, 81/7,
87/3, 87/5, 96/8, 96/10

anda 30/3, 60/9, 64/1, 68/1, 68/5, 75/12,
86/3

andın 7/7, 16/4, 23/6, 24/8, 42/12, 50/7,
58/2, 61/8, 68/5, 73/10, 74/1, 75/6

ança 23/8

andag 55/5

andak 31/1, 31/4, 34/8, 36/10, 36/11, 36/12,
44/4, 50/9, 58/4, 63/1, 70/10, 71/6,
74/6, 75/4, 81/10, 85/2, 93/6.

ansız 99/7

alar 3/2, 3/3, 46/11, 51/1, 64/12/ 95/1

alar birle 15/12

alar (şıdkı) 33/3

alarınğ 64/13, 66/5, 69/8

alarını 15/12, 63/10, 65/5, 65/6, 74/6, 94/12

olar (hālı) 68/11

2. 0 (sıfat)

o. 1/1, 1/5, 3/2, 3/12, 4/11, 9/4, 9/5, 9/7,
9/11, 11/2, 11/11, 12/2, 12/12, 13/2, 13/6,
13/7, 13/12, 14/1, 15/4, 15/9, 16/4, 16/5,
17/4, 18/4, 18/10, 20/2, 20/5, 21/1, 22/7,
22/8, 25/8, 27/4, 35/12, 36/1, 38/10, 39/4,
40/10, 41/1, 42/6, 43/2, 46/2, 46/7, 49/2,
50/8, 52/2, 52/9, 53/7, 53/8, 53/9, 55/1,
55/6, 56/1, 57/11, 58/1, 60/11, 60/12, 63/2,
63/8, 64/7, 64/8, 64/13, 65/6, 65/8, 66/4,
66/6, 66/10, 67/1, 69/9, 70/1, 70/6, 70/12,
71/4, 71/9, 71/10, 74/9, 74/10, 75/3, 75/9,

76/8, 77/11, 78/2, 78/8, 79/9, 79/11, 80/1,
 80/6, 80/10, 81/10, 82/4, 82/6, 82/9, 82/12,
 84/4, 85/3, 85/5, 86/12, 87/7, 87/10, 91/6,
 93/3, 93/9, 94/10, 94/11, 95/9, 96/3, 96/5,
 96/8, 96/12, 97/6, 97/7, 97/8, 97/9, 97/10,
 98/2, 98/10, 99/1, 99/7, 101/2, 102/7, 102/10,
 102/11, 104/12,

ol

olmak (bkz. bolmak)

o. -dı 5/7

ol tur-

oturmak

o. -ur 26/12

o. -dı 44/6, 89/11

o. -ayın 79/4

o. . 57/5, 59/5, 88/9, 92/5

o. -sa 14/10

o. -up 88/2

o. -ğaç 27/3

o. -mayın 18/8

o. -uşnı 54/7

o. -uşta 48/11

o. -uşuñ 92/2

on

on (sayı sıfatı)

o. sekiz miñ (âlem) 1/11

o. (sikkiz yüz o. tört) 105/5

o. (tokuz yüz o. tört) 105/Tarih

or(a)la-

tırmanmak, yükselmek

o. -p-63/3

oram

sokak, yol

o. -ing (geşti) 39/9

ordu

ordu

o. -sında 39/5

orta

orta

o. -da 25/9, 100/1

o. -da bol- 100/2

o. -dın 92/12

Ö

öç-	sönmek, yok olmak ö.-ti 94/1 ö.-ken (murad) 5/9
öçür-	söndürmek ö.-di 31/7, 51/2
ög	ö.-inde 42/10
ög-	övmek, medhetmek ö.-diler 11/4 ö.-sem 50/6, 75/8 ö.-e başla- 49/6 ö.-üp 2/9
öğren-	öğrenmek ö.-di 7/13, 10/11 ö.-sün 86/11
öğret-	öğretmek ö.-eyin 81/6
ökünç	nedamet, pişmanlık ö.-üm 40/5
öl-	ölmek ö.-sem 40/5, 59/8, 59/11, 78/10 ö.-üp 78/9 ö.-mesün 60/5 ö.-mek 40/1
öldür-	öldürmek ö.-meking 45/4
öltür-	bkz. öldür- ö.-ür men 78/9 ö.-eyin 45/8 ö.-megin sin 23/7
ölüm	ölüm ö.-ni 57/2 ö.-ge 54/8 ö.-din 23/9

ömr	ömür, hayat ö. (sür-) 24/9 ö.-i (nā-hoş) 5/2 ö.-i (tınābın üz-) 91/4 ö.-ini 11/2 ö.-idin 26/11
öng	ön, yüz, cephe ö.-i (bülbul ününde) 20/9 ö.-ine tüş- 5/11, 17/5 ö.-inde 26/12
öp-	öpmek ö.-er 49/9 ö.-ti 13/3, 16/3, 16/10, 19/5, 22/5, 25/4, 33/10, 45/2, 48/3, 57/11, 65/1, 76/6, 84/5, 86/5, 97/1 ö.-tiler 32/10, ö.İ 92/4 ö.-üp 18/12, 19/3, 21/6, 34/11, 52/7, 60/1
örge	çadır ö.içni 97/12 ö.(köter-) 97/11
örte-	yakmak ö.-r 32/6 ö.-di 59/3 ö.-se 62/12 ö.-seler 60/6 ö.-p 43/10 ö.-y yazdı 14/3
örten-	yanmak ö.-ür 21/10 ö.-se 26/3 ö.-ip 20/10 ö.-gey idi 65/9 ö.-e yazdı 42/11
örtügli	kapalı, gizli ö. 17/8

- öt- geçmek
 ö.-ti 31/8
 ö.-mekke 74/4
- öteş-
 ö.-ürde 92/10
- öy ev
 ö.(oğlu) 88/4
 ö.-ge 29/2, 43/6, 56/9
 ö.-i (Behrām öyi) 8/3
 ö.-ini 103/5
- öz dönüşlülük zamiri; kalp, iç; aşına, bildik
 ö. 1/7, 3/12, 5/12, 8/9, 8/9, 10/10, 11/11,
 12/1, 16/11, 18/5, 18/6, 20/1, 27/7, 30/5,
 30/7, 31/10, 38/1, 52/10, 52/12, 56/11,
 60/10, 61/3, 66/5, 67/4, 69/12, 76/1, 81/10,
 86/4, 88/9, 89/9, 90/5, 104/11
 ö.özi birle 12/2, 73/6
 ö.özindin 30/7, 56/4
 ö.-ni (meşgul it-) 37/6, 40/9, 91/8
 ö.-ge 30/6
 ö.-ümni 4/5, 45/8, 78/9
 ö.-üñg 89/3, 89/3,
 ö.-üñgni 45/4, 92/4
 ö.-üñgge 92/3,
 ö.-üñge 50/6
 ö.-üñgdin 23/7,
 ö.-i 9/7, 22/11, 26/12, 64/3, 64/3, 75/13,
 76/3, 82/10, 89/6,
 ö.-i özine 13/6
 ö.-i birle 12/2, 24/7, 73/6, 79/7
 ö.-tik 64/4,
 ö.-i(evinde) 75/12
 ö.-i(malım) 103/6
 ö.-idür 85/9
 ö.-ini 12/4, 23/2, 27/11, 32/4, 43/4, 48/9, 93/5
 ö.-in (yirge ur-) 14/5, 56/9

- ö.-in (melāmet kıl-) 14/8
 ö.-in (avut-) 15/20
 ö.-in (örte-) 43/10
 ö.-in (sakla-) 48/8
 ö.-in (.....tik tut-) 64/11
 ö.-ige 31/5
 ö.-ine 13/6, 28/9, 43/5, 43/12, 53/6, 80/7,
 ö.-indin 12/4, 16/9, 16/10, 43/9, 49/6
 ö.-indin (öz özindin) 30/7, 56/4
 ö.-lerini 64/8
- özbek   özbek
             ö.(şileninüñg) 103/5
             ö.-din 11/5
- özge   başka
             ö. 14/5, 20/1, 24/8, 24/8, 29/4, 34/7, 34/7,
                 38/5, 40/4, 40/6, 50/9, 55/9, 55/9, 60/2,
                 60/2, 67/7, 67/7, 68/1, 71/5, 75/12, 80/3,
                 81/9, 86/7, 90/10, 101/10, 104/10
             ö.kıl- 62/6, 86/4
             ö.-din 13/1
             ö.-ler (gencinesine) 104/11
             ö.-çe min 41/7
- özr   özür, özür dileme
             ö.kıl- 32/2
             ö.kol- 12/3, 25/6, 49/2, 87/Başlık,
             ö.-un (kol-) 82/1
             ö.-ler kıl- 45/12

P

pādšāh	padīşah p.(medhi) 103/Başlık p.-ı 6/8, 72/11
pādşāhī	padīşahlık p. 36/12 p.(genc-i p.)(mübārde kıl-) 105/6
pādşāhlıĝ	padīşahlık p.-ınınĝ 102/Başlık
pādşeh	Bkz. padşah p.6/10 p.-ler 93/12, 97/8
pādşeh-vār	padīşah gibi p. 82/10
pāk	pak, temiz p. 27/10, 50/11 p.kıl- 57/3, 77/10
pā-māl	ayak altına almak, çignemek p.kıl- 47/4
pāre	parça p. 71/3 p.pāre 45/1 p.kıl- 90/1 p.pāre kıl- 56/10 p.(iki p.) bol- 92/9
pāy	ayak p.(hāk-i p.)-inĝ 86/6 p.(hāk-i p.)-inĝdun 32/11
pāy-der-gil	çamur içinde kalmak p.kal- 29/1, 47/8
payız	sonbahar p.bol- 100/5
pecmürde-hāl	daĝınık, perişan halde p. 55/4
penāh	sıĝmak, melce p.-ı (püşt ü p.) 6/8

pend	nasihat, öğüt p.-idin 24/5
per	kanat p.ü bal ur- 19/5
perākende	dağınık, perişan p.bol- 72/4
perçin	perçin p. 67/2
perde	perde p.-i rāz 84/10 p.-de 9/5 p.-din 58/11
perde-nişin	p.(Gül-i p.) 61/5 p.(Gül-i p.)-ni 38/3
perhiz	perhiz, ... p.kıl- 69/8
perī	peri, cinlerin dişisi; güzel p.tik 13/10, 13/11, 66/9 p.-dür men 13/10 p.-dür 49/12 p.-ni 82/4 p.-ler 69/8 p.-ler (yurtı) 29/12 p.-ler (menzili) 42/2 p.-ler (kişveri) 100/7 p.-ler (közlediler) 11/5 p.-lerge 101/4
perī-cūy	p. 27/1
perī-rūy	peri yüzlü p.(Nevrūz-i p.) 27/1
perişan	perişan, dağınık, p. 12/9, 24/5, 29/5, 45/1, 53/5, 53/11, p. (bī-mağz-ı pür-gūy-ı p.) 22/2 p.u müşevveş 56/3 p.bol- 67/4, 94/3

perī-šanlıġ	perişanlık p.bile 5/2
perī-vār	peri gibi, perilere layık, yaraşır şekilde p. 18/1
perī-zād	peri yavrusu, küçük peri p.(hür-i p.) 12/8, 41/10, 49/11
pertāb	p.(tir-i p.) 71/1
pertev	ışık, nur p.-i tik 86/5 p.-ine 44/3, 80/4
pervā	koru, çekinme p. 67/4
pervāne	ıřıġın etrafında dönen küçük kelebek p.tik 43/10
pervāz	uçma, uçuş p.kıl- 6/7, 38/1 p.(bünyād it-) 61/1
perverdigār	Tanrı, rab p.-ı (murādını birür p.)-ı 103/10
pesend	beġenme, takdir p.it- 20/1, 22/7
pest	alçak, aşıġı; yavaş p.bol- 42/7, 74/10 p.kıl- 59/3
peşīman	pişman p. 53/5 p.bol- 24/5, 29/5, 30/7, 94/3
peyābey	peşpeşe, tedricen, yavaş yavaş p. 71/10
peydā	p.(tünd-bādı) 59/4
peygām	haber p.-ın (yitür-) 48/1

peygamber	peygamber, nebi, resul p.(Nuh p. yaşım) 104/5
pey-rev	birinin arkası sıra giden p. 35/2
peyvend	ulaşma; bağ p.(üz-) 54/8
peyvest	p. 19/7
peyveste	muttasıl, daima p. 96/1
pîr	yaşlı, ihtiyar adam p. 66/4, 80/2, 80/6, 81/6, 81/10, 96/6 p.(Behmân-i p.) 29/4, 30/10 p.-i bed-âmûz 30/1 p.-i sebük-rûh 80/9
pirehen	gömlek p.(çak kıl-) 73/5
pîşe	sanat, iş, meslek p. 80/3 p.kıl- 14/9, 79/7, 87/8
pişkeş	hediye, armağan p.-ler 52/13 p.-ler (çıkar-) 76/3
piş-vâz	istikbal etme, karşılama p.-in (Yiberip hâşşaların p.)-in 75/10
piyâde	yürüyen; yayan; ayaklı p.(serv-i p.) 82/8
piyâle	kadeh, şarap bardağı p. 12/12
pür-âheng	ahengli, uyumlu p. 17/3
pür-âzm	azimli p.-i hûn-rîz 88/5
pür-dân	p.(Sûsen-i p.-i âyyâr) 48/10

pür-derd	dertli p. 20/5 p.(nazenīn-i nāz-ı p.) 46/8
pür-gūy	p.(bī-mağz-ı p.-ı perīşān) 22/2
pür-hāk	toprakla dolu p.kıl- 54/3
pür-hande	gülücük dolu p.bol- 41/10
pür-işve	işveli p. 12/10
pür-nevā	p.-sı 17/1
pür-şūr	p. 13/8 p.(ışk-ı p.) 23/8 p.(Deryā-yı p.) 69/11
pür-taleb	
püşt	arka, dayanak p.ü penāhı (skender dīninüñg p.ü penāh)-ı 6/8

R

rab	Rab, Tanrı r. 4/9, 4/9, 39/2, 46/8, 58/4
rāci ^c	rücü eden, dönen r.kıl- 61/2
rağbet	rağbet, istek, arzu r. kıl- 34/7
rahat	rahat, dinlenme, dinginlik r.kıl- 1/2 r.-ı (yok) 46/10 r.-ı (revānım r.)-ı 56/1
rahım	acıma, merhamet r. 38/4 r.kıl- 37/2, 47/7, 92/3 r.-iñgız 59/9 r.-ı (yok) 79/11 r.-ı (kil-) 81/5
rahmet	esirgeme, merhamet r.(tüni) 39/2 r.(küni) 39/2
raht	1.At koşumu 2.Yol levazımı 3.mefruşat ve sair ev eşyası r. 87/3 r.(bağla-) 56/6
raḳam	yazı, işaret r.-nı 66/3
rām	muti, tābi r.kıl- 1/4
ramak	son nefes r.-tın 68/1
ra ^c nā	güzel, latif, parlak r.(gül-i ra ^c nā) 99/6 r.-larım 11/4
rāst	doğru, düz, düzgün r.kil- 15/9 r.kıl- 25/2, 39/4, 83/2 r.it- 103/6

ravza	bahçe, cennet bahçesi, Hz.Muhammed'in kabri r.tik 76/2 r.-sına 4/3
rāy	rey, fikir, düşünce r.-ın (Anğa saldı ni hüm tedbîr ü r.)-ın 72/1
rāyiha	koku r.(kiltür-) 43/2
rāz	sır, esrar r.(dānende-i r.) 96/9 r.birle 2/12, 12/5 r.(körgüz-) 9/5 r.(sor-) 25/10, 75/6 r.(ferde-i r. köter-) 84/10 r.-ım 38/8 r.-ı (li-ma ^e Allah rāzı hakkı) 4/6 r.-ın (aç-) 55/3 r.-ın (ayt-) 84/11
rebāb	rebap, bir çeşit çalgı r. 76/10
rebī ^e	rebi r. 99/5 r.-i hūb-manzar 93/10
refik	arkadaş, yoldaş, dost r. 58/5 r.-i (bar mıdır?) 55/9
refikī	r. 102/8
reh-bān	keşiş, rahip r. 66/3
rehber	kılavuz, rehber r.(kevn-ü mekannung rehberi ol) 3/4
reh-nümün	kılavuz, rehber r.-dur 89/7
renc	ağrı, sızı; zahmet, sıkıntı; eziyet r.(ü mihnet)-dun 46/9 r.-ingni 85/7

	r.-in (rāḥat kıl-) 1/2
	r.(ü'azāb)-ın (revā kör) 79/1
reng	renk; suret, şekil
	r. 18/9
resim	tarz, üslup; adet, usul, tavır, davranış; alay, tören
	r.ü'ayin (köy-) 103/2
	r.-ini 101/1
	r.(selātin r.)-içe 75/11
resmī	teklifli, resmī
	r.(be-terk-i r.) birle 104/13
revā	yakışır, uygun, yerinde
	r.bol-33/2
	r.kör-79/1
revac	sürüm, geçerlilik; kıymet, değer
	r.-ı (sūsen r.)-ı 25/7
	r.-ı (gülşen r.)-ı 25/7
revān	1. yürüyen, giden, akan
	r.(serv-i r.)-nı 56/1, 82/6
	2. can, ruh
	r.-ım (rāḥatı) 56/1
	3. çabuk, tez, hemen
	r. 20/4, 25/6, 27/5, 31/2, 31/10, 43/6, 47/2, 53/3, 54/10, 61/6, 64/10, 80/10
	r.bol-19/1
	r.-rak 76/4
revāne	akan, giden; akmak, gitmek
	r.bol- 31/10
rey	
	r. 103/6
rıdvān	1. rāzı olma, hoşnutluk
	r.(ay) 4/3
	2. cennet'in kapıcısı olan melek
	R. 84/1
rızā	razı olma, hoşnutluk
	r.bir- 60/9, 62/6
rīş	yara

	r.kıl- 78/1, 98/5
	r.ur- 24/1
rīv	düzen, hile
	r.kıl- 69/5
rivāyet	söylenti, rivayet
	r.kıl- 6/12, 18/2
rū	yüz, çehre
	r.-be-rū 70/1
rub ⁶	çeyrek, dörtte bir
	r.-ı meskün 102/3
rūd	1. ırmağ, çay
	r.-ı ceyhün (akız-) 58/11
	r.-ı (akız-) 15/5
	2. kemeçe
	r. 26/10
ruh	yanak, yüz
	r.(koy-) 100/12
rūh	can, nefes, ruh
	r.-ı mücessem 22/10
rūhānī	gözle görülmeyen, cismi olmayan
	r.-lerniñ 42/2
rūh-perver	ruha kuvvet ve ferahlık veren
	r. 19/9, 85/9, 94/7
rūhü'l kuds	cebrail
	r.(di-) 2/11
Rum	Anadolu, Osmanlı
	R. 103/6
	R.-miñ 11/4
rust	sağlam, müstahkem
	r. 44/2, 77/9
rūşen	aydın, parlak; aşikar
	r.(şem ^c -i r.) tik 43/10
	r.irür 96/9
rūz	gün, gündüz
	r.(şebü r.) 32/6, 33/3, 63/4, 65/7
	r.-ı nevrūz 10/3
	r.-ı ferrūh 48/2

rūsvā

rezil, itibarsız, haysiyetsiz
r.-yı āfāk bol- 36/13

S

- sa'âdet mutluluk, neşe
 s. 10/8, 47/10, 94/2
 s. (şubh-ı s.) 99/3
 s. birle 9/12, 22/8, 77/7, 83/3, 85/7, 97/4, 101/4
 s. (ehli) 86/9, 95/1
 s. (şem'î) 5/7
 s. (tolunay) 83/11
 s. -ka 103/7
- sâ'at saat
 s. 16/10, 27/6, 55/11, 65/6, 72/6, 88/4, 97/7
 s. be sâ'at 17/4
 s. (içinde) 93/7
- sabâ sabah rüzgarı
 s. 10/1, 59/6, 98/3.
 s. -dın 40/10
- sabr sabır
 s. 57/9
 s. ez baht-ı bisyâr 97/4
 s. it-21/10, 26/7
 s. kıl- 65/3, 71/7, 102/9
 s. -ı (kalma-) 82/3
 s. (ü arâm ü karârı tüken-) 14/7
- saç saç
 s. imdın 13/8
 s. -ı (ve l-leyl) 3/9
 s. -ın (tit-) 95/6
 s. -ları 12/9
- saç- saçmak, serpmek
 s. -ar 54/5, 98/12
 s. -arlar 55/3
 s. -tı 10/4, 23/3, 95/6
 s. -ıp 43/3, 43/5, 45/2, 56/9
- saçıl- saçılmak, serpilmek
 s. -dı 10/2, 98/6

saçra-	sıçramak s. -p 48/3 s. -gaç 27/9
sadef	sedef s. -tik 90/2 s. (kursağı) 98/7 s. -tin 10/3
şādık	s. ir- 102/8
şāf	temiz, halis, katıksız s. 11/1, 95/8 s. bol- 89/11, 104/4
şafā	saflık, berraklık, gönül şenliği s. birle 93/11 s. -sız 41/9
şağın-	özlemek s. -ğaylar 105/2
şağır	küçük s.-i (kuşlarnıñ s.) 19/10
şağrı	şağrı s. -sundın 92/12
şāhib	sahip, dost, arkadaş s. -i hüş 30/9
şāhib-fen	marifetli, ilim sahibi s. -din 7/6
şāhib-kıran	her zaman başarılı olan hüküdar s. -men 13/7 s. -i 'ālem-efrüz 89/1
şāhib-ihlās	ihlaslı, samimi s. (vezir-i s.) 83/8
şāhib-ihtiyār	seçme, iradesine sahip s. -in (yığ-) 51/8
şāhib-vücūd	varlık sahibi, var (olan) s. -in (hür-) 15/13
şaħla-	saklamak, gözlemek s. -r idi 64/4
şahn	arşa, alan, meydan s. -ını 7/3

ṣaḥrā	sahra, çöl, ova s. 19/8 s. (yüzi) 98/1 s. -sı 100/8
ṣakal	sakal s. (akort-) 30/2
ṣakarlat	..... s. 87/3
ṣakın-	sakınmak s. -ur mu 55/7 s. -ıp 98/11
ṣākī	saki, içki sunan güzel s. 6/6, 9/2, 11/10, 25/9, 76/9 s.-i ğam 101/12 s.-i mäh-veş 31/3 s.-ler 11/1, 20/8
ṣākin	sakin, sessiz s. -rek 75/4
ṣakla-	saklamak, tutmak s. -r 48/8 s. ! 4/9
ṣal-	bırakmak, vermek s. - ur 13/9, 74/11 s. -ur biz 29/8 s. -dun 36/2 s. -dınğ 37/11, 96/10 s. -dı 27/9, 34/2, 39/7, 41/1, 71/9, 71/10, 72/1, 72/5, 74/2, 80/5, 81/9 s. -dılar 12/3, 42/5 s. ! 6/1 s. -sañğ 85/11 s. -a 76/6 s. -ıp 28/1, 32/9, 32/13, 34/4, 36/2, 87/8 s. -madı 32/4
ṣalābet	sağlamlık s. birle 64/13
ṣaltanat	saltanat s. -la 7/12

şan ^c at	sanat s. bile 67/11 s. bilen 2/9 s. birle 98/4
sanç-	saplamak s. -ış 89/4, 101/10 s. -ış (yarağı) 89/4 s. -ış (işi) 93/8
şanem	sanem, put, güzel s. 66/7 s. -ni 66/3 s. -de ir- 9/11
sa [~] nga	bkz. sen
şāni ^c	yaratan, yaratıcı s. (sun -ı s -ı Hay) 71/10
şarf	harcama, sarf s. kıl- 104/9
sarı	cihet, yön, taraf s. 27/6 s. -dım 87/11
sat-	satmak s. -tılar 65/2
şavt	ses s. -ına 101/7
savu-	soğumak s. -mas 38/4
savuk	soğuk, s. 32/2, 43/5
savur-	savurmak s. -sa 15/3
sawurğa-	..... s. -dı 87/1
savut-	soğutmak, teskin etmek s. -ur 15/2
sa ^c y	gayret, çalışma s. 19/5 s. -imni 34/5
şayd	av s. it- 60/5
sāye	gölge

	s. -si 8/13, 83/9
sayı	s. -sinde 39/8, 86/10 an, vakit, zaman, fırsat s. -n 23/8
sayu	bkz. sayı s. 20/10, 26/2
sāz	sıra, düzen, hazır, amade s. 83/6 s. it- 27/1 s. kıl- 35/8, 38/2 s. (içi) 83/7
sebük-rūh	tez canlı s. 11/1 s. (pir-i s.) 80/9
sefer	sefer, yolculuk s. kıl- 94/11, 100/11
seher-gāh	seher vakti, tan vakti s. 5/5, 20/2, 77/7 s. (āh-ı s.) 36/6
sehī	fidan gibi boy s. 84/4
sehm	korku, dehşet s. 84/4
sehm	yanlış, yanlışma s. it- 74/3
selām	selam s. it- 64/10, 76/6, 80/9 s. -un (tigür-) 48/6
selāmī	(bir) selam s. (kiltür) 47/11
selātīn	sultanlar ss. 99/8 s. (kişveri) 104/1 s. (resmi) 75/11
selātīn-zād	şehzade s. u dermānlıkka 50/2

semen	yasemin s. -ni 15/7
sem̄in	pahalı, kıymetli s. -dür (dürr-i s.)
sen	1. sen s. 49/11, 49/12 sening̃ 34/7, 36/5, 52/8, 60/7 sening̃ için 53/10 saᅇga 24/4, 30/4, 32/13, 40/5, 62/4, 81/6, 85/12 88/10, 89/4, 96/9 s. (sün) 13/5, 16/2, 21/8, 23/7, 23/11, 24/7, 25/3, 30/4, 34/8, 36/11, 36/12, 38/1, 45/3, 46/12, 50/7, 60/2, 65/4, 88/9, 96/10 sining̃ 34/5, 39/8, 45/7, 45/9 sining̃ tik 35/11 sining̃ için 45/6 sining̃ min 46/12 sining̃dür 45/6 sini 13/4, 32/13, 35/11, 35/12, 54/2, sindin 30/5, 30/10, 34/9, 50/7, 60/2, 67/7 sinsizin 60/17 2..... sen 49/12 sin 13/3, 13/5, 13/12, 16/2, 21/8, 23/7, 24/7, 30/3 30/4, 36/9, 37/10, 46/1, 46/6, 46/12, 49/11, 50/7, 53/12, 57/6, 60/2, 65/4, 70/11, 88/9, 92/1
seng-päre	taş parçası s. 48/12
ser	baş, tepe s. -i şemşir 67/3 s. -i çub 67/3
serā	sera s. -lar (bize-) 76/2
serā-perde	otağ, padişah çadırı s. bilen 87/3
serāser	baştanbaşa

	s. 6/9, 14/3, 14/11, 15/10, 26/1, 31/10, 32/10, 49/8 52/13, 72/10, 84/10, 91/5, 92/9, 94/9, 102/3
ser-be-ser	bkz. serāser
serd	soğuk s. (dem-i s.) ur- 55/1 s. -i (āh-i s.) (art-) 26/2
serdār	serdar, komutan s. 88/6, 91/6 s. -i ayyām 92/1 s. -i (zebūndur) 89/7 s. -larnı 31/5
ser-efrāz	benzerlerinden üstün olan s. (şah-i s.) 48/5, 85/4
ser-encām	son, nihayet, akıbet s. kıl- 73/9, 90/3
ser- endāz	çekinmez, korkusuz s. 76/11
ser-fitne	fitneci başı, fitnenin başı s. -i (āhir-zamān 13/7
ser-güzeşt	macera s. -in (āgāz kıl-) 84/10
serhadd	hudut, sınır s. -i, 78/12 s. -ine 61/11 s. -lerde 64/5
serhoş	sarhoş, mest s. bol- 9/3
serir	tâht, yatacak yer s. -i (güller s.) 19/10
ser-pāye	..... s. (tik-) 63/10
ser-tā-be-pāyīn	tepeden tırnağa s. 103/2
serv	servi s. -i āzād 49/11 s. -i hirāmān 76/6, 84/4 s. -i piyāde 82/8 s. -i revān 56/1, 82/6 s. -i sīmīn 72/4

s. -idin 13/11
serv-āzād .....
s. 11/2, 12/8, 57/11, 96/5
server reis, başkan, ulu
s. -i (enbiyānıñ s.) 3/4
serzeniş başa kakma, takaza
s. kıl- 88/ Başlık, 89/2
sevād yazı, karalama, müsvedde
s. it- 104/8
s. -ı 17/11
sevdā aşk, sevgi
s. içre
s. (içinde) 44/8
s. -nı 29/5
s. -sı 44/9
seyr yürüme, yürüyüş, gitme, hareket
s. it- 22/6, 41/9
s. kıl- 1/11, 101/3
s. (bir-) 1/4
seyrān gezinme, teferrüe
s. bile 15/4
seyyāh yolen, turist
s. -lar tik 95/12
s. -larnı 95/7
sezāvār layık, yakışır, uygun
s. 22/8, 83/4
s. ir- 103/7
sıçra sıçramak
s. -dı 35/1, 67/2, 71/2, 77/9, 84/8, 98/7
s. -p, 82/4, 93/6
sıdk doğruluk, sadakat
s. (u tamat) (ayt-) 69/1
s. -ı (bar irdi) 9/10
s. -ını 33/3
sıdur düşürmek, kırmak
s. -dum 4/5
sıfat hal, keyfiyet, yüz, kılık
s. kıl- 50/7

	s. - (pādişāhlığıning ş.) 102/başlık
	s. -lar kıl- 47/6
	s. -lig 28/10
	s. -lık 35/6, 74/1
sıg-	sıgmak
	s. -ar 54/1
sundur	kirmak
	s. -ur men 78/9
sınık	kırık, incinmiş
	s. 6/5
sırıg	.....
	s. (sıpsırıg) 51/10
sırr	sır, giz
	s. -umdun 60/1
	s. -ı birlen 1/8
	s. -ını 1/7, 25/11
sihr	sihir, büyü
	s. 21/1
	s. (ü tezvīrini) 69/4
sihr-perdāz	büyücü, sihirbaz
	s. 83/6
sikke	para, akça, para üzerine vurulan damga
	s. 8/10
	s. (ur-) 9/1
sikkiz	sekiz (sayı sıfatı)
	s. yüz on dört 105/5
sīl	sel
	s. it- 62/2
silken-	silkinmek
	s. -ip 21/4
sīmīn	gümüş, gümüşten
	s. 98/6
	s. (serv-i s.) 72/4
siṅgūr-	hazmetmek, sindirmek
	s. -eyin 79/6
sipās-	şükretme, dua etme
	s. 1/1
sīr	tok, doymuş
	s. 26/11

s. bol- 78/5
sırāb güzel
s. (-gül-berg-i s.) 12/12
sirāyet bulaşma, geçme
s. k. l- 85/3
sirisk göz yaşı
s. -um 36/11
s. -i birle 15/5, 61/8
s. -i germa (ü āh-ı serdi) 26/12
sirken- .....
s. -di 53/8
s. -ip 14/2, 93/5
siv- sevmek
s. -ür 18/4
s. -di 76/1
s. -se 66/7
s. -üp 3/12, 24/10,
s. -ür (mahbüb) 9/11
s. -gen 23/9, 35/11, 38/11, 66)6,
s. -üp irdi 95/12
s. -men 13/10
s. -mes 13/11
sivder s. 29/3, 44/4, 77/6
s. bile 33/5
sivin- sevinmek
s. -di 6/5
s. -geyler 105/2
sivük sevilmiş, aşk, şevk
s. 23/9
s. -lügidin 3/12
sivün- bkz. sivin-
s. -ür 79/8
s. -üp 9/4, 51/3
s. -gendin 10/4, 34/10
siyāset siyaset, politika
s. birle
siz l. siz
s. 72/11, 75/4, 86/7

2

- siz- s. 59/12, 100/9
- sezmek
- Skender s. -ip müdür 55/7
- Iskender
- s. 6/10, 103/12
- S. (dini) 6/8
- sofra
- sofra
- s. 68/9
- s. (aç-) 63/10
- s. (kitür-) 68/8
- s. -nı 68/10
- soğur-
- ayırmaq
- s. -dı 27/8
- sohbet
- sohbet
- s. 26/9, 83/8
- s. (tut-) 26/4, 72/8
- s. -te 11/3
- s. -imde 5/6
- s. -inğga 57/9
- s. -ündim 69/8
- sol-
- solmaq
- s. -dı 54/6
- sonğ
- son
- s. -dın 46/10
- s. -ındın 29/7
- s. -ra 33/10, 46/8
- sop
- soy, millet
- s. -ını 105/3
- sopsavuk
- sopsoğuk
- s. 28/10
- sor-
- sormaq
- s. -ar sin 53/12
- s. -ar 14/11, 25/10, 49/8, 49/10
- s. -dı 12/9, 15/12, 22/1, 33/8, 33/10, 44/6, 47/5, 55/6, 64/13, 72/6, 75/6, 84/9
- s. -du 82/2
- s. -dılar 63/4
- s. -ğıl 46/2

- s. - sañgız 16/9
s. -up 2/12, 13/9, 39/12, 68/11
s. - arda 15/13
s. -ar irdi 12/5
s. -diñg irse 17/9
s. -mas men 64/5
s. -makka 55/2
- sor-
emmek
s. -up 98/9
- sora-
bkz. sor-
s. -dı 33/8
- sorağ
soru
s. -ingı 13/4
s. -ın (sor-) 49/10
- sök-
sökmek
s. me ! 92/3
- sön-
sönmek
s. -di 44/1
- söndür-
söndürmek
s. ! 4/10
- söz
söz
s. 8/9, 52/13, 54/1, 92/6
s. birle 37/11, 38/5, 42/5, 66/8, 82/2
s. (üsti) 60/11
s. -nünğ 39/4
s. (ışit-) 48/2
s. (sözle-) 25/1, 26/6
s. -ni 14/1, 31/2, 37/6, 38/10, 40/9, 49/7, 53/12, 59/5, 59/13, 91/8
s. -ge 34/7, 37/6, 38/5, 62/6, 99/11
s. -de 37/5, 48/9
s. -din 26/3, 53/4, 85/1, 104/10
s. -ün 99/11
s. -inğiz (tap-) 39/12
s. -ünğizge 16/7
s. -i 26/6, 44/10
s. -ini 23/1, 48/9, 52/6
s. -ünü 23/2
s. -indin 30/7, 87/5

- a. -ler birle 47/1
 s. -ler (iştir-) 23/10
 s. -lerni 30/1, 45/10, 69/2
 s. -lerimni 53/11
 s. -lerini 49/5
 s. -lerine 8/9
 sözleş- s. -r 15/6., 40/9, 49/8, 56/11
 s. -dim 25/1, 72/10
 s. -di 14/1
 s. -diler 11/5
 s. -i 41/4., 81/7
 s. -se 26/6
 s. -p 52/6
 s. -günçe 59/5
 s. -y aldı 14/6
 sözleş- söyleşmek
 s. -ür 56/6., 73/6
 s. -eli 56/2
 su su
 s. 68/9., 70/3, 71/9
 s. (arnı) 64/2
 s. (di-) 38/6
 s. (iç-) 63/4
 s. (saç-) 43/9
 s. -nı 38/6
 s. -dın 78/7., 80/1
 s. -yı (cân-bahş) 85/9
 s. -lar (saç-) 43/5
 su'âl soru
 s. it- 37/8
 şubbūhī s. -ler birle 2/1
 şubḥ sabah
 s. 20/5
 s. (bā-ı s) 36/8
 s. (murg-ı s) 61/1
 s. -ı sa'âdet 99/3
 s. -ı vaşî 94/1
 şubḥ-dem sabah vakti
 s. 43/12

şubh-gāhī	bkz. şubh-dem s. (ah-1.s.) 36/12
suğur	sıyırmak,, çekmek s. -dı 57/2
suhan-sāz	ahenkli söz söyleyen s. (murg-1 s.) 37/10
sultan	sultan, padişah s. 6/10, 8/8, 82/12, 85/4, 97/10, 102/3, 103/12 s. -1 'ālem 33/11, 83/9 s. -1 ibn-i sultan 6/9 s. (katı) 52/6, 66/11 s. (ata-) 41/3 s. (kıl-) 1/10 s. -nı 83/2 s. -ğa 87/ başlık s. 1 ('Adem s.) 71/11 s. -1 76/7 s. ('Adem s.) birle 94/12 s. -1 (Yemen s.) 84/6, 85/2, 87/1, 88/1 s. -1 (Yemen s.) birle 87/9 s. -ımız 17/10 s. -ları (ulus s.) 86/6 s. -larda 84/3 s. -lık 7/12 s. liğimni 36/2 s. -lıkka 50/2
sun ^c	yaratma, yapma s. -i sānī ^c -i Hay 71/10 s. -i bi- çün 82/7 s. -ını 74/7
şūr	sur,, boru s. -ın (çal-) 70/11
Şūret	kılık, şekil s. birle 33/9
sūriş	hay huy,, gürültü s. birle 15/8
susağ	susuzluk s. -1 (kan-) 38/6
Sūsen	eserdeki kadın kahramanlardan biri

s. 20/11, 22/1, 23/1, 23/4, 24/5, 24/7, 24/11, 25/6
 37/6, 41/1, 41/10, 47/2, 47/6, 47/11, 48/4, 48/7,
 49/2, 49/5, 49/6, 49/11, 53/4, 53/10, 55/2, 58/11
 58/12, 59/5

s. -i pür-dan-ı ayyar 48/10

s. bile 25/8

s. (ayağı) 40/7, 55/4

s. (katı) 35/5, 54/10, 57/11

s. (köze) 49/9

s. (revācı) 25/7

s. (sözi) 48/9

s. (sözü) 23/2

s. (tili) 41/5

s. (yüzi) 45/1

s. -ni 47/1, 48/3, 53/3, 55/5

s. -ğa 23/10, 49/1, 9/6.

s. -e 41/6

s. -din 25/7, 45/12

süz

yanma, ateş

s. (ezher-i s.) 97/1

s. birle 20/7, 62/9

s. -den 88/7

süzen

iğne

s. ir- 20/11

sücüd

secde

s. it- 67/6

sühan-sāz

bkz. sahan-sāz

s. (murg-ı s.) 9/5

sühan-ver

düzgün konuşan

s. -ler 83/6

Süleyman

Süleyman peygamber

s. 69/6

süngeç

keçik

s. -leri (körün-) 54/1

süpür-

süpürmek

s. -üp 103/5

sür-

sürmek

s. -dün 24/9

s. -di 76/4

sür-	s. -üp 29/8, 71/10
süret	bkz. sür-
	s. -ip 95/8
sürt-	sürtmek
	s. -üp 12/6, 73/8
sürüd	şarkı, türkü
	s. 26/10
	s. (ayt-) 35/7
	s. (aytur bol-) 42/7
	s. -ı (ayt-) 15/5
sürüdi	bkz. sürüd
	s. (sâz kıl-) 35/8
süsten-	yorulmak
	s. -ip 23/3, 42/9, 54/5
süt	süt
	s. (im-) 10/8
süz-	gözden geçirmek
	s. -di 28/8
süzül-	süzülmek
	s. -üp 94/6

§

şād	sevinçli, memnun, mesrur ş. 11/2, 49/3, 49/5, 79/2, 85/6, 87/7, 88/4, 89/9, 93/11, 95/2, 96/4 ş.bol- 35/11, 41/10, 59/13, 67/5, 99/1, 104/2 ş.ir- 61/7, 102/7 ş.kıl- 10/6
şādī	şadlık, sevinç ş.(yarat-) 1/3
şāgird	öğrenci, çırak ş.-i (iblis) 21/2
şah	padişah ş. 8/8, 9/6, 11/11, 12/7, 13/3, 17/9, 18/6, 23/5, 34/6, 34/10, 41/1, 47/9, 48/4, 53/3, 57/6, 60/1, 65/11, 76/8, 80/1, 83/3, 86/8, 87/10 ş.-1 ^c Aden 76/4 ş.-1 cevān-baht 58/12 ş.-1 cihān 32/10, 104/12 ş.-1 civān-baht-1 cihān-gir 30/10 ş.-1 Ferhār 39/5, 52/3 ş.-1 fīrūz 103/11 ş.-1 hūbān 76/6 ş.-1 keyvān 12/1 ş.-1 müşgīn 51/9, 53/1, 56/7, 95/9, 99/8 ş.-1 Nevşād 57/11 ş.-1 ser-efrāz 48/5, 85/4 ş.-1 zamāne 35/1 ş.birle 101/5 ş.i- 36/3 ş.-1 (^c Aden ş.) 93/10
şāhāne	hükümdarlara yakışır, çok mükemmel ş. 73/2, 82/11
şahānşāhī	ulu padişahlık, yüce hükümdarlık; büyük bir şah ş. 7/2
şahenşeh	şahlar şahı, padişahlar padişahı ş.(öngi) 5/11

	ş.(medhi) 6/7
	ş.-ni 49/6, 50/10
şāhid	sevgili, güzel
	ş.(şem'ü ş.)(kör-) 69/3
şāhinşeh	bkz. şahenşeh
	ş.-ni 44/3
şāhzāde	şehzade
	ş. 82/8, 84/10
şāl	şal
	ş.(kiy-) 33/5
şām	akşam
	ş.(ü seher-gāh) 5/5
	ş.birle 86/1
şart	şart; vaziyet, hal; yemin
	ş.-ını 101/2
	ş.-in (özge kıl-) 86/4
şāyed	eğer, ola ki
	ş. 78/7
şāyeste	yakışır, yaraşır, uygun
	ş. 97/12, 103/8
	ş.ir- 103/8
şeb	gece
	ş.ürüz 32/6, 33/3, 63/4, 65/7
şeb-efrüz	geceyi aydınlatan
	ş.(dürr-i ş.) 10/3
şeb-gir	sabah vakti
	ş. 62/5
şeb-revāne	
	ş. 35/1
şefi ^c	şefaati, suçun bağışlanmasında aracı
	ş.eyle- 24/11
şeftālū	şeftali; öpücük
	ş.-yi ter (tir-) 98/9
şeh	bkz. şāh
	ş. 16/9, 17/4, 18/5, 34/3, 49/2, 75/6, 75/9, 86/9

	ş.-i âlem 84/4
	ş.-i müşgîn 17/10
	ş.-i Nevşâd 77/11
	ş.-irüy-i zemîn 64/11
	ş.(hazreti) 77/4
	ş.(katı) 84/5
	ş.(alam) 86/5
	ş.-ni 33/9
	ş.-ler 67/8
şehd-bâ-şîr	bal ile şeker ş. 50/12
şehenşâh	bkz. şahenşeh ş. 60/11, 77/7, 95/10 ş.-ı cihân-dâr 18/7 ş.birle 15/9
şehenşâhî	(bir) şahenşah ş. 7/3
şehenşeh	bkz. şahenşeh ş. 61/11, 77/5, 80/6 ş.(hazreti) 75/5 ş.-ning 59/4 ş.-ga 9/3, 13/1
şehî	(bir) şah, (bir) padişah ş. 6/11, 6/12, 7/1
şehinşeh	bkz. şâhenşeh ş.-ning 14/1, 48/10
şehr	şehir ş. 16/3 ş.içre 81/7 ş.-i (lüt ş.) 7/4 ş.-ine 22/7
şehvâr	iri ve iyi cins inci ş.(dürr-i ş.) 69/10
şehzâde	bkz. şâhzâde ş. 35/4, 80/10

	ş.-ğa 15/10, 17/3
	ş.-si 72/7, 75/7
	ş.-ler 68/1, 68/5
şehzādeī	(bir) şehzāde
	ş. 22/8
şek	şüphe
	ş.-ni 4/8
şeker	şeker
	ş.birle 98/12
	ş.tik 13/9
	ş.(sor-) 98/9
şeker-pāş	şeker saçan, pek tatlı
	ş. 88/12
şeker-riz	şeker saçan, pek tatlı
	ş. 80/11, 84/2
şem ^c	mum
	ş.-i ālem-efrūz 87/6
	ş.-i rūşen 43/10
	ş.ü şāhid (kōr-) 69/3
	ş.-i(lāmi ^c bol-) 5/7
	ş.-i(yan-) 5/9
	ş.-in(öçür-) 51/2
şemşir	kılıç
	ş.(ser-i ş.) 67/3
şer ^c	şeriat, hüküm
	ş.(bir-) 3/1
şeref	yükseklik, ululuk, üstünlük
	ş.(burcı) 5/8, 94/5
şerh	açıklama, izah
	ş.-i aḥvāl 33/10
	ş.-i hāl 36/8, 64/13
	ş.-i(işit-) 37/3
	ş.-i bile 48/5
	ş.-ini 44/6
	ş.-in(sor-) 17/9

şermende	utangaç ş.-ler tik 84/5
şerr	kötülük, fenalık ş.-in (hayr ü ş.)(bil-) 2/6
şest	ş.(şîr-küş-i ş.) 75/1 ş.it- 79/12 ş.(hür-) 74/10 ş.ü kemanın (kor-) 74/12
şeyh	yaşlı adam, ihtiyar; kabile ve aşiret reisi ş. 17/7, 68/12 ş.(Necdî lengeri) 68/6 ş.imes 68/7
şeytân	şeytan, iblis ş.(katı) 69/8
şikâyet	sızlanma, yakınma ş.sözle- 15/6, 56/11 ş.(vaqtı) 55/10
şilen	şölen, ziyafet ş.-iniñ 103/5
şimşād	şimşir ağacı ş.-nı 15/7
şîr	şîir ş.-i tangsuh 22/11
şîr	aslan ş.-i ğarān 93/4
şîr-küş	aslan öldüren, aslan avcısı ş.-i şest 75/1
şive	işve, naz ş. 58/6 ş.-niñ 48/6 ş.-ni 40/8 ş.-si 83/5 ş.-sin (öğren-) 86/11 ş.-ler 12/9

	ş.-ler birle 98/10
	ş.-lik 37/10
şīve-engīz	
	ş.kıl- 12/10
şol	şu
	ş.irdi 65/10
şu ^c bede	hokkabazlık
	ş. 57/7
şu ^c le	alev
	ş.ur- 15/3
	ş.-din 78/2
şūr	şamata, gürültü
	ş.(ğāret-i ş.) 13/8
şūrīde	karışık, perişan; aşık, tutkun
	ş.(būlbūl-i ş.) 17/9, 1915
	ş.(būlbūl-i ş.-i mest) 35/8, 42/7
şūkr	şükür
	ş.(ṭavāf-ı ş.)(it-) 97/8
	ş.-in (kıl-) 40/4
şūkūfte	açılmış, açık
	ş.bol- 45/10
şūkūr	bkz.şūkr
	ş.-ler kıl-80/8

T

tā	ta t. 8/12, 101/6
ta ^c accüb	şaşıрма, şaşkınlık t. -de 33/9
ta ^c aşşub	taassup, bağnazlık t. (tonı) 99/10
tāb	parlaklık t. (tap-) 72/3 t. -ıdın 72/3
ta ^c b	yorgunluk, sıkıntı, eziyet t. -ingız 91/3
ṭabak	tabak, tabaka t. 3/11
tābān	parlak, parlayan t. (hursīd-i t.) 42/6
tabībī	doktor, hekim t. 102/8
ta ^c bīr	yorum, yorumlama t. (tap-) 18/5
tābla-	neşelendirmek t. -r (hikāyet) 80/11
tabukçı	kul, hizmetçi t. -lar(kıyası) 85/12
tāc	taç t. 7/11, 77/6, 99/7 t. (güher-i t.) 48/12 t. (bir-) 4/1 t. u tahtın (çöçe bil-) 62/7 t. u kemerni 95/5 t. -ımnı 39/9
ta ^c cīl	acele etmek, acele ettirmek t. kıl- 70/8
tā-çend	ne kadar, nereye kadar, ne zamana kadar t. 57/9
tağ	dağ t. 63/1, 70/12 t. dik 90/9

	t. -ındın 70/12
	t. -larga 62/10
tağayyür	değişme, yabancılaşma
	t. birle 55/2
tağı	dahi, de, daha, bile
	t. 60/3
tağyır	değiştirme, değişiklik
	t. birle 48/8
	t. it- 105/4, 99/10
	t. kıl- 47/2, 66/4, 62/5
	t. tap- 80/6
tahammül	t. 53/7
	t. kıl- 32/4, 45/5, 57/8, 71/7
	t. (pişe kıl-) 14/9, 79/7
	t. -sıs bol- 15/4, 37/3
	t. -sızlığındın 78/2
tahayyül	hayal etme, hayranlık canlandırma
	t. kıl- 7/9
tahayyür	şaşırmak, hayret etmek
	t. kıl- 32/3
tahiyyet	selam verme, hayır dua etme
	t. birle 4/3
	t. kıl- 17/6
	t. inğni 17/8
taht	taht, saltanat
	t. 7/11, 36/12, 39/8, 58/12, 77/6, 87/3, 99/7
	t. üzre 52/13
	t. ur- 97/12
	t. -ı Nevşād 39/7
	t. -ı (tönteril-) 54/2
	t. -ın (çöçe bil-) 62/7
	t. -ınça 70/4
tahta	tahta
	t. 71/3
	k. -nı 71/10
	t. -lar 71/2
tahte's-serā	toprak altı, alt tabaka
	t. -dür 60/7

ṭāk	eğik, eğilmiş t. 36/13
takarrub	yaklaşma, yakınlaşma t. (mahremi) 2/7
ṭākat	dayanma gücü, tahammül t. -im 21/10, 36/13
takdīr	kudret; kader t. (dest-i t.) 56/12 t. -i bile 71/7 t. -indin 57/6, 72/2
takı	bkz. tağı t. 2/9, 6/3
takır	sert, katı t. -ıdın (takrıdın) 42/8
takrīr	anlatma, anlatış t. -i bünyād kıl- 77/8 t. -i dil-efrūz 80/10 t. kıl- 17/6, 52/9, 56/12, 68/11, 81/10 t. (sevād it-) 104/8 t. -ini 17/8
tal-	yorulmak t. -ıp 63/7
ṭaleb	istek, arzu t. (üstü) 42/5
ṭama ^c	aç gözlülük t. kıl- 88/10 t. (bazarı) 69/3
tamām	tamam, tamamen; iyice t. 10/11
ṭāmāt	saçma sapan, uygunsuz söz t. (ayt-) 69/1
tamuk	cehennem t. 60/7 t. (saḥnı) 7/3 t. -nīng 67/10
tanbur	tanbūr t. 76/10

- tañğ ten, şafak
 t. bigin 44/4
 t. at- 86/3, 68/3, 74/4, 89/10, 98/8, 43/7,
 43/7, 43/11, 68/3, 66/9
- tañğ- t. -i tik 66/9
 bağlamak, yüklenmek
 t. -ıp 95/12
- tañğırğa t. -p 80/5
- tañğlık t. 51/7
- tañğsuğ armağan, hediye
 t. -ındın 51/6
 t. -larındın 51/6
- tañğsuh bkz. tañğsuğ
 t. (şi r-i t.) 22/11
- tañı- tanımak, bilmek
 t. -dı 58/3, 93/5
 t. -sam 22/6
 t. -p 96/12
- tañıt- tanıtmak, bildirmek
 t. -ıp 2/5
- tap- bulmak
 t. -ar 16/8, 99/2
 t. -tım 50/1
 t. -tı 17/7, 18/5, 33/8, 48/11, 76/1, 80/6,
 89/7, 94/10, 95/9, 103/7, 103/11, 104/1
 t. -tılar 60/12, 72/2
 t. -kay 9/4, 97/5, 97/6
 t. -kusu 28/5
 t -sun 104/1, 104/3
 t. -sam 86/8
 t. -sa 51/3, 70/6
 t. -adur min 40/10
 t. -ıp 10/9, 66/12, 64/7, 67/2, 72/1, 72/3
 t. -mas 13/11, 15/1
 t. -madı 14/3, 20/1, 28/2

	t. -madılar 66/10
	t. -masa 78/8
	t. -may 78/5
	t. -mas idim 39/12
	t. -mak 73/10
tapıl-	bulunmak
	t. -ur 85/11, 100/6
tapın-	tapınmak, ibadet etmek
	t. -ur 66/7
	t. -urlar idi 66/1
tapşur-	vermek
	t. -dı 103/4
tapla-	neşelendirmek
	t. -ğa tik 85/10
tapuğ	hizmet
	t. -da 86/11
	t. -ımda 25/3
	t. -uñğ 52/7
	t. -uñğda 86/6
	t. -ın (kıl-) 66/1
tapuğ	bkz. tapuğ
	t. -niñğ 86/11
	t. -nı 83/4
	t. -ta 15/11
	t. -çı 49/4, 65/11
	t. -çı tek 86/11
	t. -çılar 11/11, 46/13
	t. -çısı 35/6
	t. -luklar 72/6
tār	karanlık
	t. 62/1
tarab	eğlence
	t. (şartı) 101/2
	t. (şem'ci) 51/2
	t. (vakti) 9/2

tarab-sāz	sevinç veren, nağme düzen t. 101/9
tarik-	daralmak, sıkılmak t. -tı 90/5
tarīd	kovulmuş, çıkartılmış t. it- 91/12, 93/4
tārīh	tarih t. 105/5, 105/tarih
tarkuş-	dağılmak t. -urlar irdi 96/2
tart-	çekmek, yırtmak t. -ar 43/4 t. -ıp 26/3, 60/4, 88/10 t. -a 90/4 t. -a bilmey 65/3
tartın-	çekinmek t. -may 38/12
taşarruf	tasarruf t. birle 105/4 t. kıl- 104/13
taşavvur	tasavvur t. kıl- 21/9
taş	taş t. ur- 77/12
taşla-	atmak t. -dı 27/9, 93/5, 95/5 t. -gaç 27/11 t. -ar tatmasda 68/10 t. -masda 68/10 t. -ğan 6/2 t. -makça 68/10
tatar	tatar t. (müsg-i t.) 10/2
tatiğ	tat, lezzet t. -ındın 6/2
tavāf	tavaf t. -ı şükr 97/8 t. içre 96/5 t. kıl- 97/2

tavr	tavır, davranış t. -ı bile 37/4
tavuş	ses t. -ın (ışit-) 27/7
tayan-	dayanmak t. -ur 63/1
ta ^ç yîn	belirleme t. kıl- 53/1, 75/12, 59/10, 11/6, 51/9, 100/1
tāze	taze, yeni, temiz t. 96/8 t. bol- 35/10
ta ^ç zîm	yüceltme t. birle 2/10, 87/1
tebdîl	değiştirme t. kıl- 70/8
tebessüm	tebessüm, gülümseme t. birle 13/6 t. kıl- 25/5, 45/11
tecemmül	süs, süslenme t. birle 51/11
tedbîr	tedbir t. birle 48/8 t. it- 29/4, 50/12 t. kıl- 88/3 t. (tap-) 18/5 t. ü rāyın (sal-) 72/1 t. (öğret-) 81/6 t. (ayt-) 99/10 t. -ge 28/6 t. -ler(bil-) 16/6
teferrüc	gezinti t. (tile-) 42/4
tefekür	tefekür t. kıl- 24/7, 29/4 t. -din 23/4
tefe ^ç ül	fal bakma t. kıl- 52/8

tek	koşma, seğırtme t. ü dev kıl- 35/2
tek	gibi t. 1/5, 64/13, 86/11, 94/6, 94/7, 97/1
tekb̄ir	tekbir, yüceltme t. ay- 96/6
tekellüf	gösteriş t. birle 76/11 t. -ler bile 61/4
tekellüm	konuşma t. 73/4 t. birle 2/10, 46/2, 87/1 t. başla- 25/5, 45/11 t. -din 80/11
tekr̄ar	tekrar t. it- 38/10 t. ittür- 49/7 t. kıl- 17/8
tekye-gāh	dayanak, mesned t. -ı 1/12
telb̄is	hile, oyun t. 21/2 t. (körgüz-) 69/7 t. -ini 47/4
temāşā	temaşa, seyir t. -lar (arası) 102/1
temennā	dilek, istek t. -nı 30/3
ten	vücut t. birle 98/2 t. içre 99/7, 100/2 t. -ni 76/4 t. -ğa 1/1 t. -de 68/1 t. -din 13/5 t. -inde 81/4

tena ^f um	yeme t. 73/4 t. birle 10/13 t. (şivesi) 83/5 t. (pīşe kıl-) 87/8
teng	darlık, dar t. içre 65/8
teng	denk, eş, benzer t. -i (yok) 17/12
teñgiz	deniz t. tik 31/9 t. (yüzi) 85/11
Teñgri	Tanrı T. (sun 1) 74/7
tennūr	fırın, tandır t. -ın (aç-) 70/11
tepirçile-	debelenmek, tepinmek t. -r 73/6
ter	taze, yaş t. 11/8 t. (şeftalu-yı t.) 98/9
terahhūm	merhamet, acıma t. (vakti) 37/2 t. kıl- 5/12, 46/13
terāne	nağme, ahenk, makam t. birle 17/6
terceme	tercüme t. kıl- 104/12
tercemān	tercüman t. -dın 104/12
tergīb	isteklendirme, şevklendirme t. -i (art-) 75/11
terkīb	birleşim, sentez t. kıl- 17/3 t. (yasa-) 1/6
tertīb	tertip, düzen t. tut- 1/6 t. kaldur- 75/11

teselli	teselli, avunma t. (tap-) 60/12 t. -ler (bir) 15/2
teshir	büyüleme; zaptetme, ele geçirme t. bol- 18/10 t. kıl- 103/1
teslīm	teslim; verme t. kıl- 48/9
tevaḳḳu ^c	rica, istek t. 105/1
teväzü ^c	alçak gönüllülük t. birle 23/10, 64/10, 84/8, 89/1
teveccüh	nazar etme; değer verme t. it- 54/10
tevekkül	tevekkül t. birle 33/6 t. kıl- 91/11, 57/5
tevfīr	çoğaltma, arttırma t. 80/2
tevsen	başı sert at t. (baht-ı t.) 24/11
tezvīr	yalan dolan, fesat t. (kesb kıl-) 21/1 t. -din 67/11 t. -ini 69/4
tın-	duymak t. -sa 44/12 t. -may 38/12
tınāb	ip t. -ın(üz-) 91/14
tırnağ	tırnak t. -ı birle 53/9
tıy-	tutmak, hakim olmak t. -a bilmey 23/2 t. -ğan sayın 23/8
ti-	demek t. -p 66/11, 91/1, 93/2, 98/11

tibre-	tepinmek, hareket etmek t. -mey 74/7
tiğ	kılıç t. ur- 92/7 t. -i hun-riz 92/10
tig-	değmek t. -güsidür 29/9 t. -mes 30/4, 88/10
tigişlik	bütün t. 6/8
tigme	değme t. 13/10
tigre	çevre t. -ge 74/6 t. -deki 53/8
tigür-	değdirmek, ulaştırmak t. -di 48/6 t. -ü (tigrü) 31/4
tik	gibi t. 1/11, 5/6, 7/12, 7/13, 8/1, 8/9, 9/5, 9/10, 11/2, 12/1, 12/7, 12/12, 13/2, 13/9, 20/5, 21/5, 23/3, 27/2, 27/4, 27/12, 28/3, 29/13, 30/2, 31/9, 32/11, 33/7, 34/11, 35/3, 35/11, 38/10, 39/1, 41/4, 42/10, 43/7, 43/10, 43/11, 47/1, 48/11, 49/3, 50/10, 50/11, 50/12, 53/8, 54/5, 54/6, 56/10, 57/4, 57/11, 58/9, 59/6, 62/1, 64/4, 64/11, 65/9, 69/9, 67/1, 67/2, 70/10, 72/3, 72/4, 74/5, 74/8, 76/1, 76/2, 79/7, 79/9, 80/9, 81/1, 82/6, 82/10, 85/2, 85/10, 86/5, 90/2, 91/9, 91/12, 92/8, 92/11, 93/1, 94/4, 94/7, 95/12, 100/5, 100/8, 102/9, 103/1, 103/12, t. oltur- 27/3, 57/5, 59/5, 92/5 t. bol- 59/1 t. -te 70/1 t. -ler 88/11 t. -lerni 69/6 t. -lik 71/4

tik-	dikmek t. -ti 63/10 t. -tiler 97/8
tiken	diken t. -din 52/2 t. -likni 24/10
tikil-	dikilmek, ayakta durmak t. -di 93/12, 97/9
til	dil t. 6/2 t. birle 40/4 t. -ni 96/1 t. -ge 54/1 t. -im 53/11 t. -i 10/8 t. -ige 20/11 t. -ine 6/2 t. -idin 14/9 t. -indin 41/5 t. -siz 79/11
til-	dilmek, bölmek t. -di 98/3 t. -se 57/3
tilbe	deli t. 29/10, 89/5 t. -ler 57/4
tile-	dilemek, istemek t. -r men 41/9, 50/5 t. -r siz 59/12 t. -r 28/4, 48/7, 52/9 t. -r irdi 74/12 t. -r irseñg 50/6 t. -r bolsañg 42/4, 45/5, 89/3 t. -di 1/7, 12/4, 14/3, 19/12, 31/2, 51/3, 74/6, 78/6, 91/1 t. -yin 13/4, 40/4, t. -sün 59/10

	t. -se 1/11
	t. -p 15/1, 28/2, 33/8, 66/10, 78/5, 97/6, 103/7
	t. -ptür 54/2
	t. -geç 47/3
	t. -y 79/5
	t. -gen 9/10, 18/5
	t. -gen tik 48/11, 94/4
	t. -genige 104/6
	t. -mes 60/2
	t. -medi 34/7
	t. -mesün 59/10
tilek	dilek, istek
	t. (üsti) 9/10
	t. (bir-) 104/6
	t. -im 40/6
	t. -im (tap-) 86/8
	t. -ler 94/4
	t. -leri 104/6
tilet-	diletmek, istetmek
	t. -ip 20/1
tin	ten, vücut
	t. -inğdin 92/3
tin-	dinlenmek
	t. -diler 68/1
tingel	denge, istikrar
	t. -i 69/10
tingiz	deniz
	t. -de 70/12, 72/2
	t. -din 70/2
	t. -lerge 95/7
Tiñri	t. 9/10, 19/2, 46/9, 50/8, 58/12, 81/8, 89/2, 94/4
	t. (yarlığı) 2/5
	t. (takdiri) 57/6, 71/7

	t. (hakki) 60/8
	t. (atı) 68/4
	t. (hazreti) 91/11
	t. -ge 80/8
tiñg	denk, eş, benzer
	t. -siz 100/5
tip-	tepmek
	t. kende 91/7
tipin-	tepinmek, hareket etmek
	t. -di 62/9
	t. -diler 66/8
	t. -medi 91/2
tīr	ok
	t. -i pūr-tāb 71/1
tir-	derlemek, toplamak
	t. -ip 98/9
	t. güçiler 52/2
tīre	karanlık
	t. bol- 18/3
	t. vū tār 62/1
tirig	diri, canlı
	t. biz 32/12
	t. bol- 79/5
	t. bar- 80/3
	t. -ley 79/5
	t. -lik 5/2
	t. -ligi 54/2
tiril-	dirilmek, canlanmak
	t. -sem 7/1, 40/5
tiş	diş
	t. birle 78/1
	t. -i 53/9
tiş-	deşmek
	t. -ti 98/4
tişi	dişi
	t. -ni 74/11
tişil-	deşilmek
	t. -di 80/5

tişle-	t. -megen 85/3 dişlemek
tit-	t. -di 80/5 ditmek, yolmak
titre-	t. -ip 95/6 t. -e 53/9 titremek
tiz	t. -r 8/4 diz
tiz	t. -ine 63/9 tez, acele; keskin
tiz	t. (âteş-i t.) 13/9 t. (hançer-i t.) 78/6 t. kıl- 30/8, 102/2
tizet-	t. -ti 69/3
toğ-	doğmak t. -dı 48/8 t. -mağan 93/1 t. -қан 21/1
toğra-	doğramak t. -sa 23/9
tokat-	dokutmak t. -tı 90/7
tokta-	durmak t. -may 68/5
tokuz	dokuz t. 1/5, 3/11, 67/11, 105/tarih t. yüz on dört 105/tarih
toldur-	doldurmak t. 9/2
tolğan-	dolanmak t. -ip 27/12, 43/1, 44/11, 67/1, 78/3
tolunay	dolunay t. -ı 83/11
ton	elbise t. 27/5, 35/1, 56/9 t. -ı 77/10

	t. -ını (tağyır it-) 99/10
	t. -ın (çāk kıl-) 27/10, 95/6
	t. -ın key- 42/11
	t. -ın 53/9
	t. -ın rāst it- 103/6
	t. -larını (tağyır kıl-) 62/5
toᅇgal	
	t. 89/8
top-	toplamak
	t. -dılar 93/11
toprağ	toprak
	t. 77/12
toprak	bkz. toprağ
	t. 43/1
	t. bile 42/7, 74/10
	t. -nı 43/6
	t. -ım 59/10
	t. -ı 39/9, 85/9
topuğ	bkz. tapuğ
	t. -ında 19/4
toy	toy, eğlence, düğün
	t. 83/2
	t. -lar 10/5
	t. -lar(kıl-) 97/10
	t. -lar(yarağı) 51/10
toy-	doymak
	t. -dı 26/9
	t. -sam 50/4
	t. -a 81/3
toyla-	toy ve düğün yapmak, ziyafet vermek
	t. -p 101/2
toynağ	toynak
	t. -ını 92/4
toz	toz
	t. 3/10, 39/6, 61/9
	t. -ı men 59/11
	t. -ını 98/1

tök-	dökmek t. -er 20/10 t. -me 92/3
tökül-	dökülmet t. -di 31/11
töngül-	ümitsiz, elemli olmak t. -di 57/1, 95/9 t. -me 57/6
tönteril-	dönderilmek, ters çevrilmek t. -sün 54/2
töre	töre t. birle 21/8, 52/3, 52/5, 97/11
töre-	türemek, ortaya çıkmak t. -gen 21/1
töret-	türetmek, ortaya çıkarmak t. -ti 1/3
tört	dört t. 1/5, 65/2, 97/3, 97/9, 97/10, 102/3 t. iklim 97/9, 101/11 t. -de 105/tarih
töşek	döşek, yatak t. sal- 12/3 t. -i 81/2
tübî	tuba t. 19/9
tūfān	tufan t. 70/11, 79/9 t. kopar- 90/8
tūk	tuğ, bayrak t. 87/2, 90/1
tulū ^c	doğma, yükselme t. it- 5/8, 83/11
tuman	duman t. 31/7, 89/11
tur-	durmak t. -ur 55/11

t. -dı 10/11, 60/11, 82/10, 90/9, 91/2
 t. -ayın 79/4
 t. -ı 55/10
 t. -uñguz 74/7
 t. -sa 14/10
 t. -up 27/6, 101/2
 t. -uptur 64/9
 t. -uban 42/8
 t. -gunca 98/4
 t. -mas 91/7
 t. -madi 33/3
 t. -may 27/6, 67/9
 t. -ur- 30/2, 41/8

türān

Turan

t. 6/11

turguz-

durdurmak

t. -dı 51/10

t. -up 90/7, 90/9

tuş

karşı, yan

t. 74/5

t. -tın 74/5

t. -ına 62/3

t. -ında 67/3

t. -ındın 93/8

tuşluk

t. (tuş) 62/3, 67/3, 93/8

tut-

tutmak

t. -ar 26/4, 99/2

t. -tum 91/9

t. -tı 1/6, 23/4, 31/7, 89/11, 90/7,

t. -ğay 7/8

t. ! 9/2, 19/3, 57/8

t. -sun 104/4

t. -sañğ 38/5

t. -up 16/10, 53/9, 60/1, 64/7, 64/11, 68/8,

71/3, 72/3, 101/8

t. -kaç 48/4, 57/4

t. -kuçı 5/5

t. -ar ir- 61/9, 72/8

	t. -mak
	t. -makka 88/3
tutkın	tutulmuş, esir
	t. 24/10
tūtiyā	tutiya, göze çekilen sürme
	t. 3/10, 39/6
tuttur-	tutturmak
	t. -up 87/11
tutul-	tutulmak
	t. -dı 47/10
tuy-	duymak
	t. -madı 41/4
tüp	dip, son
	t. -siz 31/9
tükel	hep, bütün, tamam
	t. 48/6
tüken-	tükenmek
	t. -di 14/7, 105/hatime
	t. -sün 54/2
	t. -ip 97/7
	t. -geç 52/13
	t. -mes 102/11, 24/3, 79/9, 100/9
	t. -megey 7/1
tüket-	tüketmek
	t. -keç 49/7
tüküz	güç, zor; ince
	t. tap- 48/11, 50/1
tümen	on bin
	t. 4/3, 5/1, 7/1, 12/9, 18/9, 48/8, 64/5, 87/1, 88/2
	t. -din 91/7
tün	gece
	t. 39/2
	t. kün 100/6
	t. (ejdehāsı) 31/6
	t. (likāsı) 31/6
	t. (yarımı) 31/8

- t. (pertevi) 80/4
t. (künkisi) 37/7
t. -i 64/3
t. -idür 39/2
- tünd sıkı, sert
t. 91/3
t. -bâdı 59/4
- tüne- gecelemek
t. -li 63/8
- Türk Türk
t. 51/1
t. -âne 92/2
t. -i (tili) 6/2
- türlüg türlü, çeşitli
t. 2/8, 4/3, 11/3, 14/8, 15/10, 25/11, 30/6,
34/2, 51/5, 59/3, 73/4, 77/2, 80/11, 94/8
- tüş düş, rüya
t. ir- 98/11
t. -nüng 14/11
t. kör- 38/10
t. -ine 18/5
t. -ide 12/başlık
t. -indeki 42/10
- tüş- düşmek; denk gelmek
t. -er 17/3, 88/11
t. -tüm 21/11, 86/10
t. -tüng 13/3
t. -ti 5/11, 21/9, 23/3, 34/1, 58/4, 67/3,
71/3, 76/5, 76/7, 79/9, 82/9, 83/3, 93/1,
97/2, 99/4
t.(gözi t.)42/9, 89/6
t.(özine t.)17/5
t.(yolğa t.) 19/6
t. -ler (yanıp t.) 76/8
t. -miş (yolga t.) 19/6
t. -key 75/12

	t. ! 92/4
	t. -üptür 54/1
	t. -üben 63/8
	t. -ken 47/7, 65/2
tüşür-	düşürmek
	t. -üp 103/5
tütün	duman
	t. 31/6
tüvāna	güçlü, kadir
	t. (hayy-i t.) 96/7
tüz	düz, düzgün, doğru
	t. bol- 101/8
	t. kıl- 101/1
	t. koy- 104/3
	t. -ge 62/7
	t.-ini 84/9
tüz-	düzmek, düzenlemek
	t. -düm (neva t.) 6/6
	t. -di (ahengini t.) 20/4
	t. -nı (barını t.) 28/8
	t. -di (işini t.) 51/11
	t. -di (elhan t.) 68/3
	t. -di (meclis t.) 76/9
	t. -gin 40/11
	t. -üp (aheng t.) 37/9
	t. -üp (elhan t.) 11/9, 101/7, 101/9
	t. -üptür (elhan t.) 94/8
	t. -üben (allın t.) 90/7
	t. -mes (közi t.) 53/6
tüzet-	düzenlemek
	t. -ti 76/2, 103/2
tüzüg	tertip, düzen
	t. -in 83/5
tüzül-	düzülmek, hazırlanmak
	t. -di 83/5

U

- u ve (bkz. ü)
- u. 4/2, 6/11, 9/6, 15/13, 18/9, 22/4, 26/7, 26/10, 26/11, 31/3, 36/4, 36/12, 37/1, 42/12, 43/2, 43/8, 43/9, 48/5, 49/12, 50/2, 51/1, 53/7, 56/1, 56/3, 56/7, 58/5, 58/8, 60/8, 62/7, 68/2, 69/1, 69/2, 69/4, 69/9, 73/4, 75/1, 76/10, 77/6, 82/6, 84/11, 85/9, 86/7, 87/2, 88/4, 89/9, 90/1, 93/11, 94/1, 96/4, 96/6, 96/9, 97/5, 97/10, 97/12, 98/8, 99/7, 100/3, 100/12, 101/1, 101/9, 102/1, 102/4, 102/8, 102/10, 103/3,
- uç uç
- u.-ka (uçdun u.) 90/8
- u.-dun (uçka) 90/8
- u.-ı birle 2/2, 36/7
- u.-ındun 8/6
- uç- uçmak
- u.-ar (kuç) 85/11
- u.-kan (yügürgen) 73/8
- ūd ud
- u. 76/10
- uğan kâdir, Tanrı
- u.(takdîri) 72/2
- u.(zikri) 96/11
- u.-dın 40/4
- ‘ukbî ahiret; ölümden sonraki dünya
- u. 62/4
- ‘ukûbet ceza; eziyet, işkence
- u. 65/4
- ulağ u.-ı (dil-keş) 100/3
- ulağ u.-ları (bar) 85/10
- ulan- eklenmek, devam etmek
- u.-sun 20/8
- ulu yüce, ulu, yüksek, büyük
- u. 97/8

uluğ	bkz. ulu u.-rak 70/12
uluk	bkz. ulu u. 10/5, 15/8, 16/3, 21/11, 44/12, 51/7, 51/10, 62/10, 63/1, 70/12, 97/10, 97/11 u.-rak 81/9
‘ulūm	ilimler, bilgiler u.-ı içre 7/10
ulus	millet, halk u. 32/3, 52/9, 93/8, 97/3, 100/10, 101/9, 104/4 u.(ortası) 78/11 u.(sultānları) 86/6 u.-nı 29/8 u.-ta 10/6 u.-dın 41/2
umağ	nesil, uruk, boy u.birle 93/2
umak	bkz. umağ u.-dın 52/4
unut-	unutmak u.-tı 34/12, 54/7 u.-sañız 59/9 u.-mas 70/6
ur-	vurmak u.-ur 2/3, 21/3, 70/4, 77/12 u.-dı 3/5, 3/7, 10/1, 10/11, 14/2, 20/5, 28/6, 39/1, 42/10, 66/3, 91/11, 92/7, 99/3 u.-dılar 55/1 u.-sunlar 9/1 u.-sa 14/10, 15/3, 26/3, 44/11, 53/6 u.-up 14/5, 43/4, 44/1, 54/4, 56/9, 64/2, 69/11, 89/12, 90/6, 96/5, 97/12 u.-uban 19/5 u.-man 60/3 u.-mas 55/2 u.-maslar 77/4

- uluğ bkz. ulu
u.-rak 70/12
- uluk bkz. ulu
u. 10/5, 15/8, 16/3, 21/11, 44/12, 51/7,
51/10, 62/10, 63/1, 70/12, 97/10, 97/11
u.-rak 81/9
- ‘ulūm ilimler, bilgiler
u.-ı içre 7/10
- ulus millet, halk
u. 32/3, 52/9, 93/8, 97/3, 100/10, 101/9,
104/4
u.(ortası) 78/11
u.(sultānları) 86/6
u.-nı 29/8
u.-ta 10/6
u.-dın 41/2
- umağ nesil, uruk, boy
u.birle 93/2
- umak bkz. umağ
u.-dın 52/4
- unut- unutmak
u.-tı 34/12, 54/7
u.-sañız 59/9
u.-mas 70/6
- ur- vurmak
u.-ur 2/3, 21/3, 70/4, 77/12
u.-dı 3/5, 3/7, 10/1, 10/11, 14/2, 20/5,
28/6, 39/1, 42/10, 66/3, 91/11, 92/7,
99/3
u.-dılar 55/1
u.-sunlar 9/1
u.-sa 14/10, 15/3, 26/3, 44/11, 53/6
u.-up 14/5, 43/4, 44/1, 54/4, 56/9, 64/2,
69/11, 89/12, 90/6, 96/5, 97/12
u.-uban 19/5
u.-man 60/3
u.-mas 55/2
u.-maslar 77/4

	u.-mayın 18/8
	u.-may 82/3
	u.-mağ 98/8
	u.-mağınğ 24/1
	u.-uş 101/10
	u.-uşta 8/5
uruk	oymak, kabile, millet
	u.birle 75/4
	u.-indın (urug'ındın) 17/11
urun-	dövünmek
	u.-up 21/4
urundur-	
	u.-dı 71/1
uruş-	vuruşmak, döğüşmek, çarpışmak
	u.-up 78/4
usandır-	usandırmak, bıktırmak
	u.-sa 91/4
uş	işte
	u. 36/10, 36/11, 100/2, 103/11, 104/7, 104/8
uşal	şu, o
	u. 66/3
uşbu	bu işbu
	u. 22/2, 24/3, 40/7, 48/2, 82/12
uşol	bkz. uşal
	u. 4/11, 5/1, 8/5, 10/1, 34/4, 34/10, 60/8, 66/8, 85/1, 95/2, 102/7
utru	karşı, mukabil
	u. 51/9, 52/5, 64/12
	u.çık- 68/7, 76/3
	u.tur- 91/7
	u.-sıda 18/3
uyan-	uyanmak
	u.-dı 5/9
	u.-sun 20/8
uyat	utanç, utanma

	u. 62/7
	u.-tın 12/2
uyған-	uyanmak (bkz. uyan-)
	u.-dı 14/2, 21/3, 32/1
uyku	uyku
	u. 63/10
	u.(vaḳtı) 12/3
	u.-sıda 12/7
	u.-sıdın 21/3, 32/1
	u.-sundun 20/6
uyu	uyumak
	u.-dı 12/7
	u.-dılar 63/9
	u.-ğan (ṭāli ^c) 5/9
	u.-mas bol- 26/9
	u.-maḳka 63/5
uyuş-	uyuşmak
	u.-up 63/9
uzal-	uzamak, sürüp gitmek
	u.-ur 92/6
uzan-	uzanmak, revan olmak
	u.-dı 29/2
uzat-	uzatmak, göndermek, vermek
	u.-tı 29/1
	u.-ıp 61/5, 69/2
uzun	uzun
	u. 46/6

Ü.

- ü ve (bkz. ü)
- ü. 1/2, 1/3, 2/6, 3/1, 3/4, 3/9, 4/2, 4/3, 5/5, 6/1, 6/3, 6/8, 7/3, 7/7, 7/10, 7/11, 8/7, 8/11, 9/7, 9/8, 9/12, 10/9, 10/13, 11/1, 11/7, 14/7, 15/11, 16/4, 17/11, 17/12, 19/5, 20/3, 20/7, 21/1, 21/2, 21/7, 26/2, 26/5, 27/3, 31/10, 32/6, 32/8, 33/3, 33/7, 34/3, 34/6, 34/8, 35/2, 35/9, 36/4, 36/10, 36/12, 38/3, 43/6, 46/4, 46/9, 48/12, 49/3, 51/6, 53/2, 53/4, 53/10, 54/1, 56/2, 56/4, 58/11, 61/10, 62/7, 62/9, 62/10, 63/2, 63/4, 63/6, 64/6, 65/1, 65/7, 66/6, 68/7, 69/3, 69/4, 69/10, 70/1, 70/3, 71/7, 72/1, 72/8, 72/10, 73/2, 73/3, 73/7, 74/1, 74/12, 75/10, 76/2, 77/6, 77/8, 78/7, 79/1, 79/2, 79/3, 82/11, 83/1, 83/5, 85/6, 87/2, 87/5, 90/1, 93/1, 94/2, 94/8, 94/10, 95/2, 95/5, 95/11, 96/1, 96/4, 96/5, 96/11, 98/6, 99/9, 100/12, 103/2, 103/6, 103/9, 104/2, 104/7, 105/not
- üç (3)
- ü. 1/5
- ü.(iki ü.) 63/4
- ü.(ü.tört) 65/2
- ü.-ni (iki ü.) 74/9
- üçün için
- ü. 2/6, 2/9, 2/11, 4/7, 18/7, 24/2, 31/2, 40/1, 45/8, 46/4, 50/4, 53/10, 65/7, 73/3, 76/2, 76/3, 77/11, 81/10, 95/11
- üftāde düşkün, biçare; aşık
- ü.-si men 72/7
- üftān düşen; düşerek
- ü.ü hīzān 56/4
- ümīd umut, umma
- ü.(kis-) 95/10
- ü.-im 21/7, 39/12, 81/8

	ü.- inğge 34/5, 36/5
	ü.- ini 66/11
	ü.-in (kis-) 54/9
	ü.-ler (va ⁴ de bir-) 47/1
ümmet	cemaat, tayfa, gurup
	ü.-i min 4/4
ün	ses
	ü.birle 77/11
	ü.-ünnüñg 16/8
	ü.-i 90/2
	ü.-inde 20/9, 21/11
	ü.-indin 93/5
ünde-	çağırmaq, seslemek
	ü.-di 83/2
ürke-	
	ü.-p 66/10
üst	üst
	ü.-in (yir ü.) (agna-) 27/10
	ü.-ine 9/10
	ü.-ide 3/5, 41/3, 42/5, 43/8, 52/12, 55/5, 60/11, 69/1, 79/10, 91/2
	ü.-inde 36/10, 40/1, 57/1, 67/10, 77/12
	ü.-ünde 98/5, 100/1
üstün	üst, üzeri
	ü.-ide 20/9
	ü.-idin 93/5
üz-	kesmek, dilmek, koparmak
	ü.-di 20/4, 54/8
	ü.-üp 91/4
üze	üstünde, üzerinde
	ü. 69/6
üzre	üstüne, üstünde
	ü. 23/11, 42/6, 52/3, 54/5, 82/10
üzük	yüzük
	ü.(oyna-) 98/8
üzül-	kopmak, dağılmak
	ü.-di 71/2, 72/10

V.

va ^c de	söz, yemin v.(işit-) 18/1 v.(bir-) 47/1
vâkıf	haberdar, bilgili v.(kilürdin v.) 9/6
vakt	vakit, zaman v. 41/8 v.-i devlet 33/1 v.-ın (uşal v. ni iş kıldınğ kanı sin) 34/4 v.-ım 5/1, 41/8 v.-ı 6/3, 11/3, 12/3, 55/10, 55/10, 71/11, 81/5, 101/4 v.-ıdur 37/2 v.-ım 9/2 v.-ın(munakkas kıl-) 21/5 v.-ın(perişan kör-) 24/5
v ^c allāh	yemin sözü v.billāh 45/9
Vamık	Vamık u Azra isimli aşk hikayesinin erkek kah- ramanı v.-ıngdur 34/8
vaşf	sıfat, özellik v.kıl- 82/4 v.-ı birle 26/4 v.-ım 7/1, 75/6, 81/5 v.-ın (kıl-) 17/6 v.-ıdın 75/11, 99/1
vāşıl	yetişen, ulaşan v.bol- 46/11
vaşl	yetişme, ulaşma v.(şubh-ı v.) 94/1 v.içre 58/3 v.(yarat-) 60/8 v.(tap-) 97/5 v.-ın (kut kıl-) 63/6

- v.-dın 28/3
- va‘z nasihat, öğüt
v.-ını 47/2
- vaz‘c hal, vaziyet, durum
v.-ı bile 49/5
- ve ve
v. 7/4, 7/9, 30/11, 39/10, 78/3
v. d-dünya (Celālú‘d-din v.) 6/10
v.(v‘eger) 65/4
- vefā vefa, sadakat
v.-lıg 85/5
v.-lık 46/3
v.-sızdur 86/4
- vefā-dār vefalı, sadık
v. 62/10, 64/12, 70/3
v.(yār-ı hem-derd-i v.) 18/12
- vehim kuruntu, evham
v.içre 30/7
- velāyet velilik, evliyalık, erenlik
v. 87/2
v.(genci) 4/7
- velī ancak, lakin
v. 12/2, 13/10, 13/12, 14/10, 43/7, 65/10,
78/9, 82/12, 104/12
- velīkin ancak, ve lakin
v. 72/7
- veliykin bkz. velīkin
v. 26/12
- ve‘l-leyl v.(saçı v.) 3/9
- veyāhōd veya, yuhut
v. 70/11
- vezīr vezir
v. 82/4, 82/9
v.-i şāhib-iḥlās 83/8
v.(atı) 82/2

v̄irāne	v.(allı) 81/10, 82/8 virane, yıkıntı v.-ler içre 101/3
viṣāl	buluşma, kavuşma v.üçün 40/1 v.(ümid) 66/11 v.-inḡgu 39/11 v.-in (tap-) 51/3 v.-in (inanış-) 98/11 v.-indın 35/12
vü	ve v. 1/3, 2/5, 3/3, 4/4, 12/4, 12/10, 13/3, 16/3, 16/9, 16/12, 19/8, 19/9, 21/7, 22/3, 22/5, 23/4, 27/5, 27/9, 29/6, 31/9, 34/2, 43/11, 44/1, 45/2, 45/11, 52/5, 57/4, 58/5, 60/11, 62/1, 62/1, 62/4, 64/12, 65/1, 67/5, 74/4, 75/13, 77/7, 81/3, 82/9, 89/11, 90/1, 90/5, 90/8, 90/10, 94/3, 97/12
vücūd	vücut, gövde, ten varlık v.-um 45/6 v.-ı 8/7, 8/11, 9/12 v.-ı içre 1/10 v.-in (şest it-) 79/12 v.-idın 7/11

yā	(seslenme edatı) ey y. 4/9, 39/2, 46/8, 58/4
ya	yay y. -sın (karma-) 27/8 y. -sın (başla-) 27/9
yād	hatır, hafıza y. kıl- 7/2, 29/7, 48/7, 64/10, 73/7, 99/1 y. -inğdın 34/7 y. -ı (bol-) 8/12 y. -ı 26/5 y. -ında 38/1
yada-	y. -dı 55/6 y. -ğendın 63/7
yağ-	yağmak y. -ıp 62/2
yağı	düşman y. -ğa 91/8
yağıl-	yağmak y. -ğı 97/3
yağmur	yağmur y. 62/2
yağşı	iyi, güzel y. 19/4, 65/11, 76/7, 81/6, 88/5, 103/2 y. yaman 22/6 y. (yaman yağşı) 89/9 y. sin 50/7 y. -lar min 50/5 y. -lardın 105/3
yāhūd	yahut, veya y. 30/11
yak-	hoşuna gitmek, beğenmek y. -tı 39/7 y. -mas 26/10, 44/10
yaka	yaka y. (tart-) 26/3 y. -sın (çāk it) 12/1, 14/4, 54/3 y. -lar (çāk kıl-) 50/11
yakıl-	yakılmak, yanmak y. -dı 90/10

yak̄in	kesin bilgi y. birle 4/9 y. -dur 15/3 y. -imdin 4/8
yakın	yakın y. -iñge 4/8
yākūt	yakut y. (dürri y.) 63/6
yalañgaç	çıplak y. 81/3
yalbar-	yalvarmak y. -ayın 24/4
yalğan	yalan y. ise 38/12 y. -nı 38/12
yalğuz	yalnız y. 26/12, 51/6, 53/12 y. (kor-) 47/6 y. -un (atlan-) 27/4
yalın	yalın, alev y. tik 39/1 y. -nı 28/5
yalın-	bkz. yalbar y. -ıp 24/4
yaman	kötü y. 30/8, 42/1 y. yahşı 89/3 y. (yahşı y.) -nı 26/6 y. larnı 67/6 y. -liĝ (hançeri) 30/8
yan	yan, taraf y. 56/1 y. -dın 93/12
yan-	yanmak y. -dı 5/9 y. -ar (ot) 20/9, 28/1, 36/2, 64/2 y. -mağuçı 64/2
yan-	dönmek y. -dı 29/12, 44/3, 49/3, 61/5, 82/3, 89/9 y. -ğay 29/5

	y. -iğ 29/10
	y. -ip 23/1, 56/9, 76/8
	y. -may 62/12
	y. -makka 74/4
yana	yine, daha
	y. 2/9, 5/9, 14/9, 15/5, 19/11, 22/2, 24/8, 24/10
	30/5, 39/4, 41/1, 42/12, 44/1, 44/5, 48/8, 49/2
	49/3, 52/2, 53/4, 55/5, 55/6, 63/11, 68/5, 73/11
	78/7, 86/3, 95/11, 97/2, 100/4, 105/3
yandaş-	yanaşmak, biraraya gelmek
	y. -tı 29/6
	y. -kay 97/7
	y. -a 97/9
	y. -ip 63/6
yandur-	yakmak
	y. -duñg 45/3
	y. -dı 28/1
	y. -dılar 65/6
	y. -sa 90/4
yañgı	yeni
	y. 10/3, 80/8
yañlıg	gibi
	y. 9/5, 29/11
yañlık	gibi
	y. 100/7
ya'ni	yani
	y. 104/7
yap-	kapamak, kapatmak
	y. -kısı 28/5
	y. -ip 92/7
yapıl-	kapanmak, kaplanmak
	y. -ur 85/11
yaprağ	yaprak
	y. -in (riş kıl-) 98/5
	y. -ında 12/9
yar	yar, sevgili
	y. 36/9, 58/4, 70/3, 71/9
	y. -i hem-dem 16/1, 70/1
	y. -i hem-dert-i vefādar 18/12

- y. birle 85/5
y. it- 31/4
y. -ım 34/3
yara- yaramak, faydalı olmak
y. -lı 32/13
y. -masak 32/13
yarağ silah, malzeme
y. 88/3
y. -iñg 60/9
y. -ını 83/2
y. -ın (koya bir-) 89/4
y. -ın (kıl-) 51/10
y. -sız 89/7
yarak bkz. yarağ
y. 62/5
yaraş- yakışmak
y. -ur 30/6
y. -tı 25/8
y. -a 63/6
y. -ıp 93/11
yarat- yaratmak
y. -tı 1/3, 3/12, 60/8
y. -қан (Tingri) 46/9, 74/7, 89/2
y. -қан 67/6, 67/7, 85/7, 103/8
y. -қан birle 10/5
y. -қан (sāyesi) 83/9
y. -қанға 57/5
yārī yardım
y. kıl- 101/8, 103/10
yarım yarım
y. 27/6
y. -indin 31/8
yarlıg ferman, emir
y. -ını 2/5, 103/3
yarman- tırmanmak
y. -ur 63/2
yaru- aydınlanmak
y. -dı 94/1
yarut- aydınlatmak, ışıtmaq
y. ! 4/9

yas	yas, matem y. (tut-) 43/1
yasa-	hazırlamak, yapmak y. -dı 1/6, 28/9, 51/10, 89/9 y. -p 28/7, 66/2, 67/11, 90/9, 97/12 y. -ğanı 90/b2
yasak	yasak y. 89/8 y. -ın (yasağın) (barını) (tuz-) 51/11
yasal	saf, dizi y. -nı 90/3 y. -ını 90/b2
yasın-	hazırlanmak y. -ıp 31/8, 47/4, 62/9, 64/6
yaş	1 yaş, gözyaşı y. 58/10 y. (örni) 23/3 y. (tök-) 20/10 y. (saç-) 45/2, 55/3, 98/12 y. -ı birle 47/8 y. -mıñg 72/3 y. -ın (saç) 54/5 y. -ındın 29/1 y. -lar 94/5 2 yaş y. -ka 24/8 y. -tın 10/10 y. -ını 104/5 3 genç y. 81/1 y. irmesmen 38/5
yaşa-	yaşamak y. -sun 104/5
yaşart	yaşartmak y. -ıp (yaşartıp) 47/7
yaşın	şimşek y. 62/2, 70/10
yaşna-	parıldamak y. -p 62/2
yaşın-	saklanmak, gizlenmek y. -dı 58/1

yaşur-	gizlenmek, saklanmak y. -dı 25/11 y. -mak 98/8 y. -mağın/22/4
yaşurun	gizli, saklı y. 41/2
yat-	yatmak y. -tılar 31/4 y. -ur (yir) 64/7, 81/2 y. -kan 51/4 y. -kanlarını 64/7 y. -mağka 63/5
yavu	y. -mas 38/4
yavuk	yakın y. 61/11, 76/5, 79/9 y. -rak 75/3
yavuklaş-	yakınlaşmak, yaklaşmak y. -ıp 58/3
yavuş-	yaklaşmak y. -tı 19/6
yavutke	y. -di 82/4
yay	yaz y. (mevsimi) 100/4
yay-	yaymak, dağıtmak y. -ıp 95/7
yaylak	yayla y. ları 85/10
yaz	ilkbahar y. (faşlı) 100/3
yaz-	-acaktı, -ecekti y. -dı 14/3, 34/10, 42/11, 53/9
yazıl-	yazıldı, yayıldı y. -dı 31/6
yazulı	günah y. (kıl-) 97/1 y. -luğlar bigün 64/12 y. -sız 23/7
yegāne	yegane, birtek

	y. 47/11, 68/6, 82/1
	y. bol- 10/9
yek	bir
	y. çend 86/1
yeksân	
	y. 101/11
	y. ir- 6/11
	y. bol- 102/3
yekser	baştanbaşa
	y. 60/6
Yeldā	eserdeki kahramanlardan biri
	Y. 64/3, 64/11, 65/5, 65/6
	Y. -yı hün-har 64/9
	Y. (tüni) 64/3
Yemen	Yemen
	Y. 85/8.
	Y.(sultanı) 84/6 , 85/2, 87/1, 87/9, 88/1
	Y. (hānı) 93/10, 94/12
	Y. (mülki) 100/5
	Y. -ni 88/10
	Y. -ğa 100/11
	Y. -de 87/7, 88/6
	Y. -lıklar 93/3, 93/9, 100/11
yengil-	
	y. -eli 56/2
yer	yer
	y. -dur 37/7
yıda	
	y. -ding 46/9
yıg-	yıgmak, toplamak
	y. -dı 68/10
	y. -ıp 31/5, 51/8
yığaç	ağaç
	y. -lar 19/9
	y. -lar (evci) 19/10
yıgı	ağlama, inleme
	y. 14/7
	y. -dın 14/5
yıgıl-	toplanmak, yığılmak
	y. -dı 8/2, 95/12
	y. -ıp 15/10

yıgla-	ağlamak y. -r 73/8 y. -dı 14/5, 18/12, 40/7 y. -dılar 27/12, 96/12 y. -sa 73/8 y. -yın 23/11 y. yığlay 29/2 y. 29/2, 77/11 y. -p 21/3, 43/9, 44/12 y. -r idi 44/7 y. -mağan 27/12
yık-	yıkmak y. -tı 74/9 y. -ar (şest) 74/10
yıkıl-	yıkılmak y. -dı 42/12
yıl	yıl y. 7/1, 95/10, 96/2, 96/3 y. -ning 10/3 y. -nı 24/10 y. -da 73/1, 88/11 y. -dın 51/4 y. -lar 24/9, 104/9
yılduz	yıldız y. 62/1
yılkı	at sürüsü y. (kivür-) 61/4
yıpar	misk, koku y. birle 51/5
yırağ	uzak y. sun 13/5 y. lıktın 4/8
yırak	bkz. yırağ y. bol- 42/4 y. sal- 71/9 y. tuş- 79/9 y. -dın 42/8 y. -tın 38/11, 74/2, 74/11, 76/4, 76/5, 80/1
yırav	şarkıcı, türkücü y. -lar 11/1

yırt-	yırtmak y. -ip 45/1, 78/1
yi-	yemek y. -r men 46/12 y. -r 26/11 y. -di 43/11, 103/12 y. -diler 68/12 y. -sün 35/12, 103/12 y. -p 95/11, 102/11 y. -r idi 81/2 y. -mek içmekdin 26/11
yiber-	göndermek y. -ding 33/11 y. -di 2/4, 41/1, 51/8, 51/9, 65/5, 66/2, 71/6, 82/2 95/4 y. -diler 66/11 y. -iñg 63/2 y. -sün 56/7 y. -se 28/7 y. -ip 75/10, 97/11
yiğit	yiğit y. -ler birle 72/8 y. -lik (cuşu) 11/8
yil	rüzgar y. 51/2, 54/6, 62/2, 69/12, 70/9, 72/9 y. birle 98/3 y. -ge 34/5 y. -ini 42/1
yil-	y. -mey 62/7
yilken	yelken y. 72/10
yine	bkz. yana y. 70/7
yiñgi	yeni y. 63/11
yipek	ipek y. 51/5
yir	yer, dünya y. 72/11, 78/5, 81/2

- y. yirdin 62/11
 y. üze 69/6
 y. -dür 72/11, 78/11
 y. (yüzi) 6/8, 8/1, 91/6, 95/8
 y. (üsti) 27/10
 y. -niñg 72/11
 y. (bak-) 84/5
 y. (öp-) 16/3, 19/5, 22/5, 25/4, 52/7, 57/11, 65/1
 76/6, 84/5, 86/5
 y. -ge 1/4, 7/13, 14/5, 43/4, 54/4, 56/9, 59/6, 61/8
 63/3, 71/6, 73/8, 83/4, 104/3
 y. -de 34/2, 42/12, 64/7, 78/3, 84/9, 87/6
 y. -din men 16/4, 61/9, 62/11, 73/1
 y. -i 21/1, 66/7, 81/2, 85/9
 y. -idür 29/12, 42/4, 100/7
 y. -ini 82/9, 104/1
 y. -ine 61/3, 68/6
 y. -ige 52/10
 y. -idin 31/8
 y. -indin 18/6, 21/4, 35/1, 53/7, 71/2, 77/9, 84/8
 y. -lerini 53/1
 y. -lig 13/3, 31/8, 71/2
 yiş- açmak
 y. -ip 69/2
 yit- yetmek
 y. -er 38/2
 y. -erler 63/3
 y. -tim 40/3
 y. -ti 3/11, 11/10, 19/7, 20/2, 33/7, 54/10, 57/4
 57/10, 65/7
 y. -tiler 35/3, 52/2, 61/2
 y. -kin 32/12
 y. -se 28/4, 35/3, 52/12
 y. -sün 39/11
 y. -ip 29/9, 47/5, 67/9, 68/1, 75/5, 80/4, 94/9
 y. -mesdin 56/4
 y. -kende 35/5
 y. - keç 76/5
 y. - meç 36/8, 39/9

- y. tiler irse 75/3
y. -miş irdi 71/11
- yiti yedi
y. iklim 101/10
- yitil- yetişmek gelmek
y. -di 94/2, 101/4
y. -geç 9/12
- yitiş- yetişmek
y. tiler 96/4
- yitkür- yetiştirmek, ulaştırmak
y. -di 7/13, 40/2, 83/4
y. ! 96/8
- yitti bkz. yiti
y. iklim 50/2
y. yir 63/3
y. -nçi 78/3
- yitür yetirmek, ulaştırmak
y. -düm 4/5
y. -gil 4/8
y. -sün 48/1
- yok yok
y. 9/9, 17/12, 28/3, 28/5, 46/10, 67/7, 69/1, 75/13
79/11, 89/8, 99/6, 99/8, 101/10
y. -tur 40/6, 55/10, 69/7, 86/8, 91/6, 99/9
y. turur 41/8
y. idi 39/12, 75/1
y. irdi 68/1
y. irse 31/1, 33/1
y. kıl- 89/2
y. -nı 31/1
- yokarı yukarı
y. 64/9, 84/8
y. -dın (yokardın) 43/12
- yol yol
y. 3/11, 15/8, 64/4, 69/7, 73/10, 87/11, 101/7
y. bile 15/9
y. (imgeki) 19/2, 46/6
y. (üsti) 67/10
y. (zahmetleri) 34/12

	y. -ni 90/7
	y. -ğa 19/6, 29/2, 32/7, 33/6, 74/3
	y. -da 28/8, 70/4, 82/3
	y. -dın 32/4, 62/10, 69/7
	y. -iňga 4/10
	y. -iňga 60/10
	y. -iňga 45/4
	y. -i (bir y.) 13/1, 32/8, 40/9, 45/7
	y. -ini 2/6, 74/2
	y. -ina 31/1, 95/4
	y. -ında 3/11, 50/4
	y. -ıda 59/8
	y. -idın 95/2
	y. -lar 74/1
	y. -larnıň 85/8
	y. -suz 29/10
yoldaş	yoldaş, arkadaş
	y. -ıdur 59/6
yoluş	rastlamak
	y. -tı 15/9
yörü	yürümek
	y. -rler 62/12
	y. -di 25/6, 87/11, 89/5
	y. -se 62/11
	y. -p 19/6, 47/9, 52/6, 54/10, 62/9, 64/4, 88/5, 91/1, 96/5
	y. -ben 74/3
	y. -rde 80/1
	y. -r irdi 61/8
	y. -ş 54/7
	y. -ştin 29/10, 63/7, 88/1
	y. -şünğ 92/2
	y. -şin (iligle-) 27/7
	y. -şin (çirçimle-) 88/5
	y. -şin (bil*) 89/5
yörüş-	yürüşmek
	y. -ür 73/1
	y. -üp 52/5
yörüt-	yürütmek
	y. -ti 25/9, 103/3

	y. -tiler 96/11
yulduz	bkz. yılduz y. 62/11
yum-	yummak, kapamak y. -dı 29/6
Yünus	Yunus Peygamber Y. 31/11
yurt	yurt, diyar y. -ı (periler y.) 29/12 y. -ıdın 69/12
Yusuf	Yusuf Peygamber Y. 18/10, 81/11 Y. -ını 82/5
Yüsuf-sıfat	Yusuf yüzlü, güzel Y. -liğ 81/11
yut-	yutmak y. -tı 43/11 y. -up 5/5, 43/4
yu-	yıkamak y. -duk 72/9 y. -yung 59/12 y. -yup 62/8, 78/5 y. -yur irdi 69/12
yügür-	koşmak, ko aradım yürümek y. -gen 73/8
yüklen-	yüklenmek, dolmak y. -di 9/12
yüklet-	yüklemek, yükletmek y. -ip 31/10
yüklettür-	yükletmek y. -üp 51/8
yükün-	y. -üp 64/12
yürek	yürek, kalp y. 90/5 y. -im (yüregim) 21/10 y. -im (yüregim) (kutı) 21/7 y. -im (yüregim) (kuvveti) 46/3 y. -i (yüregi) (kop-) 16/1

- y. -i (örten-) 20/10
 y. -i (süsten-) 42/9
 y. -i (za'fe it-) 44/9
 y. -i (pāre pāre) 45/1
 y. -in (çıkar-) 57/3
 y. -in (kan it-) 79/12
 y. -in (pāre kıl-) 90/1
 y. -indin 73/7
 yürü- bkz. yürü-
 y. -p 33/7
 y. -r irdi 15/8
 yürüt- bkz. yürüt-
 y. -ti 69/6
 y. -üp 2/5
 yüz 1 yüz (100)
 y. (naz) 12/5
 y. (merhem) 102/6
 y. miñ 13/9, 71/5
 y. (sikkiz y. on dört) 105/5
 y. (toğuz y. on dört) 105/tarih
 2.yüz, çehre, sima
 y. bile 103/5
 y. üzre 54/5
 y. (çivir-) 91/7
 y. (ivür-) 60/3, 66/4, 94/9
 y. (koy-) 62/10, 70/5, 99/4, 101/1
 y. (körgüz-) 58/1
 y. (tut-) 101/8
 y. (ur-) 64/2
 y. -üm (kor-) 36/9
 y. -ümni 53/12
 y. -ümge 19/1
 y. -üñg (kör-) 37/1
 y. -iñgiz (kör-) 39/12
 y. -i (kurretü'1- ayn) 3/9
 y. -i 54/6, 72/3, 80/4, 85/11
 y. -i (utrusı) 18/3
 y. -iniñg 6/8
 y. -ini 8/1, 12/4, 27/11, 32/4, 43/4, 49/9, 73/8
 98/1

y. -in (kuş-) 34/11
 y. -in (yirt-) 45/1
 y. -in (kör-) 50/11
 y. -in (koy-) 100/11
 y. -ine 12/6, 26/10, 43/5, 53/6, 89/12
 y. -inde 8/1, 84/7, 91/6, 95/8
 y. -indin 16/10, 43/6, 43/9, 82/7

yüzdür-

yüzdürmek

y. -ürler 62/12

yüzler-

yüzünü dönmek, yönelmek

y. -di 5/8

y. -diler 101/5

y. -se 7/8

y. -ip 47/10, 73/9, 94/2

Z

zabt	tutma, elde tutma, ele geçirme z.kıl- 7/9 z.in (it-) 71/11
zād	rızk, azık, yiyecek; varlık z.(u būd)-ın (sor-) 15/13
zāf	zaaf, zayıflık z.it- 44/9, 79/11
zāhid	zühd ve takva sahibi, müttaki z. 69/3 z.(katında) 68/11 z.-ler (yiri) 68/6
zāhir	açık, aşikar z.(ihlās-ı z.) kıl- 15/11 z.-dür 75/7
zahım	yara, darbe, vurma, vuruş z.(ü mezhem) (töret-) 1/3
zahmet	sıkıntı, eziyet z.-din 55/9, 100/10 z.-lerini 34/12, 34/12
zālim	zalim, zulüm eden, gaddar z. 57/5
zamān	zaman, vakit z. 18/8, 25/10, 31/8, 55/11, 58/3, 58/9 z.(ser-fitne-i āhir z.) men 13/7 z.-da 68/5, 93/1
zamāne	devir, devran, dönem z. 27/2, 51/2, 59/2, 70/7, 82/1, 89/10 z.(şāh-z.) 35/1 z.(heybetindin) 8/5 z.(iḳtiżāsı) 102/1
zamānī	bir zaman, bir vakit, bir ara z. 1/12, 1/12, 11/4, 41/2, 50/13, 54/5, 56/11, 58/7, 77/12, 78/1, 78/4
zamīr	iç, kalp, yürek, vicdan z.-in (miftāh kıl-) 1/9
zār	1. yüksek sesle ağlama z. 18/7, 21/10

- z.bol- 43/10, 46/4
z.it- 38/3
z.(nāle-i z.) kıl- 20/6, 85/1
z.yıġla- 14/5, 18/12, 23/11, 27/12, 40/7,
73/8, 77/11, 96/12
z.zār yıġla- 21/3
z.(zār z.) yıġla- 21/3
2.zayıf, dermansız, biçare
z. 26/12, 36/10, 42/12, 43/1, 53/4, 64/12,
82/10,
z.(bülbül-i z.) 44/7
z.(āşık-ı z.) 47/6
z.(içinde) 38/7
z.(kör-) 44/4
zārı ağlayıp, sızlama
z. 14/7
z.başla- 21/6
zārī bkz. zārı
z.kıl- 45/2
zarīfe kibar, zarif
z.-e 50/8
zarūret mecburiyet, zorunluluk
z. 104/3
z.-tin 14/9
zāyī kayıp
z.bol- 103/9
z.kıl- 85/7
zāyif z.bol-77/2
zebūn zayıf, güçsüz, aciz
z.-dur 89/7
z. it- 91/8
zebūr Dört semavi kitaptan Hz.Davut'a ineni
z. 16/6
zehrā yüzü pek beyaz ve parlak olan
z.(zühre-i z.) 35/6

zeliḥā	z.(zühre-i z.)-ğa 16/7 zeliha: Yusuf ü Zeliha mesnevilerinin ka- dın kahramanı z.birle 18/10
zelzele	zelzele, deprem, yer sarsıntısı z.tüş- 93/1
zemīn	yer yüzü, dünya z.(ü ḫsmān)-da 17/12
zengī	zenci, siyahi z.-i ḥün-ḥār 64/1 z.bilen 64/4
zevk	zevk, haz z.-i bile 39/10
zillullāh	Allahın gölgesi, halife z. 8/8
zırh-pūş	zırhlı, zırh giyinmiş
zīb	süs, bezek z.ü ziynet 73/2 z.ü ziynet (müretteb kıl-) 82/11
zībā	süslü, yakışıklı; güzel z.-larını 11/4
zībā-māh	güzel ay z.(mihir-efrüz)ning men 99/5
zihī	ne güzel, ne hoş; bravo, yaşasın z. 8/8, 48/2
zihn	zihin z. 77/2 z.-i (yüzlen-) 7/8
zikr	zikir, anma z.-ine 96/11
zinhār	sakın İ aman İ z.zinhār 37/2
ziyāde	fazla, ziyade, çok z.85/12
ziyāret	ziyaret z.(resmi) 101/1

ziynet	süs, bezek z.(zīb ü z.) 73/2 z.(zīb ü z.)(müretteb kı1-) 82/11
zör	kuvvet, güç z.kı1- 69/11 z.(kör-) 75/9
züd	çabuk, tez, acele, hemen olan z. 49/3, 82/5
Zuhal	Satürn gezegeni z. 69/12
zulmet	karanlık z. 94/1
zür	kuvvet, güç, bkz. zor z.kı1- 23/8
Zühal	bkz. zuhal z.-dın 64/1
Zühre	1. Eserdeki kadın kahramanlardan biri z. 35/6, 37/8, 37/9 2. Çoban yıldızı, çolpan, venüs z.-i zehra 35/6 z.-i zehraga 16/7
zülf	zülûf z.-i çini tik 67/2 z.-i (der-hem) 11/7 z.-i (dil-āviz) 12/10
zül-minen	minnet sahibi, şükre layık z.(kird-gār-ı z.)-ğa 1/1

İNDEKS SIRASI

İSİM

I. TEKLİK

A. Yalın teklik haller

Nominatif

Tekrarlar (bin bin)

Tamlamalar (enîs-i kalb)

+ soru

(kalb-i âdem)

(enîsü'l-kalb)

Nominatif+edatlar (bile, birle, için vs.)

Nominatif+yardımcı fiiller

1. Eksiz, parantez içinde gösterilen düşmüş

cevher fiili (i-, ir-, tur-, dur-)

2. Ekli (bol-, kıl-, bulun-, it-, eyle-)

3. Olumsuz (imes, irmes, imestür, irmestür)

Genitif

1. Eksiz (tamlama misalleriyle)

2. Ekli

a. -niñ/ -niñ

+ soru

b. -iñ/ -iñ

c. gen. + ki

Akkuzatif

1. Eksiz (misalleriyle)

2. Ekli

a. -g/-g (-ig/ -ig; -ı/-ı)

+ soru

b. -nı/ -ni + ki

c. -n (krş. iyelik şekilleri)

Datif

a. -ka/ -ke/ -ga/ -ge

+ soru

b. -a/ -e

Lokatif

- a. -ta/ -te/ -da/ -de + soru
b. lok. + ki

Ablatif

- a. -tın/ -tin/ -dın/ -din + soru
b. -ta/ -te/ -da/ -de
c. -dan/ -den

Instrumental

- a. -le/ -len + soru
b. -n

Eşitlik

- a. -ça/ -çe + soru

Yön gösterme

- a. -ra/ -re + soru
b. -garu/ -gerü

B. İyelik şekilleri (teklik isimleri)

Teklik	1. şahıs (-m)	nom.		+ soru
		gen.		
		akk.		
		dat.		
		lok.		
		ab.		
		ins.		
		eş.		
		yön.		
		2. şahıs (-ñ)	nom. ve diğer haller	
3. şahıs (-ı/ -i/ -sı/ -si)	“ “ “		+ soru	
Çokluk	1. şahıs (-mız/ -miz)	“ “ “		+ soru
		2. şahıs (-nız/ -niz)	“ “ “	+ soru
		3. şahıs (-ları/ -leri)	“ “ “	+ soru

II. ÇOKLUK

A. Yalın çokluk halleri

nom. ve diğer haller + soru

B. İyelik şekilleri (çokluk isimleri)

Teklik 1. şahıs nom. ve diğer haller + soru

2. şahıs “ “ “

3. şahıs “ “ “

Çokluk 1. şahıs “ “ “

2. şahıs “ “ “

3. şahıs “ “ “

III. GEÇİCİ EKLİ İSİM ŞEKİLLERİ

-lı/ -li teklik/çokluk nom. ve diğer haller + soru

-sız/ -siz “ “ “ “ “

-cık/ -cik “ “ “ “ “

-cak/ -cek “ “ “ “ “

-cağız/ -ceğiz “ “ “ “ “

-ki “ “ “ “ “

-rak/ -rek “ “ “ “ “

-luk/ -lük “ “ “ “ “

-ıncı/ -inci “ “ “ “ “

FİİL

I. Fiil kök veya gövdesi

1. Müsbet fiil çekimi

A. Basit kipler

Şimdiki zaman + soru

Geniş zaman

1. -ur/ -ür

2. -ar/ -er

3. -r

Geçmiş zaman

1. -dı/ -di

2. -mış/ -miş

3. -p durur/ -pdur

Gelecek zaman

Emir

Şart
İstek
Gereklilik

1. kerek
2. -malı/ -meli

B. Basit gerundiumlar

1. Zarf

2. Birleşik fiil

-a/ -e

+ soru

-ı/ -i

-u/ -ü

-p (-ıp)

-uban/ -üben

-arak/ -erek

-alı/ -eli

-ınca/ -ince

-ıca/ -icek

-mayın/ -meyin

-gaç/ -geç

-ken vb.

C. Basit partisipler

1. Sıfat

2. Zarf (nom. ve diğer haller)

-gma/ -gme

-gli/ -gli

-gan/ -gen

-ur/ -ür

-ar/ -er

-r

-duk/ -dük

-miş/ -miş

-acak/ -ecek

-ası/ -esi

-malı/ -meli vb.

D. Birleşik kipler

Şimdiki zaman (kuvvetlendirme)

Hikâye

Rivayet

Şart

E. Birleşik gerundium**F. Birleşik partisipler****II. Menfi fiil çekimi**

A. Basit menfi çekim

B. Basit menfi gerundiumlar

C. Basit menfi partisipler

D. Birleşik menfi kipler

E. Birleşik menfi gerundiumlar

F. Birleşik menfi partisipler

III. Birleşik fiil

1. İktidârî

a. Müsbet

b. Menfi

2. Diğer birleşik fiiller

a. Asıl fiil

b. Yardımcı fiil

IV. Hareket isimleri (fiil isimleri)

1. -mak/ -mek

2. -ma/ -me

3. -ış/ -iş

KITABIYAT

- Alişir Nevaî Eserleri Tilining İzahlı Lugati, Özbekistan SSR "Fen" Neşriyatı, Taşkent, 4 cilt, I,II. ciltler 1983, III.c.1984, IV. c. 1985.
- Devellioğlu Ferit; Osmanlıca-türkçe Ansiklopedik Lugat, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara, 1984.
- Muallim Naci; Lugat-ı Naci, Çağrı Yayınları, İstanbul, 1978.
- Rahmanov, V.; Özbek Klassik Edebiyatı Eserleri Uçün Kısgaca Lugat, Okutuvçı Neşriyatı, Taşkent, 1983.
- Şemseddin Sami; Kamus-ı Türki, Çağrı Yayınları, İstanbul, 1978.
- Şeyh Süleyman Efendi-i Buhari; Lugat-i Çağatayi ve Türki-i Osmani, Mihran Matbaası, İstanbul, 1298.

ÖZGEÇMİŞİM

1961 yılında Gölarmara'da doğdum. İlk ve orta tahsilimi Adapazarı'nda tamamladım. Yüksek öğrenimimi Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde yaptım (1979-1985).

1986-1987 yılları arasında Denizli Eğitim Yüksekokulu'nda okutman olarak, 1987-1992 yılları arasında Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde Araştırma Görevlisi olarak çalıştım.